

GWIDA GHALL-EDUKATURI FUQ IL-PEDAGOĠIJA U L-ASSESSJAR

L-UŻU TAL-APPROĊĊ LI JIFFOKA FUQ IL-KISBIET MIT-TAGHLIM

L-GĦARBI

LIVELLI **7** **8** **9** **10**

Learning
Outcomes
Framework

Learning Outcomes Framework

Dan id-dokument jagħmel parti mill-Proġett ESF1.228 bl-isem 'id-Disinn tal-Qafas tal-Kisbiet mit-Tagħlim, marbut mal-programmi ta' Tagħlim u Assessjar b'rabta mat-Taħriġ' implimentat fil-Programm Operattiv II – Politika ta' Koeżjoni 2007-2013, parzjalment iffinanzjat mill-Fond Soċjali Ewropew tal-Unjoni Ewropea bir-rata ta' ko-finanzjament: 85% Fondi tal-UE; 15% Fondi Nazzjonali.

© Direttorat għall-Kwalità u l-Istandardizzazzjoni fl-Edukazzjoni 2015

Direttorat għall-Kwalità u l-Istandardizzazzjoni fl-Edukazzjoni,
Ministeru għall-Edukazzjoni u x-Xogħol,
Triq l-Assedju l-Kbir, il-Furjana VLT 2000
Malta

Pubblikatur: Direttorat għall-Kwalità u l-Istandardizzazzjoni fl-Edukazzjoni

L-ebda parti minn dan id-dokument ma tista' tiġi kkupjata jew preżentata bħala verżjoni uffiċjali, jew bħala dokument li ġie prodott b'affiljazzjoni jew approvat mid-DQSE.

Disinn Grafiku: Outlook Coop

II-Kontenut

L-Introzzjoni	5
1. II-Kisbiet mit-Tagħlim tas-Sugġett	9
2. II-Pedagoġija	
A. II-Pedagoġija u l-prattiki għat-tagħlim	23
B. <i>L-embedding</i> fit-tagħlim tat-Temi Krosskurrikulari.....	27
Ċ. It-tagħlim ta' studenti differenti f'kull livell	32
D. It-tagħlim ta' livelli differenti fl-istess sena	38
E. It-tagħlim ta' livell wieħed fuq sentejn	40
3. L-Assessjar	
A. Metodoloġiji li jassiguraw assessjar xieraq	42
B. Metodoloġiji ta' assessjar inklussiv	48
Ċ. Modi ta' assessjar ta' min joqgħod fuqhom u validi	50
D. L-Assessjar tat-Temi Krosskurrikulari	52
E. Ir-Rappurtaġġ tal-Progress.....	53
Ir-Referenzi	56
L-Appendiċi: It-Temi Krosskurrikulari	58

L-Introduzzjoni

Wara l-approvazzjoni tal-Qafas Nazzjonali tal-Kurrikulu (NCF) fl-2012, gie varat pjan ambizzjuż bil-għan li jpoġġi t-teorija fil-prattika. Mibni fuq il-Kurrikulu Minimu Nazzjonali (2000), dan jindirizza daww in-nuqqasijiet li jeżistu fil-proċess tat-tagħlim f'Malta fejn l-enfasi qed iddur mit-tagħlim tas-sugġett għal fuq it-tagħlim tal-istudenti.

Il-qafas tal-Kurrikulu Minimu Nazzjonali ħadem fuq id-dokumenti marbuta ma' ċerta *policies* maħruġa mill-Kummissjoni Ewropea. Dawn kienu jinkludu l-*Key Competences for Lifelong learning – A European Reference Framework* (inkluż fl-anness tar-Rakkomandazzjonijiet; 2006/962/EC); l-*Strategic Framework for European Cooperation in Education and Training* (ET 2020; 2009) u l-*Europe 2020 – A Strategy for Smart Sustainable and Inclusive Growth* (COM (2010) 2020) li kien kontinwazzjoni tal-*Lisbon Strategy for Growth and Jobs* (Memo 06/478/12 Dec 2006).

Fl-isfond tal-iżvilupp storiku Malti, u fuq il-bażi tal-kurrikulu u d-dokumentazzjoni tal-UE, l-NCF ifittex li jipprovdi direzzjoni strategika billi jirrazzjonalizza l-bidliet meħtieġa u l-implikazzjonijiet tagħhom fuq il-kontenut tas-settur/sugġett, il-pedagogiji u l-assessjar. L-NCF gie pprezentat b'perspettiva ta' tagħlim tul il-ħajja filwaqt li jiccelebra d-diversità billi jaħseb għall-istudenti kollha f'kull stadju tal-edukazzjoni tagħhom. Huwa għandu l-għan li jintroduci aktar ekwità u diċentralizzazzjoni fis-sistema nazzjonali. L-NCF ifittex li jipprezenta kurrikulu mingħajr kantunieri li jirrifletti tranżizzjoni mingħajr skossi, filwaqt li jkompli jibni u jestendi fuq il-pedamenti sodi tal-edukazzjoni bikrija. Fuq kollox, l-NCF għandu l-għan li jipprovdi edukazzjoni ta' kwalità għal kull student/a billi jnaqqas il-persentaġġ ta' persuni li jitolqu kmieni mill-iskola filwaqt li jhegġi għom ikomplu l-edukazzjoni oġġla.

L-NCF ippropona *Learning Outcomes Framework* (LOF) bħala l-bażi għat-tagħlim u l-assessjar matul is-snin tal-edukazzjoni obbligatorja. L-għan tal-*Learning Outcomes Framework* huwa li jehles lill-iskejjel u lill-istudenti minn għarfien impost ċentralment b'sillabi li jiffukaw fuq l-għarfien impost, u jagħtihom aktar libertà sabiex jiżviluppaw programmi li jissodisfaw il-qafas tal-għarfien, l-attitudnijiet u r-riżultati mibnija fuq il-ħiliet li huma meqjusa bħala l-livelli edukattivi nazzjonali għall-istudenti kollha f'Malta. Għaldaqstant, l-LOF huwa maħsub sabiex eventwalment iwassal għal aktar awtonomija fil-kurrikulu tal-kulleġġi u l-iskejjel bil-għan li jindirizzaw aħjar il-bżonnijiet tat-tagħlim tal-istudenti tagħhom.

Numru ta' dokumenti lokali oħra li ġew ippubblikati f'dawn l-aħħar xhur ukoll kienu ta' kontribut għall-ħtieġa ta' approċċ li jiffoka fuq ir-riżultati tat-tagħlim fl-istrutturi edukattivi preżenti. B'mod partikolari, il-*Framework for the Education Strategy for Malta 2014-2024* (2014), l-*Istrategija Nazzjonali Tal-Litteriżmu Għal Kulħadd f'Malta u Għawdex 2014-2019* (2014), *A Strategic Plan for Early School Leaving in Malta 2014* (2014), *Education for All: Special Needs and Inclusive Education in Malta* (2014), *Malta National Lifelong Learning Strategy 2020* (2015) u r-*Respect for All Framework* (2014) kollha jiffokaw fuq il-ħtieġa li jiġu offruti opportunitajiet indaqs lill-istudenti kollha sabiex jiksbu riżultati edukattivi ma' tmiem l-edukazzjoni tagħhom u li jippermettulhom jieħdu sehem f'tagħlim tul il-ħajja, u b'hekk jitnaqqsu l-ħafna każijiet ta' studenti li jitolqu kmieni mill-iskola filwaqt li jiġi assigurat li l-istudenti kollha jiksbu l-ħiliet bażiċi fil-litteriżmu, fil-matematika, fix-xjenza u fit-teknoloġija.

Il-Proġett ESF 1.228 – *Design of Learning Outcomes Framework, Associated Learning and Assessment Programmes and Related Training* huwa maħsub li jwassal dan l-approċċ tal-*Learning Outcomes Framework* lill-edukaturi u l-partijiet ikkonċernati fil-edukazzjoni obbligatorja. Dan jindirizza l-iżvilupp olistiku tal-istudenti kollha u jiddefendi l-edukazzjoni ta' kwalità għal kulħadd bħala parti mill-istrategija koerenti għat-tagħlim tul il-ħajja li għandha l-għan li tassigura

li t-tfal kollha jkollhom l-opportunità jiksbu l-ħiliet u l-attitudnijiet meħtieġa sabiex ikunu ċittadini attivi tal-futur li jirnexxu fuq il-post tax-xogħol u fis-soċjetà irrispettivament mill-istat soċjo-ekonomiku, kulturali, razzjali, etniku, reliġjuż, tal-ġeneru u sesswali.

L-LOF ser jippermetti flessibilità fit-tagħlim u fil-programmi tat-tagħlim sabiex jiġu indirizzati bżonnijiet speċifiċi filwaqt li nibnu fuq il-kwalitajiet fil-kuntest ta' komunitajiet tat-tagħlim f'kulleggi u skejjel differenti. Dan il-kunċett ta' flessibilità qed ikun inkoraġġit matul il-qafas kollu. Filwaqt li wieħed irid jirrikonoxxi l-fatturi li jmorru lil hinn mill-iskola li jaffettwaw ir-riżultati tal-istudenti, bħall-faqar u l-esklużjoni soċjali, l-LOF ifittex li jtejjeb l-esperjenzi tat-tagħlim tal-istudenti billi jinkoraġġixxi l-kreattività, il-litteriżmu kritiku, l-impreditorija u l-innovazzjoni f'kull livell. Dawn jippermettu li l-istudenti jilhqqu l-potenzjal tagħhom billi jżewġu flimkien dak li jkunu tgħallmu mal-kuntesti personali tagħhom. B'riżultat ta' hekk, l-istudenti jitgħallmu jiżviluppaw attitudni pożittiva u apprezzament akbar lejn it-tagħlim.

Il-bidla minn kurrikulu bbażat fuq kontenut preskrittiv għal approċċ li jiffoka fuq ir-riżultati tat-tagħlim ser tħalli effett fuq il-programmi kollha fl-iskejjel u fuq l-eżamijiet barranin u l-assessjar mat-tmiem tal-edukazzjoni obbligatorja f'Malta.

L-LOF gie ddisinjat ukoll sabiex jilhaq l-erba' għanijiet edukattivi msemmija fl-*Education Strategy for Malta 2014 – 2024* (Ministeru għall-Edukazzjoni u x-Xogħol, 2014), fosthom li:

- jitnaqqsu d-differenzi fir-riżultati edukattivi bejn is-subien u l-bniet u bejn studenti li jattendu skejjel differenti, jitnaqqas in-numru ta' studenti li jmorru ħażin, jiżdied il-livell fil-litteriżmu, fil-matematika u fix-xjenza u t-teknoloġija, u jogħla l-livell tal-istudenti;
- jingħata s-sapport għal riżultati aħjar lil tfal f'riskju ta' faqar jew li ġejjin minn familji bi dħul baxx u jitnaqqsu r-rati ta' studenti li jieqfu kmieni mill-iskola;
- tiżdied il-partecipazzjoni fit-tagħlim tul il-ħajja u t-tagħlim għall-adulti;
- tiżdied ir-rata ta' studenti li jkomplu jistudjaw u jiżdied il-livell tar-riżultati f'edukazzjoni u taħriġ oġhla, vokazzjonali u terzjarju.

Il-Programmi ta' Tagħlim u Assessjar (LAPs) li ġew żviluppati għal kull suġġett ser jassiguraw li ċ-ċentru jkun l-istudent. Għaldaqstant, l-attivitajiet ta' tagħlim ser ikunu mfassla sabiex jistimolaw il-kreattività u l-immaginazzjoni; jgħinu lill-istudenti jagħmlu l-ġudizzji tagħhom meta jeditjaw/jikkoreġu x-xogħol tagħhom; jiżviluppaw il-ħiliet investigattivi u kostruttivi tal-istudenti billi tintuża midja differenti u jiġu inkoraġġuti ħiliet riċettivi (is-smiġħ u l-qari) li jwasslu għal ħiliet produttivi (it-taħdit u l-kitba). L-LAPs huma maħsuba wkoll sabiex tinholq atmosfera fejn l-istudenti jiżviluppaw il-ħiliet personali tagħhom sabiex isolvu l-problemi u l-abiltà tagħhom biex jaħsbu u jirraġunaw b'mod loġiku; jirriflettu fuq ir-riżultati u l-konsegwenzi filwaqt li jesploraw alternattivi possibbli, u japplikaw kuntesti interessanti u realistiċi li jagħmlu sens għalihom.

Bl-użu tal-LAPs, l-għalliema ser ikunu mħegġa joħolqu sitwazzjonijiet u riżorsi li jkunu interessanti b'mod intrinsiku, li jinkludu fihom il-kultura, u li joffru sfida konjittiva filwaqt li jippermettu lill-istudenti jsiru ħaġa waħda mal-informazzjoni varja li jkunu kisbu.

IL-PROGRAMM TA' TAGĦLIM U ASSESSJAR GĦALL-GĦARBI STANDARD MODERN (MSA)

Dan id-dokument, li hu maħsub għal min jieħu d-deċiżjonijiet, l-edukaturi u l-għalliema fil-klassi, jippreżenta l-Programm ta' Tagħlim u Assessjar (LAP) għall-Għarbi Standard Modern.

L-LAP jinkludi:

- **Il-Learning Outcomes Framework (LOF)** – dan jinkludi sett ta' *subject learning outcomes* (SLOs) li jispjega x'għandu jkun jaf, jifhem jew ikun kapaċi jagħmel l-istudent bħala riżultat tal-proċess tat-tagħlim. Dawn ir-riżultati tat-tagħlim huma ddisinjati biex jintużaw f'numri varji ta' kuntesti ta' tagħlim u mgħallma permezz ta' metodi differenti. Dawn jistabbilixxu r-riżultat aħħari aktar milli jiddeskrivu l-proċess ta' tagħlim jew l-attivitajiet ta' tagħlim.
- **Noti fuq il-Pedagoġija u l-Assessjar** – ir-riżultati tat-tagħlim huma miktuba b'tali mod li jwasslu informazzjoni fuq il-pedagoġija u, flimkien mal-istrateġiji tal-assessjar marbuta ma' kull riżultat, jissettjaw idea ċara tal-assessjar. Dan id-dokument jelenka modi ta' tagħlim prattiku kif ukoll linji gwida għall-assessjar li jstgħu jintużaw mill-edukaturi filwaqt li jiġu addattati mill-edukaturi nfushom sabiex jilħqu l-bżonnijiet tal-istudenti tagħhom.

Dan id-dokument sar b'kollaborazzjoni bejn Outlook Coop Learning Outcomes Framework Joint Venture li tinkludi lil Outlook Coop b'hal s-sħab ewlieni, East Coast Education Ltd, u l- University College London Institute of Education, flimkien mad-Direttorat għall-Kwalità u l-Istandards fl-Edukazzjoni (DQSE). Is-Sur Barry Smith (Direttur Tekniku tal-Joint Venture), is-Sur Godfrey Kenely (id-Direttur tal-Kuntratti tal-Joint Venture), Dr Michelle Attard Tonna (Kap tal-Proġett) u s-Sur Gaetano Bugeja (Project Leader) mexxew lill-esperti tal-proġett.

Il-Kontributori

Nixtiequ niringrazzjaw lill-esperta msemmija hawn taħt li tat il-kontribut tagħha fl-iżvilupp tal-Learning Outcome Framework u d-Dokument fuq il-Pedagoġija u l-Assessjar għall-Għarbi.

L-Esperti tas-Suġġett:

SCIBERRAS Christiana

Il-kisbiet mit-tagħlim tas-sugġett

L-GĦARBI

LIVELLI 7 8 9 10

Il-Kisbiet mit-Tagħlim tas-Suġġett (SLOs) għall-Għarbi Standard Modern (MSA) jinkludu minn Livell 7 sa Livell 10.

Fi ħdan il-Qafas tal-Kisbiet mit-Tagħlim (LOF), f'Livell 10 huwa meqjus bħala l-livell għall-istudenti 'tajbin ħafna u b'talent'. Il-kisbiet mit-tagħlim fi ħdan dan il-livell huma l-ogħla tal-ispettru kollu u jwasslu lill-istudenti għal aktar tagħlim.

Il-kunċett bażiku huwa aħjar, *aktar* milli *aktar*. F'Livell 10, l-istudenti juru fehim aktar profund u applikazzjoni usa' tal-kontenut fil-Livell 9 li jimmarka t-tmiem tal-edukazzjoni obbligatorja. Il-kisbiet mit-tagħlim tal-Livell 10 jiffokaw fuq tliet fatturi ewlenin:

- zieda fil-livell ta' fehim sofistikata tal-kontenut ta' Livell 9
- aktar awtonomija ta' tagħlim fl-iżvilupp tal-fehim u l-ħiliet
- zieda fl-applikazzjoni u s-soluzzjoni ta' problemi.

Wieħed ta' min jinnota li kull Livell ta' Kisbiet mit-Tagħlim jista' jkompli jiġi estiż, u s-suġġerimenti għal dawn ser inkunu inkluzi fil-parti tal-Pedagoġija u l-Assessjar f'dan id-dokument.

LIVELL 7

L-Aspetti tas-Suġġett: Is-Smigh

1. Kapaċi nagħraf kliem, frażijiet u sentenzi sempliċi bl-Għarbi mitkellem.
2. Kapaċi nagħraf u niddistingwi bejn fonemi li jinstemgħu l-istess.
3. Kapaċi nifhem frażijiet u espressjonijiet relatati ma' sitwazzjonijiet ta' kuljum bħal meta niekol, nivvjaġġa u nistudja.
4. Kapaċi nifhem mistoqsijiet u istruzzjonijiet u nsewgi direzzjonijiet qosra u sempliċi.
5. Kapaċi nagħraf u nirrispondu għal testi mitkellma bl-Għarbi f'kuntesti familjari.
6. Kapaċi nifhem in-numri u l-użu tagħhom f'kuntesti bħall-għadd, il-qari ta' prezzijiet u l-qari tal-ħin.
7. Kapaċi nisma' u nifhem kif jissejġu l-kuluri u l-forom.
8. Kapaċi nsib it-tweġibiet it-tajba għal mistoqsijiet wara li nisma' testi qosra b'vokabolarju familjari, aktar minn darba.
9. Kapaċi nifhem l-istruzzjonijiet tax-xogħol li rrid nagħmel.
10. Kapaċi nifhem titli u stampi relatati ma' tema, meta pprezentati fil-klassi.
11. Kapaċi niftakar numru ta' kliem relatat mat-tema diskussa.
12. Kapaċi nifhem il-vokabolarju ta' konverżazzjoni sempliċi u nbassar il-kliem li x'aktarx se nisma'.
13. Kapaċi nidentifika sitwazzjoni mogħtija bħala konverżazzjoni, reklam, bulettin ta' aħbarijiet, eċċ.
14. Kapaċi nuża t-ton tal-vuċi u indizji mill-ħsejjes fl-isfond.

IL-KONJITTIVITÀ

L-Aspetti tas-Suġġett: It-Taħdit

1. Kapaċi nuża kliem u frażijiet sempliċi biex nikkomunika f'sitwazzjonijiet ta' kuljum.
2. Kapaċi nuża hażna ta' vokabolarju biex nikseb informazzjoni, nistaqsi mistoqsijiet u nesprimi emozzjonijiet.
3. Kapaċi nitkellem dwari nnifsi permezz ta' stqarrijiet dikjarattivi qosra.
4. Kapaċi nieħu sehem f'konverżazzjonijiet sempliċi u nikkomunika ideat bażiċi permezz ta' "scaffolding".

IL-KOMUNIKAZZJONI GĦAD-DIVERSITÀ

5. Kapaċi nippronunzja ittri u kliem b'korrettezza fil-biċċa l-kbira tal-ħin.

IL-KOMUNIKAZZJONI GĦAD-DIVERSITÀ

6. Kapaċi nidentifika stili formali ta' taħdit bl-MSA u nuża espressjonijiet importanti, tislमित bażiċi u ordnijiet sempliċi.
7. Kapaċi nirriproduċi l-intonazzjoni fonetika u l-istress bażiku f' mudelli ta' taħdit għal komunikazzjoni effettiva.
 IL-KOMUNIKAZZJONI GħAD-DIVERSITÀ
8. Kapaċi nuża frażijiet komuni ta' korteżija f'okkażjonijiet soċjali xierqa.
 IL-KOMUNIKAZZJONI GħAD-DIVERSITÀ
9. Kapaċi nħares lejn l-għalliem/a jew kelliema nattivi u nimita l-forma ta' ħalqhom.
10. Kapaċi nisma' r-radju jew interazzjoni rrekordjati u nirrepeti b' mod li ninstema' l-espressjonijiet utli li nisma'.
11. Kapaċi niftakar dak li għandi ngħid mill-memorja u nfitteq il-kliem li ma nafx fid-dizzjunarju.
12. Kapaċi niċċekkja jekk inieq nippronunzja ittri simili b'korrettezza, e.ż. ط or ة .
13. Kapaċi niftakar kliem u espressjonijiet li diġà naf u nużahom f'sentenzi.
 IT-TAGħLIM KONJITTIV

L-Aspetti tas-Suġġett: Il-Qari

1. Kapaċi nqabbell testi ma' immaġni u nidentifika l-punti ewlenin f'test.
2. Kapaċi nidentifika u nirrispondi għal kliem importanti, frażijiet u sentenzi sempliċi.
3. Kapaċi nifhem messagġi sempliċi u qosra u istruzzjonijiet sempliċi miktuba.
 IL-KOMUNIKAZZJONI GħAD-DIVERSITÀ
4. Kapaċi nidentifika u naqra b'korrettezza sinjali pubbliċi u diretti f'kuntest ta' support.
5. Kapaċi nifhem u nirrispondi għal testi sempliċi billi ngħaqqad flimken kliem u frażijiet li naf minn testi mħawda.
 IL-BIDLA SOċJALI
6. Kapaċi naqra b' mod pjuttost mexxej is-sentenzi pprezentati fil-kotba tal-istudju tal-livell adegwat.
 IL-QARI U L-FEHIM
7. Kapaċi niddistingwi u nidentifika karatteristiċi bażiċi tal-partijiet tad-diskors: għeruq il-kliem, il-prefissi, is-suffissi u t-tempi tal-verb.
8. Kapaċi nuża siti interattivi fl-internet bl-Għarbi biex nagħmel attivitajiet bażiċi relatati mat-tagħlim tal-lingwa, bħal "drag and drop" jew tqabbil ta' kliem jew frażijiet.
 IL-KOMUNIKAZZJONI GħAD-DIVERSITÀ
9. Kapaċi nesegwixxi dak li qed naqra, e.ż. jekk ikollni *gabra ta' struzzjonijiet, ittra, reklam jew "brochure"*.
10. Kapaċi nagħraf l-indizji mit-titlu jew minn kwalunkwe stampa biex jgħinuni ninduna dwar xiex inhu t-test.
 IL-KOMUNIKAZZJONI
11. Kapaċi nbassar numru ta' kliem u informazzjoni li kapaċi nsib f'test.

L-Aspetti tas-Suġġett: Il-Kitba

1. Kapaċi nikteb u nikkopja l-alfabet Għarbi fin-*Naskh*, ngħaqqad l-ittri b' mod xieraq u nispelli b'korrettezza b'pinna jew b'kijbord.
 L-IMMANIĠĠJAR TAT-TAGħLIM
2. Kapaċi nittikketta l-istampi ta' oġġetti u ta' nies.
 IL-BIDLA SOċJALI
3. Kapaċi nikteb messagġi jew noti qosra u sempliċi lill-ħbieb bl-għajnuna ta' dizzjunarju b'ambjent ta' tagħlim megħjun bl-użu ta' pinna jew kijbord.
 L-IMMANIĠĠJAR TAT-TAGħLIM
4. Kapaċi niproduċi deskrizzjonijiet qosra u bażiċi tal-attivitajiet ta' kuljum u ta' suġġetti familjari billi nuża pinna jew kijbord.
 L-IMMANIĠĠJAR TAT-TAGħLIM
5. Kapaċi nuża mudelli biex nikteb testi u nwassal informazzjoni personali u ideat.
 IL-KOMUNIKAZZJONI GħAD-DIVERSITÀ
6. Kapaċi nimla dettalji personali fil-formoli.

7. Kapaċi nikteb twegibiet korretti għal mistoqsijiet issettjati fuq testi sempliċi u miktuba meta l-vokabolarju ta' taħriġ il-fehem ikun imniżżel f'lista u spjegat.
 IL-BIDLA SOĊJALI
8. Kapaċi nesprimi dak li teħtieġ biċċa xogħol u nislet ideat li rrid nikteb fuqhom.
9. Kapaċi niġbor aktar informazzjoni billi naqra, billi nitkellem ma' oħrajn u billi niftakar kliem jew frażijiet relevanti li tgħallimt qabel.
10. Kapaċi nagħmel lista ta' xi ideat importanti.
11. Kapaċi nikteb pjan "rough" biex nuri l-ordni li se nuża biex norganizza l-ideat tiegħi.
12. Kapaċi nikkomunika bl-użu ta' sentenzi sempliċi bl-Għarbi ma' studenti tal-Għarbi fi skejjel/pajjiżi oħra wara li l-għalliem/a jew student/a jara/tara l-iskript miktub tiegħi.
 IL-BIDLA SOĊJALI

L-Aspetti tas-Suġġett: Wirt u kultura

1. Kapaċi nidentifika l-kalendarji solari u lunari bl-Għarbi u l-ismijiet taż-żewġ settijiet tax-xhur u nsemmi festivals varji u ċelebrazzjonijiet pubbliċi, f'pajjiżi li jikkellmu bl-Għarbi.
 IL-KOMUNIKAZZJONI GĦAD-DIVERSITÀ
2. Kapaċi nsegwi bl-għajnuna, referenzi poetiċi adatti skont l-età bħall-użijiet metaforiċi ta' kliem differenti.
3. Kapaċi niddistingwi d-diversità lingwistika tal-Għarbi u xi ftit mid-differenzi ewlenin bejn l-MSA u d-djalett.
4. Nista' ngħid proverbji diretti bl-Għarbi u nidentifika proverbji ekwivalenti bl-Ingliż u bil-Malti.
 IL-BIDLA SOĊJALI
5. Kapaċi nqabbel tradizzjonijiet f'Malta ma' dawk ta' pajjiżi Għarab billi nagħmel riċerka jew billi nżur familja Għarbija f'Malta jew billi nżur pajjiż Għarbi biex nitgħallem dwar it-tradizzjonijiet t'hemmhekk, imbagħad noħloq powster jew wirja billi nuża din l-informazzjoni.
 PRATTIKA
6. Kapaċi nislet il-vantaġġi u l-iżvantaġġi ta' impjegji differenti.
 IL-KOMUNIKAZZJONI GĦAD-DIVERSITÀ

L-Aspetti tas-Suġġett: Il-Grammatika

1. Kapaċi niddistingwi bejn l-ittri alfabetiċi u l-marki diakritiċi, e.ż. "tashkeel" eċċ. u nikkombinahom f'sillabi jew kliem.
2. Nirrikonoxxi l-importanza tat-tagħlim tal-grammatika fil-kuntest tal-Għarbi.
3. Kapaċi nidentifika l-Għarbi bħala lingwa Semitika u kif xi wħud mill-karatteristiċi ġenerali ta' dan il-grupp lingwistiku jidhru fl-Għarbi.
4. Kapaċi niddistingwi l-kunċett tal-inflessjoni grammatikali u r-rwol tagħha fl-Għarbi.
5. Kapaċi nidentifika r-regoli fundamentali segwenti tal-grammatika tal-MSA: il-każi ("cases") grammatikali; l-artiklu; il-maskil u l-femminil; sentenzi non-verbali; "wa" u kongunzjonijiet bażiċi; l-istat kostrutt u l-każ ġenittiv; plurali maskili u femminili; pronomi; pronomi dimostrattivi; suffissi pronominali; aġġettivi u qbil bejn nom u aġġettiv; xi verbi bażiċi tal-Ewwel Forma fil-passat; prepożizzjonijiet bażiċi u numri bażiċi.
6. Kapaċi nuża espressjonijiet ta' tislum u korteżija bl-MSA u bi djalett ewlieni tal-Għarbi.
 NITGĦALLEM BIEK INSIR NAF

LIVELL 8

L-Aspetti tas-Sugġett: Is-Smigh

1. Kapaċi nsegwi sentenzi ta' kumplessità dejjem tiżdied fl-ambjent ta' klassi bi ftit għajnuna u permezz tar-ripetizzjoni.
2. Kapaċi nagħraf u niddistingwi bejn il-fonemi kollha bl-Għarbi Standard Modern (MSA).
3. Kapaċi nuża firxa ta' frażijiet u espressjonijiet ta' kumplessità dejjem tiżdied f'sessjonijiet ta' taġġim fi gruppi u f'ambjenti vokazzjonali simulati li jinkludu l-użu ta' midja differenti.
 NITGHALLEM KIF
4. Kapaċi nifhem mistoqsijiet kumplessi u istruzzjonijiet multipli f'attivitajiet ta' taġġim fi grupp u permezz ta' midja diġitali.
5. Kapaċi nuża firxa ta' kumplessità dejjem tiżdied ta' frażijiet u espressjonijiet f'sessjonijiet ta' taġġim fi gruppi u f'ambjenti vokazzjonali simulati li jinkludu l-użu ta' midja differenti.
6. Kapaċi nifhem informazzjoni numerika ta' kumplessità dejjem tiżdied li tinkludi l-użu tal-MSA biex insolvi problemi matematiċi bħall-addizzjoni, sottrazzjoni, multiplikazzjoni u diviżjoni.
7. Kapaċi nifhem l-użu tal-MSA biex tiġi deskritta firxa ta' kumplessità dejjem tiżdied ta' kuluri, sfumaturi u forom.
8. Kapaċi nsib it-tweġibiet it-tajba għal mistoqsijiet diretti bi ftit jew xejn ripetizzjoni jew kjarifikazzjoni; kapaċi nitlob u nifhem kjarifikazzjoni.
9. Kapaċi nuża indizji bħall-kliem ewlieni biex nidentifika l-gist ġenerali.
 L-IMMANIĠĠJAR TAL-INFORMAZZJONI
10. Kapaċi naqta' liema sugġett qed jiġi diskuss mill-kelimek billi nuża l-għarfien tiegħi tal-MSA.
11. Kapaċi nidentifika l-ismijiet ta' nies u postijiet.
12. Kapaċi nidentifika indizji grammatikali bħat-tempi u l-pronomi.
 L-INTERPERSONALI
13. Kapaċi nuża firxa ta' kumplessità dejjem tiżdied ta' frażijiet u espressjonijiet f'kuntesti vokazzjonali simulati li jinkludu l-użu ta' midja differenti.
 NITGHALLEM NGHIX MA' HADDIEHOR
14. Kapaċi nifhem mistoqsijiet kumplessi u istruzzjonijiet multipli f'attivitajiet ta' taġġim kollaborattivi u koperattivi u permezz tal-użu tal-midja diġitali.
 IL-KOMUNIKAZZJONI GHAD-DIVERSITÀ

L-Aspetti tas-Sugġett: It-Taħdit

1. Kapaċi niproduċi preżentazzjonijiet orali qosra billi nuża lingwaġġ-mudell.
2. Kapaċi nistaqsi għal kjarifikazzjoni u/jew elaborazzjoni fi qsim ta' informazzjoni u f'sitwazzjonijiet ta' mistoqsija u tweġiba, nesprimi emozzjonijiet u nqassar narrattivi diretti.
3. Kapaċi nitkellem dwari nnifsi, l-istudji tiegħi, l-interessi tiegħi u dwar l-oħrajn permezz ta' konverżazzjoni naturali fil-klassi u attivitajiet onlajn.
 IL-KOMUNIKAZZJONI
4. Kapaċi nikkomunika ideat ta' sofistikazzjoni dejjem tiżdied.
5. Kapaċi nippronunzja l-ħsejjes kollha tal-MSA b'korrettezza fl-ambjent tal-klassi.
6. Kapaċi nuża tismiet u firxa ta' espressjonijiet standard ta' kumplessità dejjem tiżdied biex niffacilita l-konverżazzjoni fil-kuntest ta' klassi.
 IL-KOMUNIKAZZJONI GHAD-DIVERSITÀ
7. Kapaċi nirriproduċi l-intonazzjoni fonetika u l-mudelli tal-istress tal-MSA b'korrettezza f'diskussjonijiet fil-klassi b'kumplessità dejjem tiżdied.
8. Kapaċi nibdel korteżiji u nuża frażijiet użati frekwentement b'mod xieraq f'simulazzjonijiet meġġuna fil-klassi.
9. Kapaċi nisma' kliem u espressjonijiet li jingħadu mill-għalliem/a u li kapaċi nużahom jien stess.

L-Aspetti tas-Suġġett: Il-Qari

1. Kapaċi naqra u nsegwi testi kuntestwali bl-MSA miktuba bi stil dirett.
 2. Kapaċi nsegwi u nirrispondi għal testi bl-MSA ta' kumplessità dejjem tiżdied fl-ambjent tal-klassi.
 3. Kapaċi nifhem u nirrispondi għal messagġi diretti miktuba ta' kumplessità dejjem tiżdied fl-ambjent ta' klassi.
 4. Kapaċi nifhem u ninterpreta sinjali ta' kuljum u avvizi pubbliċi mwahħla ma' bini, ħwienet u toroq.
 5. Kapaċi naqra, nifhem u nirrispondi għal testi konnessi ta' kumplessità dejjem tiżdied fl-ambjent ta' klassi.
 6. Kapaċi naqra u nifhem 'realia' miktuba u adegwata fil-gazzetti jew onlajn.
 7. Kapaċi nagħraf partijiet tad-diskors f'testi ta' kumplessità grammatikali dejjem tiżdied u kapaċi nuri għarfien tajjeb tal-grammatika essenzjali u termini grammatikali tal-MSA.
 8. Kapaċi nuża l-Għarbi b'mod effettiv u xieraq f'firxa ta' forums fuq l-internet f'ambjent ta' taġġim assistit.
- **IL-KOMUNIKAZZJONI**
9. Kapaċi nagħraf kliem li fhimt u li ssemew fil-klassi.
 10. Kapaċi nislet l-ideat ewlenin mit-test u nerga' naqrahom biex nifhem id-dettall.
 11. Kapaċi nsegwi u nidentifika l-ismijiet ta' nies u postijiet u l-indizji tal-puntegġatura.
 12. Kapaċi nuża l-għarfien tiegħi tal-MSA biex ninduna bit-tifsir mill-kuntest tas-sentenza, meta ma nkunx ċert/a mit-tifsiriet tal-kliem.

L-Aspetti tas-Suġġett: Il-Kitba

1. Kapaċi nikteb sentenzi magħqudin u paragrafi qosra b'korrettezza fil-kompożizzjoni u permezz tad-dettat.
2. Kapaċi nippjana u nikteb bi stil narrattiv, biex niżviluppa sekwenza ta' ideat b'forom grammatikali korretti.
3. Kapaċi nittraduċi sentenzi sempliċi mill-Għarbi għall-Ingliż jew għall-Malti bl-użu korrett ta' forom grammatikali.
4. Kapaċi nikkwota u nagħmel parafrasi minn sorsi oħra bl-Għarbi u ninkludi b'mod xieraq il-kitba tiegħi bl-Għarbi.
5. Kapaċi nuri firxa varjata ta' informazzjoni u ideat bil-kitba b'użu korrett tal-MSA.
6. Kapaċi nimla b'korrettezza formoli kumplessi, bħal passaporti jew applikazzjonijiet għall-visa, bi ftit għajnuna.
7. Kapaċi nikteb twegibiet ta' kumplessità dejjem tiżdied għal mistoqsijiet verbali jew miktuba f'kuntest speċifiku u nagħmel dan billi nuża b'korrettezza proża b'MSA magħqud.
8. Kapaċi nżid l-ideat waqt li qed nikteb.
9. Kapaċi niprova ninkludi kemm nista' dettall, *e.ż. nuża ħafna aġġettivi meta nkun qed niddeskrivi xi ħaġa jew xi ħadd.*
10. Kapaċi nuża marki ċari, *e.ż. 'l-ewwel... mbaġħad' jew 'mill-banda l-oħra'.*
11. Kapaċi nesplora u ninvestiga l-istil ta' ħajja, l-isfidi u l-konnessjonijiet ta' komunitajiet u minoranzi varji Għarab madwar id-dinja.

 IL-BIDLA SOĊJALI

L-Aspetti tas-Suġġett: Wirt u kultura

1. Kapaċi naqra u nifhem testi poetiċi adatti skont il-livell.
2. Kapaċi nagħraf id-differenzi bejn l-MSA u djalett Għarbi ewlieni f'sitwazzjonijiet meġġuna mill-kuntest.
3. Kapaċi naqra stejjer qosra gradati bl-MSA u nifhimhom, u kapaċi nuża l-MSA u/jew djalett biex nirrakkonta stejjer narrattivi sempliċi jew aneddoti.
 IL-QARI U L-FEHIM
4. Kapaċi naqra versi qosra mill-Qur'an u nifhimhom.
 NITGĦALLEM BIEK INSIR NAF
5. Kapaċi niddeskrivi kif is-sistema edukattiva nbidlet f'Malta u f'pajjiżi oħra Għarab f'dawn l-aħħar 50 sena billi nibbaża d-deskrizzjonijiet tiegħi fuq intervisti mal-ġenituri, studenti u għalliema.
 IL-KOMUNIKAZZJONI GĦAD-DIVERSITÀ
6. Kapaċi nagħti sett ta' disa' stqarrijiet fuq biċċiet separati ta' kards dwar x'jagħmel l-impjeggi aktar jew anqas attraenti e.ż. *il-qliġh ta' ħafna flus, il-ħidma fuq barra, l-opportunità ta' vjaġġar, l-għajnuna mogħtija lil nies oħra, xogħol interessanti, eċċ.*
 NITGĦALLEM INKUN JIEN

L-Aspetti tas-Suġġett: Il-Grammatika

1. Kapaċi naqra testi mingħajr marki vokaliċi u napplika l-għarfien tiegħi billi nitgħallem kliem ġdid u billi nifhem bidliet morfologiċi.
2. Kapaċi niżviluppa u nikkonsolida l-għarfien tal-grammatika essenzjali tal-MSA u napplika dan l-għarfien f'attivitajiet tal-klassi fis-smiġh, fit-taħdit, fil-qari u fil-kitba.
3. Kapaċi niddistingwi l-parentela lingwistika li teżisti bejn l-Għarbi u l-Malti u nikkwota eżempji ta' karatteristiċi lessikali u grammatikali.
 IL-BIDLA SOĊJALI
4. Kapaċi 'nimmarka' test Għarbi li mhuwiex 'immarkat' bil-marki tal-vokali u b'marki oħra dijakritiċi b'mod li nuri fehim sħiħ tar-rwol tal-każ grammatikali fl-Għarbi, fl-ambjent meġġun tal-klassi.
5. Kapaċi nifhem u nuża r-regoli segwenti tal-livell intermedju tal-grammatika tal-MSA fis-smiġh, fit-taħdit, fil-qari u fil-kitba: il-forom tan-nom; il-forom bażiċi tal-plural miksuri; l-għadd imtenni; l-aġġettivi komparattivi u superlattivi; verbi bis-suffissi; it-temp perfett u imperfett; in-negazzjoni tal-verbi fil-perfett u fl-imperfett; il-modi tal-verb (imperattiv, jussiv); partiiċipji prezenti; in-nom verbali; il-Forom tal-Verb: I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X; il-kombinazzjonijiet tal-verb + prepożizzjoni; il-konġunzjonijiet avvanzati; sentenzi kkondizzjonati; "kaana" u ħutha; "inna" u ħutha; in-nomi proprji; l-interġezzjonijiet u frażijiet bażiċi komuni u kliem barrani bl-MSA, fl-ambjent meġġun tal-klassi.
6. Kapaċi nuża firxa ta' frażijiet formulajċi u espressjonijiet tal-MSA u ta' djalett ewlieni, adattati għal diskors informali.
 IL-KOMUNIKAZZJONI GĦAD-DIVERSITÀ

LIVELL 9

L-Aspetti tas-Suġġett: Is-Smigh

1. Kapaċi nsegwi avvizi pubbliċi, “voicemails” u aħbarijiet tal-midja fil-ħajja reali jew f’kuntesti simulati.
2. Kapaċi nagħraf u niddistingwi l-fonemi kollha tal-MSA flimkien mal-forom varjanti tagħhom f’tal-anqas djalett Għarbi ewlieni wieħed.
3. Kapaċi nuża firxa kumplessa ta’ frażijiet u espressjonijiet b’kunfidenza li tqarreb dik ta’ kelliem nattiv, fil-ħajja reali jew f’kuntesti vokazzjonali u kulturali simulati.
4. Kapaċi nsegwi u nirrispondi b’kompetenza li tqarreb dik ta’ kelliem nattiv għal mistoqsijiet kumplessi u istruzzjonijiet li jissimulaw mill-qrib l-użu tal-lingwa fil-ħajja reali.
5. Kapaċi nsegwi u nifhem firxa ta’ testi mitkellma tal-MSA, nirrispondi b’kunfidenza li tqarreb dik ta’ kelliem nattiv f’taġħlim kollaborattiv u/jew f’kuntesti simulati tal-ħajja reali.
6. Kapaċi nuża, nifhem u nirrispondi għal informazzjoni numerika ta’ kumplessità dejjem tiżdied u nipproċessa s-soluzzjoni ta’ problemi matematiċi sempliċi f’taġħlim kollaborattiv u/jew f’kuntesti simulati tal-ħajja reali.
7. Kapaċi nsegwi deskrizzjonijiet kumplessi ta’ oġġetti, proċessi u proċeduri bl-MSA f’kuntesti ta’ suġġetti varji f’sitwazzjonijiet kollaborattivi u simulati.
8. Kapaċi nisma’ materjal mitkellem kulturali u/jew vokazzjonali kumpless bl-MSA u nistaqsi għal kjarifikazzjoni f’sessjonijiet ta’ taġħlim fi grupp ta’ simulazzjonijiet ta’ attivitajiet tal-ħajja reali.
9. Kapaċi nsaqsi għal “feedback” mill-kelliema biex nirveddi l-interpretazzjoni inizjali ta’ dak li nkun smajt.

 NITGHALLEM NGHIX MA’ HADDIEHOR

L-Aspetti tas-Suġġett: It-Taħdit

1. Kapaċi nagħti istruzzjonijiet jew direzzjonijiet bl-MSA b’korrettezza u nirrispondi għal talbiet ta’ elaborazzjoni jew kjarifikazzjoni fil-klassi jew f’kuntesti simulati tal-ħajja reali.
2. Kapaċi nistaqsi għal kjarifikazzjoni jew elaborazzjoni ta’ mistoqsijiet biex insegwi taħdit b’Għarbi kumpless mitkellem b’pass naturali f’kuntesti kollaborattivi u edukattivi ta’ attivitajiet fil-ħajja reali.
3. Kapaċi nuża l-MSA biex nagħti rendikonti strutturati qosra ta’ temi speċjalizzati li jien familjari magħhom, fil-klassi u onlajn, permezz ta’ għajnuniet viżwali u nirrispondi għal mistoqsijiet diretti.

 IL-KOMUNIKAZZJONI

4. Kapaċi nuża korrettament is-“signposting” u ngħaqqad kliem u frażijiet biex nipprovdi struttura u koerenza għal diskussjonijiet f’sitwazzjonijiet ta’ taġħlim fi grupp u preżentazzjonijiet orali.
5. Kapaċi nippronunzja l-ħsejjes tal-MSA b’korrettezza fonoloġika f’kuntesti kważi naturali f’sitwazzjonijiet ta’ taġħlim kollaborattiv u f’simulazzjonijiet ta’ attivitajiet tal-ħajja reali.
6. Kapaċi nżomm komunikazzjoni mitkellma kontinwa bl-MSA bl-użu ta’ espressjonijiet ta’ korteżija u b’varjazzjoni ta’ talbiet.
7. Kapaċi nqassar ideat u espressjonijiet u nesprimihom f’taħdit estiż bl-Għarbi standard u nuża forum relattivament kumplessi biex nesprimi ideat, opinjonijiet u nuqqas ta’ qbil.
8. Kapaċi nuża l-MSA biex nieħu sehem b’mod effettiv f’aktivitajiet soċjali u kulturali bl-ambjent kollaborattiv tal-klassi.

 NITGHALLEM BIEX INSIR NAF

9. Kapaċi niddeskrivi suġġett li ma nafx x’jissejjaħ, *i.e. niddeskrivi kif jidher, għalxiex jintuża, jekk tistax tilbsu, tieklu jew tixorbu, eċċ.*

 PERSONALI

10. Kapaċi nuża l-opposti *bħal ‘mhux miżżewweġ’ għal ‘għažeb’.*
11. Kapaċi nuża kelma li għandha tifsira simili ħafna *e.ż. ‘dgħajsa’ flok ‘vapur’.*

L-Aspetti tas-Suġġett: Il-Qari

1. Kapaċi nidentifika l-iskop ta' testi speċifiċi bl-Għarbi, nidentifika informazzjoni importanti u nikseb għarfien dwar l-użu ta' kuljum, interferenza, reġistru u ton.
2. Kapaċi naqra u nsegwi firxa ta' testi bl-Għarbi mill-midja li jittrattaw temi bħal grajjiet kurrenti, kultura u divertiment flimkien ma' ftit materjal aktar akkademiku u speċjalizzat, fi studju fi gruppi jew individwalment.
3. Kapaċi naqra b'kunfidenza, insegwi u nrispondi għal firxa ta' testi bl-Għarbi f'midja differenti bħal "emails", forums fl-internet, u midja soċjali għal skopijiet kwotidjani bħal negozju, xogħol, tfittxija ta' impjegji jew rilassament.

NITGĦALLEM INKUN JIEN

4. Kapaċi naqra testi pprintjati u elettronici bl-Għarbi miktubin bi stili varji ta' skrittura bħan-Naskh u r-Ruq'a.
5. Kapaċi nidentifika l-istrutturi li jiżviluppaw koerenza fit-test, e.ż. *sentenzi, paragrafi, titli u sottotitli* permezz tal-għarfien ta' kif dawn jirrelataw mat-tifsir.
6. Kapaċi naqra b'kunfidenza firxa ta' testi bl-MSA mill-ħajja reali dwar temi li jien familjari magħhom kemm f'attivitajiet ta' taġħlim fi grupp kif ukoll individwalment.
7. Kapaċi nuri li kkonsolidajt il-grammatika essenzjali, studjajtha fil-livelli preċedenti, nidentifika xi karatteristiċi grammatikali avvanzati tal-MSA, u nuri kif dawn ivarjaw minn dawk ta' djalett.
8. Kapaċi nuża l-Għarbi b'mod effettiv u xieraq f'firxa ta' forums fuq l-internet f'attivitajiet ta' taġħlim fi grupp u/jew f'kuntesti kulturali, soċjali u vokazzjonali.

NITGĦALLEM NGHIX MA' HADDIEHOR

L-Aspetti tas-Suġġett: Il-Kitba

1. Kapaċi nikteb testi itwal ta' proża magħquda għad-deskrizzjoni jew għat-tqabbil waqt studju indipendenti u nispijega u niġġustifika l-għażliet ta' vokabolarju u ta' grammatika f'attivitajiet ta' taġħlim kollaborattiv.
2. Kapaċi niproduċi testi estiżi u kumplessi bl-Għarbi li huma grammatikalment korretti u nuża firxa avvanzata ta' kliem u frażijiet.
3. Kapaċi nittraduċi sentenzi aktar kumplessi mill-Għarbi għall-Ingliż jew għall-Malti u nittraduċi iktar testi bażiċi mill-Ingliż jew mill-Malti għall-MSA b'korrettezza.
4. Kapaċi nikteb testi Għarab li jissintetizzaw informazzjoni meħuda minn firxa varjata ta' sorsi miktubin bl-Għarbi, meta nkun qed naħdem f'attivitajiet ta' taġħlim fi grupp.
5. Kapaċi nikteb testi bl-MSA korretti grammatikalment għal firxa ta' skopijiet bħal deskrizzjoni, argumentazzjoni, tqabbil, narrazzjoni, eċċ. meta nkun qed naħdem f'attivitajiet ta' taġħlim kollaborattiv.
6. Kapaċi nimla bl-MSA firxa ta' dokumenti kumplessi u formali b'korrettezza bi ftit jew xejn għajjnuna, u kapaċi ndaħħal data testwali u numerika f'firxa varjata ta' applikazzjonijiet tal-ICT.

L-IMMANIĠĠJAR TAT-TAĠĦLIM

7. Kapaċi nsegwi u nrispondi għal mistoqsijiet kumplessi b'ħafna partijiet jew mistoqsijiet inferiti bl-użu korrett ta' proża bl-MSA konness sew f'kuntesti ta' taġħlim kollaborattiv u/jew simulazzjonijiet tal-ħajja reali.
8. Kapaċi nikteb draft inizjali u kapaċi nirrevedih bl-użu ta' strateġiji differenti biex niċċekkja x-xogħol miktub tiegħi u biex nikteb it-tieni draft.
9. Kapaċi nsaqsi ħabib/a jew għalliem/a biex jaqra/taqra x-xogħol miktub tiegħi.
10. Kapaċi nirrevedi l-istrateġiji li użajt u li ma ħadmux biex intejjibhom għal darba oħra.
11. Kapaċi naqra t-test sal-aħħar biex nara jekk jagħmilx sens.

L-Aspetti tas-Suġġett: Wirt u kultura

1. Kapaċi nirriċerka u nuri l-istorja tal-preżenza Għarbija f'Malta u l-modi li bihom din influwenzat il-kultura, it-tagħlim u l-oqsma tal-għerf lokalment u mad-dinja.
 NITGHALLEM KIF
2. Kapaċi nsegwi "clips" qosra minn programmi televiżivi dwar temi familjari minn pajjiżi Għarab differenti.
 L-GĦARFIEN TIEGHI NNIFSI
3. Kapaċi nuża Għarbi standard biex nikkomunika b'mod effettiv ma' kelliema nattivi f'ambjenti kulturali u soċjali, e.ż. *ikliet barra, avvenimenti sportivi, mużewijiet, "galleries" u esibizzjonijiet* u f'ambjenti ta' post tax-xogħol simulati jew b'għajjnuna.
 NITGHALLEM NGĦIX MA' HADDIEHOR
4. Kapaċi naqra xogħlijiet qosra magħżula ta' letteratura Għarbija moderna b'fehim tal-varjazzjonijiet u nispegahom lil nies li mhumiex kelliema tal-Għarbi.
5. Kapaċi naqbad u nifhem idjomi kollokjali, figuri tat-taħdit u proverbji biex nidhol f'konverżazzjonijiet ma' kelliema nattivi.
6. Kapaċi naqra partijiet mill-Qur'an u mill-Bibbja bl-Għarbi tal-anqas b'livell tajjeb ta' fehim.
 NITGHALLEM NGĦIX MA' HADDIEHOR
7. Kapaċi nara films u programmi televiżivi Għarab u niddiskutihom ma' oħrajn fil-klassi.
 NITGHALLEM KIF

L-Aspetti tas-Suġġett: Il-Grammatika

1. Kapaċi naqra testi estiżi b'korrettezza, f'kitbiet mhux immarkati bin-Naskh u bir-Ruq'a, nikteb b'korrettezza u b'mod li jinqara billi nuża dawn il-kitbiet, biex nidentifika u naqra testi bażiċi f'kitbiet oħrajn, inklużi kitbiet antiki u ornamenti.
2. Kapaċi niżviluppa u nikkonsolida permezz tal-prattika l-fehim tiegħi ta' grammatika essenzjali tal-MSA.
3. Kapaċi nidentifika r-relazzjoni tal-Għarbi ma' lingwi oħra Semitiċi u mhux Semitiċi fejn jidhol l-użu ta' kliem relatat, kliem missellef u influwenzi oħra.
4. Kapaċi niproduċi testi estiżi u mhux immarkati bl-MSA b'mod li juri fehim tar-rwol tal-każ grammatikali 'moħbi' f'testi mhux immarkati.
5. Kapaċi nikkonsolida l-grammatika kollha li tgħallimt sal-lum u nuri li tgħallimt fis-smiġħ, fit-taħdit, fil-qari u fil-kitba f'kuntesti kollaborattivi u koperattivi tal-klassi kif ukoll f'kuntesti aktar megħjuna u nkun kompetenti fil-karatteristiċi tal-grammatika tal-MSA fil-livell intermedju għoli u fl-avvanzat, primarjament: plurali miksurin avvanzati u forom tal-plural miksur; il-konġunzjoni fi ħdan in-numru, il-ġens, il-modi u l-forom tal-verb ta' verbi doppji, verbi neqsin, verbi assimilattivi, verbi moħfija, verbi dgħajfin, verbi dgħajfin doppjament, verbi b'erba' radikali jew aktar; prepożizzjonijiet avvanzati; numri kardinali u ordinali avvanzati.
6. Kapaċi niddistingwi bejn sintassi frażali tad-djaletti Għarab u s-sintassi tal-MSA bbażata fuq il-każ grammatikali, u nkun kunfidenti meta nisma' u nliessen l-ekwivalenti djalettali tal-karatteristiċi segwenti: il-pronunzja; l-intonazzjoni; il-forom alternattivi tal-"irrid" skont id-djalett studjat; l-użu tal-pronunzja tal-artiklu bid-djalett; l-użu u l-pronunzja tas-suffissi femminili bid-djalett; il-metodi ta' negazzjoni tal-verbi bid-djalett li tvarja skont id-djalett studjat; il-marki tat-temp preżent u tal-futur bid-djalett li jvarjaw skont id-djalett studjat; il-marki tal-possessiv minflok l-"idhafa" tal-MSA jew il-frazi kostrutta; il-partiċipji attivi u n-negazzjoni.

LIVELL 10

L-Aspetti tas-Suġġett: Is-Smigh

1. Kapaċi nisma' u nirrispondi għal firxa ta' avvizi pubbliċi, relatati mal-aħbarijiet u max-xogħol fl-ambjent vokazzjonali u kulturali tal-ħajja reali.
 NITGĦALLEM NGHIX MA' HADDIEHOR
2. Kapaċi nagħraf il-varjetà lingwistika tal-Għarbi u niddistingwi bejn l-istandard u l-varjetajiet mitkellma tal-Għarbi f'reġjuni ġeografiki differenti.
3. Kapaċi nsegwi konverżazzjonijiet mitkellma b'pass naturali jew kwazi naturali bl-MSA u b'reġistri "edukati" bi djalett Għarbi ewlieni.
4. Kapaċi nsegwi b'kunfidenza u nifhem materjal tal-Għarbi standard u ta' djalett ewlieni mwassal permezz ta' midja awdjo jew awdjo-viżiva tal-Għarbi fil-ħajja reali li tinkludi produzzjonijiet kulturali bħal poeziji, films u kanzunetti.
5. Kapaċi nifhem u nirrispondi għal informazzjoni numerika kumplessa bi djalett Għarbi f'kuntesti ta' negozjar tal-ħajja reali u nuża l-MSA biex insolvi firxa ta' problemi matematiċi.

L-Aspetti tas-Suġġett: It-Taħdit

1. Kapaċi nagħti istruzzjonijiet jew direzzjonijiet bl-MSA jew bi djalett ewlieni "edukat" b'korrettezza u nirrispondi għal talbiet ta' elaborazzjoni jew kjarifikazzjoni f'kuntesti tal-ħajja reali jew f'dawk li jissimulaw mill-qrib il-ħajja reali.
2. Kapaċi nuża l-MSA jew djalett ewlieni f'diskussjonijiet strutturati jew semi-strutturati dwar temi kulturali u/jew vokazzjonali f'kuntesti wiċċ imb wiċċ u onlajn tal-ħajja reali u nirrispondi għall-"feedback" tas-semmiegħa.
3. Kapaċi ngħaqqad u nimmarka sentenzi u frażijiet b'korrettezza bl-użu ta' MSA idjomatiku xieraq u/jew kongunzjonijiet djalettali b'attenzjoni għall-varjazzjonijiet u l-użu tajjeb tal-ġesti, l-espressjoni tal-wiċċ u l-lingwaġġ tal-ġisem.
4. Kapaċi nippronunzja Għarbi standard u r-reġistru "edukat" ta' djalett Għarbi ewlieni b'korrettezza fonoloġika, meta nieħu sehem f'kuntesti avvanzati relatati mal-edukazzjoni, mal-kultura jew max-xogħol.
5. Kapaċi nuża Għarbi mithaddet bl-MSA għall-persważjoni fil-ħajja reali u f'kuntesti kulturali, edukattivi u vokazzjonali simulati.
6. Kapaċi nuża l-intonazzjoni u l-istress b'sengħa biex inseddaq it-tifsir f'kuntesti ta' persważjoni u akkademiċi.
7. Kapaċi nuża l-MSA u r-reġistru 'edukat' ta' djalett standard biex nieħu sehem f'attivitajiet vokazzjonali, soċjali u kulturali ma' kelliema nattiv f'kuntesti tal-ħajja reali.
8. Kapaċi nikteb kliem u regoli tal-grammatika li ma kontx naf qabel u kapaċi nifttxhom fid-dizzjunarju.
 IL-QARI U L-FEHIM
9. Kapaċi nirrevedi xi wħud mill-istrategiji li użajt, nagħraf għaliex ma ħadmux u nuża din l-analiżi biex intejjeb il-ħiliet lingwistiċi tiegħi.
 IT-TAGĦLIM PERSONALI

L-Aspetti tas-Sugġett: Il-Qari

1. Kapaċi naqra u nsegwi testi prozajċi u poetiċi ta' letteratura moderna u nidentifika l-varjazzjonijiet, l-istil u/jew it-tifsir tekniku u xjentifiku.
2. Kapaċi nagħti daqqa t'għajn u naqra b'heffa firxa ta' testi mingħajr għajjnuna f'kuntesti kulturali, edukattivi u vokazzjonali tal-ħajja reali u bieżla taħt pressjoni ta' ħin u nidentifika l-informazzjoni importanti minn dawn it-testi.
3. Kapaċi nidentifika u nifhem varjazzjonijiet bħal f'messaġġi kumplessi miktuba, f'kuntesti reali, u nirrispondi b'mod xieraq.
 NITGHALLEM INKUN JIEN
4. Kapaċi naqra firxa varjata ta' stili ta' kalligrafija antika u moderna bl-Għarbi.
 L-GHARFIEN TIEGHI NNIFSI
5. Kapaċi naqra u nqassar, taħt pressjoni ta' ħin, testi konnessi u kumplessi ta' natura fattwali bħal artikli akkademiċi jew rapporti tan-negozju.
6. Kapaċi nidentifika u nifhem użijiet b'tifsir kulturali ulterjuri f'test bl-Għarbi mill-ħajja reali bħal espressjonijiet idjomatiċi u qwiel.
7. Kapaċi niproduċi taqsiriet miktubin fil-qosor bl-Għarbi u niproduċi traduzzjonijiet bil-Malti u bl-Ingliż ta' testi estiżi u/jew ta' testi b'Għarbi kumpless.
8. Kapaċi nsegwi u nirrispondi għal tal-anqas djalett Għarbi wieħed u kapaċi naqra bi ftit fehim użijiet vernakulari f'attivitajiet tal-midja soċjali onlajn bħal poeziji, kanzunetti u reklamar.
9. Kapaċi nftitx għaliex jew nagħti "feedback" biex nevalwa t-tbassiriet inizjali tiegħi u jibqgħu jagħmlu sens.
10. Kapaċi nidentifika kwistjoni u nagħmel kumment kritiku dwar kif xi strateġiji użati ma ħadmx u nanalizza x'kapaċi ntejjeb.

L-Aspetti tas-Sugġett: Il-Kitba

1. Kapaċi nipjana u nibni testi avvanzati u estiżi bl-Għarbi bħal testi argumentattivi, li huma koerenti internament, billi nuża b'mod tajjeb is-sentenzi u l-paragrafi, biex nibni t-tifsir u biex inpoġġi l-ideat f'sekwenza b'mod loġiku.
 L-IMMANIĠĠJAR TAT-TAGHLIM
2. Kapaċi nikteb testi estiżi, konnessi, u kumplessi bl-MSA bl-użu tal-varjazzjonijiet u l-inferenzi b'mod kreattiv.
3. Kapaċi nuża MSA miktub b'mod effettiv f'varjetà ta' kuntesti realistċi, li jinkludu kuntesti diġitali u, fejn hemm bżonn, nittraduċi fil-ħin reali waqt li nkun qed naħdem f'ambjent onlajn multilingwi.
 L-IMMANIĠĠJAR TAT-TAGHLIM
4. Kapaċi niproduċi testi b'Għarbi kumpless u konness bi ftit jew xejn għajjnuna, u nissintetizza informazzjoni minn sorsi varji b'referenzjar xieraq, b'mod illi jippreparani għal studju avvanzat jew impjeg professjonali.
5. Kapaċi niproduċi testi kumplessi, konnessi, deskrittivi, argumentattivi jew narrattivi bl-Għarbi bi ftit jew xejn għajjnuna b'mod illi jkun xieraq għal skopijiet speċifiċi relatati mal-interessi tiegħi, e.ż. *kitba kreattiva jew kitba xjentifika*.
6. Kapaċi nikteb CVs ipprezentati sew, ittri ta' akkumpanjament u xogħol ieħor simili relatat ma' dokumenti, bl-għajjnuna ta' gwida maġenbi ("guide on the side").
 PRATTIKA
7. Kapaċi nieħu noti minn interazzjonijiet kumplessi verbali bl-MSA u/jew djalett u nikteb twegibiet f'forma ta' esej jew rapport għal mistoqsijiet diretti u impliċiti b'MSA korrett, bi ftit jew xejn għajjnuna.
8. Kapaċi niċċekkja li qed nikteb ittri simili b'korrettezza, e.ż. س , ص/ك , ق.
9. Kapaċi nivvokalizza kull sentenza lili nnifsi biex nirrevedi l-pronunzja.

L-Aspetti tas-Suġġett: Il-Grammatika

1. Kapaċi naqra u nifhem testi klassiċi, b'turija ta' fehim ta' sistemi bikrin ta' ortografija Għarbija.
2. Kapaċi nagħmel studju bażiku tal-grammatika u tal-lessiku ta' mill-anqas djalett ewlieni wiehed u nifhem is-similaritajiet u d-differenzi bejn l-MSA u tal-anqas djalett wiehed.
3. Kapaċi nuża dizżjunarji Għarab monolingwi u bilingwi u nkun konxju minn 'ħbieb foloz' i.e. kliem li jidher l-istess imma għandu tifsiriet diverġenti bl-Għarbi u bil-Malti.
4. Kapaċi nuri li jien konxju tar-relazzjoni bejn l-MSA u forom bikrin ta' Għarbi letterarju, b'referenza għal testi antiki u moderni, e.ż. *Għarbi Koraniku (QA)* u *Għarbi Klassiku (CA)* u l-modi kif il-grammatika u l-lessiku tal-MSA ivarjaw mill-QA u mill-CA.
5. Kapaċi nuri li f'himt sew il-grammatika kollha studjata fil-livelli preċedenti u nuża din il-grammatika f'attivitajiet avvanzati ta' smiġħ, taħdit, qari u kitba bi ftit jew xejn għajnuna u nuri fehim ta' grammatika avvanzata, bħall-forom rari tal-verbi li jidhru fl-Għarbi Klassiku, u r-regola tal-versifikazzjoni tal-Għarbi Klassiku.
6. Kapaċi nuri profiċjenza fl-erba' ħiliet ewlenin tal-lingwa, speċjalment fis-smiġħ u fit-taħdit, billi nsegwi karatteristiċi ta' registru ta' djalett: il-vuċi passiva f'tempi sempliċi u kontinwati; il-vuċi passiva fit-tempi tal-passat u tal-perfett; l-użu tal-modalitajiet biex noħloq tempi kumplessi u komposti; in-negazzjoni ta' tempi passivi; l-użu avvanzat tal-konnettivi; l-użu ta' tempi komposti u verbi awżiljarji fin-narrazzjoni; il-lingwa tat-tqabbil; il-lingwa tal-irbit u tar-relazzjoni, e.ż. *'aħna lkoll', 'xi wħud minna', 'mhux aħna lkoll', eċċ.* u l-użu tal-partiċipji passivi.

II-Pedagoġija

A. IL-PEDAGOĠIJA U PRATTIKI GHAT-TAGHLIM

L-educaturi għandhom iżommu ruħhom aġġornati mal-istrateġiji pedagoġiċi u l-kunċetti l-aktar riċenti sabiex ikunu jistgħu jiffhmu aħjar u jirrispondu għall-bżonnijiet tal-istudenti. L-istrateġija Ewropea *Education and Training 2020* tpoġġi enfasi partikolari fuq ir-rwol tal-għalliema fil-ħajja tal-istudenti tagħhom. L-għalliema għandhom rwol kruċjali fil-gwida tal-istudenti sabiex jilħqu l-għanijiet tagħhom filwaqt li jifformulawhom il-perċezzjonijiet tagħhom (European Commission, 2015).

Kull metodoloġija li tiġi adottata mill-għalliema tal-Għarbi Standard Modern għandha tassigura li l-istudenti jingħataw l-opportunità li jwessgħu l-esperjenza tagħhom tat-tagħlim u fl-aħħar mill-aħħar jużaw il-lingwa tal-Għarbi 'l barra mill-klassi.

Kif imsemmi fil-Qafas tal-Kurrikulu Nazzjonali (Ministeru għall-Edukazzjoni u x-Xogħol, 2012), il-programmi tat-tagħlim u l-istandards tal-assessjar u l-eżamijiet għandhom ikunu bbażati fuq ir-riżultati tat-tagħlim tal-Qafas tal-Kurrikulu Nazzjonali u, għaldaqstant, il-*Learning Outcomes Framework*.

Bl-użu tar-riżultati tat-tagħlim li jiddeskrivu x'inhum mistenni, l-interessi tal-istudent u partijiet interessati oħra qed jiġu indirizzati permezz ta' metodu li jiffoka fuq l-istudent (Ministeru għall-Edukazzjoni u x-Xogħol, 2012). Billi r-riżultati tat-tagħlim huma frażijiet li jindikaw x'għandu jkun kiseb l-istudent bħala riżultat tal-proċess tat-tagħlim fuq perjodu ta' żmien, l-educaturi li huma involuti fit-tagħlim tal-Għarbi għandhom jistaqsu dawn il-mistoqsijiet:

- L-istudenti qed juru verament li huma profiċjenti fl-Għarbi?
- L-istudenti qed jużaw il-Għarbi f'varjetà ta' biċċiet ta' xogħol awtentiċi?

Il-metodoloġiji ta' tagħlim li jintużaw għandhom ikunu maħsuba, l-ewwel u qabel kollox, għad-diversità fit-tagħlim, l-interessi, il-ħiliet u l-limitazzjonijiet tal-istudent. Wieħed mill-fatturi ewlenin huwa li jinħoloq ambjent ta' tagħlim li jgħin lill-istudenti kollha, billi qabel xejn:

- jiġu identifikati l-interessi u l-istili ta' tagħlim tal-istudenti;
- jiġi pprovdut sapport meta u fejn hu meħtieġ.

Ir-riċerka fil-psikoloġija konjittiva turi li fil-każ tat-tagħlim ta' lingwi barranin, l-għarfien tal-proċeduri (il-modi differenti ta' kif titgħallim lingwa) huwa importanti daqs l-għarfien dikjarattiv (l-għarfien tal-prinċipji tal-lingwa fiha nnifisha). Huwa għalhekk li huwa rrakkomandat li l-educaturi jiddedikaw ftit mill-ħin tagħhom biex jgħinu lill-istudenti jsiru aktar konxji tal-istrateġiji tat-tagħlim li se jgħinuhom ukoll isibu modi differenti kif jitgħallmu u biex isiru awtonomi.

L-Istrategiji Nitgħallem biex Nitgħallem

Dawn li ġejjin huma eżempji tal-istrategiji li jagħmlu parti mill-‘proċess nitgħallem biex nitgħallem’, wieħed mit-tmien kompetenzi li jissemmew fid-dokument *European Reference Framework Key Competencies for Lifelong Learning (European Commission, 2006)*:

- Diskussjonijiet pedagoġiċi bejn l-istudenti fejn, fuq bażi volontarja, l-istudenti jispjegaw kif għamlu biċċa xogħol u kif irnexxielhom jегħlbu d-diffikultajiet li ltaqgħu magħhom, li jwasslu għal skambju ta’ strategiji u teknikalitajiet f’ambjent ta’ kooperazzjoni.
- L-istudenti jitgħallmu jużaw il-puntegġjatura, l-istampi, l-informazzjoni addizzjonali minbarra t-test, bħal spjegazzjoni tal-kliem diffiċli u l-identifikazzjoni ta’ kliem importanti waqt biċċa xogħol ta’ qari/taħriġ il-fehem.
- It-tagħlim u l-gwida fi stadji differenti tal-kitba ta’ komponiment u l-għodod differenti u l-metodi li jistgħu jintużaw f’kull stadju.

Il-Kisbiet mit-Tagħlim tas-Suġġett (SLOs) inkitbu b’tali mod li l-edukaturi jużaw approċċi li jaddottaw it-tagħlim li jinvolvi, li juri ħila u jinvolvi lill-istudenti b’mod attiv f’numru ta’ kuntesti sabiex iħeġġu filwaqt li jippermettu tagħlim li jiffoka fuq l-istudenti u l-istrategiji tat-tagħlim. F’kull stadju, dawk li jipplanaw il-kurrikulu għandhom jikkonsidraw fuq bażi regolari l-opportunitajiet li jiġu pprezentati permezz tal-SLOs sabiex jiżviluppaw tagħlim attiv matul il-livelli fil-Qafas tal-Kisbiet tat-Tagħlim. L-ippjanar għandu jieħu ħsieb, filwaqt li jħeġġeg il-partecipazzjoni tal-istudenti, li dan jista’ u għandu jkun ta’ influwenza filwaqt li jikkontribwixxi fil-proċess.

Sabiex jissahħaħ l-ippjanar tal-kurrikulu, filwaqt li jkun assigurat li l-istudenti kollha jkollhom aċċess b’mod attiv u jinvolvu ruħhom fl-ambjent tat-tagħlim, hemm bżonn ta’ approċċ koerenti fl-ippjanar tat-tagħlim, fit-tagħlim u l-assessjar, u fil-qsim ta’ informazzjoni fuq il-progress u l-kisbiet mil-ħuqa. Meta jiġi addottat dan it-tip ta’ pplanar tal-kurrikulu huwa importanti li ma narawx l-SLOs bħala fatturi li jillimitaw il-potenzjal tat-tagħlim tal-istudenti u li ma jippermettux li jkun hemm devjazzjoni tat-tagħlim lil hinn minn dak imsemmi fl-SLOs. Din l-idea tinjora l-iskop u l-flessibilità li jipprovi l-approċċ tal-kisbiet mit-tagħlim. Kif, fejn u meta jiġu mgħallma dawn il-kisbiet huma fid-diskrezzjoni tal-edukatur. L-SLOs qegħdin hemm sabiex jiċċaraw il-proċess ta’ assessjar billi jelenkaw b’mod sempliċi l-aspettattivi tat-tagħlim. B’dan il-mod, l-assessjar huwa marbut li juri li dawn l-aspettattivi ntlahqu.

Ladarba jiġu ssettjati l-aspettattivi tat-tagħlim, l-edukaturi jistgħu jibdeu jintroduċu l-flessibilità fid-disinn tal-kurrikulu u fil-metodu ta’ tagħlim li s’issa kien diffiċli li jsir. L-approċċ tar-riżultati tat-tagħlim jippermetti lill-edukaturi jdurru lejn tagħlim li jiffoka fuq l-istudenti u l-istrategiji tat-tagħlim. Dan ifisser li jsiru jafu l-ħafna modi li bihom l-istudenti huma differenti minn xulxin, liema mill-ħafna metodi jagħmlu sens fit-tagħlim attwali, u kif għandhom jaffrontaw din il-varjanza b’tali mod li joffru support lill-istudenti fuq bażi individwali filwaqt li jgħinuhom jipprogradixxu. Taqsima Ċ: *It-tagħlim ta’ studenti differenti f’kull livell toffri gwida fuq kif dan jista’ jsir.*

L-edukaturi jingħataw il-parir li jsegwu s-sekwenza tal-Aspetti tas-Suġġett u l-SLOs għax ir-riżultati tat-tagħlim għat-tagħlim tal-lingwi jibnu fuq xulxin. L-ewwel pass fit-tagħlim tal-Għarbi Standard Modern huwa t-tagħlim tal-alfabet; kif jinkitbu l-ittri fil-forom inizjali, medji u finali, u kif jingħaqdu flimkien. Filwaqt li jkun qed jgħallmu dan, l-edukaturi jistgħu jgħallmu wkoll kif jiġu pronunzjati dawn il-fonemi fl-Għarbi filwaqt li jzommu f’moħħom il-fonemi li ma jeżistux fl-ewwel lingwa tal-istudenti (L1), biex jgħinu lill-istudenti jitgħallmu kif jippronunzjaw dawn il-fonemi l-ġodda.

Ladarba l-istudenti jitgħallmu kif jiktbu l-ittri fil-forom inizjali, medji u finali, u jitgħallmu kif jgħaqqduhom flimkien, imbagħad l-edukaturi għandhom jgħallmu l-kazijiet u kif jinqraw testi li għandhom marki dijakritiċi għall-vokali u, aktar tard, kif il-vokali jiġu mmarkati f’test li huwa familjari. Aktar tard fit-tagħlim tagħhom, l-istudenti għandhom jitħeġġu jaqraw testi mingħajr marki tal-vokali, għax dawn it-testi huma aktar simili għal testi li wieħed ikun jeħtieġ li jaqra fil-ħajja reali.

Wara li l-istudenti jkollhom bażi tajba tal-alfabett u ta' kif jgħaqqdu l-ittri flimkien u jimmarkaw il-vokali, l-educaturi għandhom jiffukaw fuq aktar grammatika, bħal każijiet grammatiki, l-artiklu, il-maskil u l-femminil, u kif il-kliem jiġi inflessi skont il-ġeneru u l-għadd u s-sentenza ta' ekwazzjoni.

Hawnhekk l-educaturi jistgħu jispjegaw ukoll dwar l-akkordi fin-nom, il-verb u l-aġġettiv biex tinkiteb sentenza grammatikalment korretta. Dan jingħaqad ukoll mat-tagħlim tal-każijiet, l-għadd u l-ġeneru. Fil-fatt, meta jkunu qed jiġu mgħallma n-nomi, l-istudenti għandhom jiġu pprezentati wkoll bil-verżjoni fil-plural tan-nom, sabiex matul is-sena akkademika, l-istudenti jkunu qed jitgħallmu l-forma fil-plural (sħiħ jew miksura) tan-nomi li jkunu qed jitgħallmu fil-klassi. Fi stadju aktar avanzat, l-istudenti jkunu jistgħu jiktbu lista ta' nomi u l-forma tal-plural tagħhom skont il-mod kif tiġi inflessa l-forma tal-plural. Flimkien mal-forma tal-plural, ikun utli wkoll li tiġi mgħallma l-forma doppja tan-nomi.

Wara li l-istudenti jitgħallmu dwar il-każijiet, l-educaturi jistgħu jipprezentaw il-'burdati' tal-verb, jiġifieri l-imperattivi u l-ġussiv. Huwa importanti li l-'burdati' tal-verbi jiġu mgħallma wara l-każijiet għax dan il-punt tal-grammatika jibni fuq dak preċedenti.

Wara dan jistgħu jiġu mgħallma l-pronomi u l-inflezzjonijiet tagħhom, u l-istudenti jistgħu jipprattikaw il-pronomi billi jiffurmaw sentenzi sempliċi bil-vokabularju disponibbli għalihom. Aktar tard, l-educaturi jistgħu jintroduċu l-konġunzjonijiet, speċjalment il-'wa' u l-'użi' tagħha. Imbagħad jistgħu jkomplu jgħallmu aktar grammatika, bħall-każ kostruttivi u l-każ ġenittivi.

Imbagħad jistgħu jiġu mgħallma l-pronomi dimostrattivi u l-istudenti jistgħu jipprattikawhom billi jiffurmaw sentenzi li jippuntaw lejn xi oġġetti fil-klassi. Il-prepożizzjonijiet jistgħu jiġu mgħallma wara l-pronomi dimostrattivi għax jgħinu lill-istudenti jiffurmaw sentenzi aktar kumplessi bl-użu ta' punti ta' grammatika li jkunu tgħallmu qabel.

L-educaturi jistgħu jmexxu għal xi forma bażika ta' verbi tal-Ewwel Forma fit-temp tal-passat, u l-istudenti jistgħu jipprattikaw billi jiktbu jew jgħidu xi sentenzi. Ħafna aktar tard fil-programm, l-educaturi jistgħu jipprezentaw it-tempi tal-perfett u tal-imperfett. L-istudenti jistgħu jipprattikaw dawn billi jiktbu fuq l-istudji passati tagħhom u l-aspirazzjonijiet tal-futur. Wara li l-istudenti jipperfezzjonaw il-verbi bażiċi tal-Ewwel Forma, l-educaturi jistgħu jmexxu għat-tagħlim tat-Tieni, it-Tielet, ir-Raba', il-Ħames, is-Sitt, is-Seba', it-Tmien, id-Disa' u l-Għaxar Forma tal-verb; il-mod kif il-verb jikkombina mal-prepożizzjonijiet, kif ukoll konġunzjonijiet aktar avanzati. Wara dawn il-punti tal-grammatika, jistgħu jiġu introdotti s-sentenzi kundizzjonali, il-'kaana' u l-ħutha, kif ukoll l-'inna' u l-ħutha.

L-istudenti għandhom l-ewwel jitgħallmu n-numri u mbagħad kif jgħidu s-sena, ix-xhur, il-ġranet tal-ġimgħa u l-ħin. Dan jista' wkoll jingħaqad mat-tagħlim tal-kalendarji solari u lunari tal-Għarbi, u l-ismijiet taż-żewġ settijiet ta' xhur. B'rabta ma' dan, l-educatur jista' jgħallmu ukoll xi aspetti kulturali relatati mad-diversi festivals u ċelebrazzjonijiet pubbliċi f'pajjiżi li jiktellmu l-Għarbi.

Hekk kif l-istudenti jipprogressaw fl-istudji tagħhom tal-Għarbi, huma mistennjin li iżidu l-vokabularju, jespandu l-għarfien kulturali tagħhom, isostnu konversazzjonijiet itwal, u jużaw aktar grammatika avanzata kemm fil-forom miktubin kif ukoll orali tal-lingwa. Mal-moġħdija taż-żmien, l-istudenti jkunu mistennija jiktellmu jew jipprezentaw fil-klassi aspetti ta' interess kulturali li huma familjari magħhom. Il-livell ta' fehim tal-istudenti fil-qari u s-smiġħ huwa mistenni jitjieb ukoll hekk kif javvanzaw fl-istudji tal-Għarbi tagħhom; eżempju ta' dan huwa meta l-istudenti jkunu kapaċi jaqraw u jifhemu testi minn poezija jew il-Koran.

Fi stadju aktar avanzat, l-istudenti għandhom jiġu mgħallma dwar kif kliem missellef mill-Ingliż jiżdied mal-vokabularju tal-Għarbi, u kif dan il-kliem jintuża u, xi kultant, jiġi infless bil-grammatika Għarbija.

Peress li l-istudenti jitgħallmu l-Għarbi Standard Modern, l-educaturi jistgħu jhegguhom ukoll jitgħallmu djalett tal-Għarbi mitkellmu ħafna – possibilmment wieħed li jkunu jistgħu jipprattikaw f'Malta.

Pedagoġiji ssuġġeriti għat-tagħlim tal-Għarbi Standard Modern

Hekk kif l-istudenti jagħmlu progress fl-istudju tagħhom tal-Għarbi Standard Modern, l-għalliema għandhom jipprezentawhom testi u vidjows li huma itwal, u li jesponuhom għal vokabularju, grammatika u espressjonijiet aktar avvanzati. Eżempji ta' dan il-materjal huma artikli minn gazzetti jew vidjows mill-aħbarijiet. Imbagħad l-istudenti jistgħu jagħmlu sommarju tal-punti ewlenin bil-kitba jew verbalment, jew jistgħu wkoll jittraduċuhom fil-Malti jew l-Ingliż.

L-istudenti għandhom ukoll jithegġu jinvolu ruħhom f'diskussjonijiet u preżentazzjonijiet fil-klassi dwar il-kultura Għarbija, sabiex jipprattikaw l-Għarbi. Tkun idea tajba wkoll li l-istudenti jithegġu jistaqsu mistoqsijiet lil xulxin matul preżentazzjonijiet fil-klassi sabiex jifhmu aktar it-tema li jkun qed jiġi pprezentat. B'dan il-mod, l-għalliema jkunu jistgħu jistħarrġu jekk l-istudenti jkunux verament qed jifhmu lil xulxin, billi jiċċekkjaw li l-mistoqsijiet tagħhom huma rilevanti għat-tema li jkun qed jiġi diskuss fil-klassi.

Żajjar lejn postijiet ta' interess kulturali u storiku huma importanti ħafna meta wieħed ikun qed jitgħallem lingwa għax b'hekk l-istudenti jkunu qed jiġu esposti għal-lingwa u l-kultura li ddur magħha; il-fatt li jesperjenzaw il-kultura b'mod dirett filwaqt li jipprattikaw il-lingwa huwa utli ħafna għall-istudenti.

Il-pedagoġiji ssuġġeriti għall-qari jinkludu l-preżentazzjoni ta' testi fil-klassi dwar tema partikolari u bil-livell adegwat ta' grammatika u vokabularju sabiex filwaqt li jipprattikaw il-qari, l-istudenti jkunu qed jitgħallmu wkoll dwar vokabularju ġdid u strutturi grammatiki ġodda. Il-komprensjoni fil-qari tista' tiġi ttestjata wkoll meta l-għalliema jistaqsu mistoqsijiet dwar it-test u l-istudenti jistgħu jwieġbu verbalment jew bil-kitba.

Ktieb tajjeb, *workbook* tajjeb u materjal tal-awdjo tajjeb huma wkoll essenzjali meta wieħed ikun qed jitgħallem kwalunkwe lingwa barranija. Dan il-materjal jista' jintuża fil-klassi, għax-xogħol tad-dar u għall-istudju individwali.

B. L-EMBEDDING FIT-TAGĦLIM TAT-TEMI KROSSKURRIKULARI

Fl-Ewropa kien hemm bidla minn approċċ li jittratta b'mod esklussiv is-sugġett għal approċċ li jiffoka fuq temi krosskurrikulari, tematiku, interdixiplinarju u kollaborattiv, li jirrifletti s-sitwazzjonijiet reali tal-ħajja ta' kuljum filwaqt li jhegġeg it-trasferiment tal-ħiliet minn settur tat-tagħlim għal ieħor. Permezz tal-approċċ krosskurrikulari, ħafna mis-setturi tal-kurrikulu ngħataw profil ogħla filwaqt li ssaħħu numru ta' kompetenzi trasversali (European Commission, 2012). Is-CCTs jgħaqqdu flimkien is-sugġetti billi jidentifikaw l-għanijiet tat-tagħlim komuni li huma riflessi wkoll fit-twemmin tal-iskola (Ministeru għall-Edukazzjoni u x-Xogħol, 2012: 31, 39).

It-Temi Krosskurrikulari (CCTs) ġew introdotti fl-LOF sabiex jassiguraw li l-istudenti kollha, huma u jipprogedixxu matul il-livelli, jiġu f'kuntatt kontinwu mat-tipi ta' għarfien, ħiliet u fehim li huma meħtieġa sabiex huma jkunu jistgħu jipparteċipaw b'mod attiv, filwaqt li jirnexxu u jikkontribwixxu fis-soċjetà Maltija.

L-embedding tas-CCTs fil-Kisbiet mit-Tagħlim tas-Sugġett joffri aċċess għal identità ġdida tat-tagħlim li jmur lil hinn mis-sugġett, u l-istudenti ser jagħtu valur lit-tagħlim tas-CCT meta jaraw li dawn huma parti integrali mill-Qafas tal-Kisbiet mit-Tagħlim u li huma vitali sabiex jgħinuhom biex isiru studenti olistiċi.

Kull CCT qed jiġi pprezentat bħala sett ta' riżultati addizzjonali tat-tagħlim liż-żgħażaġħ sabiex huma jiffaċċjaw u jizviluppaw għarfien u fehim tagħhom meta qed jipprogedixxu matul il-Qafas tal-Kisbiet mit-Tagħlim.

It-Temi Krosskurrikulari huma:

il-Litteriżmu Diġitali

I-Edukazzjoni għad-Diversità

I-Edukazzjoni għall-Intraprenditorija, il-Kreattività u l-Innovazzjoni

I-Edukazzjoni għall-Iżvilupp Sostenibbli

it-Tagħlim biex Nitgħallem u t-Tagħlim Kooperattiv

il-Litteriżmu

It-Temi Krosskurrikulari jinsabu fl-Appendiċi onlajn fuq
<http://www.schoolslearningoutcomes.edu.mt/en/category/cross-curricular-themes>

Is-CCTs għandhom jiġu infilsati matul il-vjaġġ ta' tagħlim u l-esperjenzi tal-istudenti, fejn il-punt ewlieni għandu jkun li l-għarfien u l-fehim tas-CCT jiġi mgħallem, ikkonsolidat u kkuntestwalizzat. Il-kuntest huwa importanti bil-għan li jżid it-tifsira u l-iskop biex jiġi msahħaħ l-użu tas-CCT. Ma hemm l-ebda mod effettiv biex jiġi organizzat u nfilsat it-tagħlim tas-CCTs. Madankollu, meta CCT tingħaqad b'mod dirett ma' biċċa xogħol partikolari fi hdan l-SLO imbagħad ikun assigurat li jkun hemm opportunità għall-użu tas-CCT f'dik il-biċċa xogħol partikolari, huwa mod effettiv ħafna kif tiġi infilsata CCT.

L-embedding ma jinkludix biss l-għaqda ta' kurrikula differenti. L-ippjanar ta' fejn ser jiddaħħal il-kontenut tas-CCT biex jagħmel parti mill-SLOs jew mill-Aspett tas-Suġġett huwa biss il-bidu. L-educaturi għandhom jistabbilixxu kif il-kontenut tas-CCT jżid il-valur tal-SLOs li qed jiġu mgħallma u kif tista' tinkiseb xi ħaġa akbar minn sempliċement għaqda flimkien tal-partijiet differenti. Fuq kollox, it-tagħlim tas-CCT ser iżid il-valur fit-trasferiment tal-għarfien, tal-ħiliet u tal-fehim billi jipprezenta sitwazzjonijiet fattwali li jagħmlu sens għall-istudenti.

L-Embedding bħala proċess

Hemm tliet modi ewlenin sabiex jiġu mgħallma l-għarfien, il-ħiliet u l-fehim li hemm indirizzati fis-CCTs tul il-proċess tat-tagħlim. Dawn huma:

- permezz ta' metodi ta' tagħlim u t-tagħlim innifsu marbut mal-SLOs;
- billi jiġu magħzula metodi u strateġiji partikolari tat-tagħlim minn oħrajn biex jiġu mgħallma l-SLOs;
- billi jsiru attivitajiet krosskurrikulari mibnija b'mod speċifiku jew attivitajiet li jinvolvu lill-iskola kollha.

Dan il-proċess jimplika bidla importanti fil-mod kif l-għalliema jħarsu lejn it-tagħlim tal-kontenut tas-suġġett fil-klassi. L-integrazzjoni tar-riżultati tat-tagħlim krosskurrikulari fit-tagħlim ta' suġġetti differenti teħtieġ li l-għalliema jmorru lil hinn mill-iskemi tradizzjonali u jaħdmu f'kollaborazzjoni flimkien sabiex jiżviluppaw l-approċċ tagħhom għas-CCTs filwaqt li jkun hemm skambju ta' informazzjoni fuq l-iżvilupp tat-tagħlim ta' studenti speċifiċi b'rabta mas-CCTs (European Commission, 2012:25).

It-tagħlim tas-CCTs permezz tal-SLOs

L-ewwel approċċ għat-tagħlim tal-kontenut tas-CCT huwa permezz tal-integrazzjoni tat-tagħlim tas-CCT ma' dak tal-SLOs partikolari. Il-qafas jipprovdi gwida fuq l-aħjar opportunitajiet biex isir dan. Fejn SLO partikolari tipprezenta opportunità tajba li tindirizza tagħlim marbut mat-Tema Krosskurrikulari tidher l-istampa tas-CCT wara l-SLO. Din turi li l-SLO:

- qed toffri opportunità sabiex wiehed jibda jħares lejn l-iżvilupp tat-tagħlim u l-ħiliet marbuta ma' aspett partikolari tas-CCT;
- tista' tiġi msahħa billi jiġi introdott aspett partikolari ta' wiehed mis-CCTs.

Bħala gwida għall-educaturi, fejn il-kisbiet speċifiċi mit-tagħlim tas-CCT li l-aktar huma relevanti, l-istampa tas-CCT li jkun hemm flimkien mal-SLO partikolari tinkludi wkoll titlu sabiex jiġi identifikat liema hu l-aspett partikolari tas-CCT li 'joqgħod l-aktar', i.e. il-parti tal-kontenut tas-CCT li hija l-aktar marbuta mal-għarfien, il-fehim u/jew il-ħiliet indirizzati fl-SLO partikolari.

Għalkemm qed tiġi identifikata CCT waħda, dan ma jfissirx li CCTs oħra ma jkunux relevanti. L-identifikazzjoni ta' tema partikolari sempliċement tissuggerixxi li l-educaturi jstgħu jsibu dik il-parti identifikata bħala l-aktar relevanti, l-aktar xierqa jew l-aktar faċli li tiġi integrata f'dak il-punt partikolari, filwaqt li tippermetti lill-educaturi jgħallmu s-suġġett u s-CCT b'mod integrat.

Eżempji ta' dan it-tip ta' *embedding* fl-Għarbi Standard Modern jinkludu:

- Kapaċi nsaqsi għal “feedback” mill-kelliema biex nirrevedi l-interpretazzjoni inizjali ta' dak li nkun smajt.
 NITGĦALLEM NGĦIX MA' ҒADDIEҒHOR
Meħuda minn Livell 9, L-Aspett tas-Suġġett: Is-Smigh
- Kapaċi nitkellem dwari nnifsi, l-istudji tiegħi, l-interessi tiegħi u dwar l-oħrajn permezz ta' konverżazzjoni naturali fil-klassi u attivitajiet onlajn.
 IL-KOMUNIKAZZJONI
Meħuda minn Livell 8, L-Aspett tas-Suġġett: It-Taħdit
- Kapaċi nirriċerka u nuri l-istorja tal-preżenza Għarbija f'Malta u l-modi li bihom din influwenzat il-kultura, it-tagħlim u l-oqsma tal-għerf lokalment u mad-dinja.
 NITGĦALLEM KIF
Meħuda minn Livell 9, L-Aspett tas-Suġġett: Wirt u Kultura

Eżempju: Insibu opportunitajiet biex nindirizzaw it-tagħlim tas-CCTs fl-SLOs tal-Għarbi

- Kapaċi nimla bl-MSA firxa ta' dokumenti kumplessi u formali b'korrettezza bi f'it jew xejn għajnuna, u kapaċi ndaħhal data testwali u numerika f'firxa varjata ta' applikazzjonijiet tal-ICT.

L-IMMANIĠĠJAR TAT-TAGĦLIM

Dan it-tip ta' SLO jaqbel tajjeb mal-link tas-CCT identifikata. Mhux biss it-tagħlim relatat mas-CCT jgħin fil-fehim u l-eżekuzzjoni tal-SLO, iżda għandu saħnsitra jtejjeb il-kwalità tar-rispons tal-istudenti għall-SLO. Pereżempju, ir-rekwiżiti tas-CCT li ġejjin, identifikati fi ħdan il-'Kompetenzi fl-Użu tal-Midja Diġitali' juru sa liema punt ir-relazzjoni u kif is-CCT jista' jintuża biex jappoġġja u jtejjeb it-tagħlim ta' SLO:

- Kapaċi naħdem b'mod kreattiv fuq firxa ta' midja diġitali u fuq diversi sistemi biex nipprezenta informazzjoni b'mod effettiv lil udjenza partikolari.
- Kapaċi neditja u ntejjeb kontenut li nkun ħloqt diġà jew li jkunu ħolqu oħrajn, b'rispett u għarfien tad-drittijiet tal-awtur oriġinali.
- Kapaċi nesprimi lili nnifsi permezz tal-midja u t-teknoloġiji diġitali.

Kull waħda mir-riżultati tat-tagħlim t'hawn fuq għandha relazzjoni ċara mal-SLO u tista' tiġi introdotta biex tappoġġja t-twassil tas-suġġett ta' dan l-SLO u ta' SLOs oħrajn relatati.

Billi tinfetaħ terġa' aktar l-opportunità tal-SLOs u s-CCTs, forsi billi jiġi introdott approċċ abbażi ta' proġetti biex jitwasslu l-aspetti tat-tagħlim tas-suġġett, dan ser ifisser ukoll il-ħolqien ta' opportunità biex jiġu introdotti u żviluppatti aspetti addizzjonali tas-CCT tat-Tagħlim Diġitali mill-'Kompetenzi fl-Użu tal-Midja Diġitali', inklużi li ġejjin:

- Kapaċi ngħarrex, nirrevedi u nevalwa tagħrif ipprezentat f'firxa ta' midja diġitali.
- Nifhem kif u anke għaliex jtfasslu l-messaġġi tal-midja diġitali u għal liema finijiet.
- Kapaċi neżamina kif individwi differenti jinterpretaw messaġġi fil-midja diġitali b'mod differenti.
- Nifhem kif il-valuri u l-fehmiet jiġu inklużi jew esklużi, u kif il-midja diġitali jistgħu jinfluwenzaw ittwemmin u l-imġiba.
- Nifhem il-kwistjonijiet etiċi/legali marbutin mal-aċċess u l-użu tal-midja diġitali, inklużi d-drittijiet tal-awtur, is-sjieda, il-liċenzji u l-użu ta' kontenut jew softwer proprjetarju.

Nindirizzaw is-CCTs permezz tal-użu ta' metodi u strateġiji ta' tagħlim partikolari

Is-CCTs jistgħu jintużaw bhala għajnuna għall-ħolqien ta' politiki u strateġiji ta' Dipartimenti tal-Lingwa, pereżempju billi t-tagħlim jiġi strutturat apposta biex jiġi massimizzat l-użu tat-teknoloġiji diġitali. F'livell ta' Dipartiment tal-Lingwa, is-CCTs li ġejjin jistgħu jkunu partikolarment adegwati biex jgħinu fl-għażliet pedagogiċi u tal-istili tat-tagħlim bil-għan li titkabbar kemm jista' jkun il-flessibbiltà introdotta mill-LOF:

 Nitgħallem biex Nitgħallem u t-Tagħlim Kooperattiv

 il-Litteriżmu Diġitali

 l-Edukazzjoni għad-Diversità

L-edukaturi għandhom mnejn isibu li s-CCTs li ġejjin għandhom irwol x'jaqdu fl-għażla ta' suġġetti li jixprunaw l-interess u d-dibattitu:

 l-Edukazzjoni għall-Iżvilupp Sostenibbli

 l-Edukazzjoni għall-Intraprenditorija, il-Kreattività u l-Innovazzjoni.

Huwa evidenti li xi wħud mis-CCTs jintegraw ruħhom b' mod naturali għal stili partikolari ta' tagħlim. Taqsima Ċ *It-tagħlim ta' studenti differenti f'kull livell* toffri gwida fuq kif CCTs partikolari jistgħu jgħinu lill-istudenti jirnexxu f'ambjenti ta' tagħlim partikolari. L-għażla b' mod deliberat ta' strategiji partikolari tat-tagħlim li jinvolvu tagħlim attiv u/jew sperimentali u approċċi għat-tagħlim ta' kif jistgħu jissolvew il-problemi, fejn jeħtieġ li jkun hemm livell ta' awtonomija tal-istudenti kif ukoll xogħol fi gruppi, ser jgħinu sabiex it-tagħlim ikun wieħed li jwassal għall-introduzzjoni tas-CCTs tal-Litteriżmu Diġitali u Nitgħallem biex Nitgħallem u t-Tagħlim Kooperattiv.

Pereżempju, is-CCT Nitgħallem biex Nitgħallem u t-Tagħlim Kooperattiv tinkludi kategorija ta' kisbiet mit-tagħlim fuq it-Tagħlim Personali u, billi jiġi indirizzat it-tagħlim marbut ma' din il-kategorija tas-CCT, l-istudenti ser jiżviluppaw il-ħiliet tat-tagħlim meħtieġa sabiex f'biċċa xogħol partikolari jkunu awtonomi filwaqt li jimmaniġġjaw lilhom infushom. Simili ta' din, il-kategorija tat-Tagħlim Soċjali fi ħdan l-istess CCT tista' tgħin lill-istudenti jiżviluppaw qafas ta' ħiliet, attitudnijiet u mġiba li jgħinohom jieħdu kemm jistgħu mix-xogħol fi grupp jew f'tim u minn strategiji oħra ta' tagħlim soċjali.

Is-CCT tat-Tagħlim Diġitali ser tgħin lill-istudenti jiżviluppaw il-kompetenzi marbuta mal-immaniġġjar tat-tagħlim, is-sors minn fejn tingabar l-informazzjoni, il-manipulazzjoni tal-informazzjoni, il-komunikazzjoni u l-prezentazzjoni tal-informazzjoni. Meta jkun hemm dawn it-tipi ta' ħiliet tat-tagħlim infilsati fit-tagħlim qabel ma jibdeu jintużaw ta' spiss ser jgħinu lill-istudenti jaffrontaw il-biċċiet tax-xogħol b'aktar kunfidenza kemm fil-proċessi tat-tagħlim fuq l-SLOs kif ukoll fil-kisbiet infushom.

L-indirizz tas-CCTs f'attivitajiet krosskurrikulari jew f'attivitajiet li jinvolvu lill-iskola kollha

Is-CCTs kollha jistgħu jintużaw bħala strategiji għall-iskola kollha sabiex jinħoloq ambjent ta' tagħlim ta' kwalità għolja li jagħti valur lill-istudenti kollha filwaqt li jissettja għanijiet għoljin għal kulhadd. L-iskejjel jistgħu jaraw il-benefiċċju meta jkollhom *polices* li jinkludu lill-iskola kollha fuq il-progress fil-:

- Litteriżmu
- Litteriżmu Diġitali
- Edukazzjoni għad-Diversità
- Edukazzjoni għall-Iżvilupp Sostenibbli

Dawn it-tipi ta' CCTs jistgħu jintużaw sabiex ikun hemm *polices* infurmati għall-iskola kollha kif ukoll iżidu l-valur tat-tagħlim fi ħdan il-klassi. Madankollu, CCTs oħra jistgħu jintużaw sabiex jiffurmaw il-bażi tal-attivitajiet għal sena sħiħa ta' grupp partikolari jew, aktar minn hekk, inizjattivi li jinvolvu lill-istudenti kollha fl-iskola fuq suġġetti ambjentali. Pereżempju:

- Is-CCT tal-Edukazzjoni għall-Iżvilupp Sostenibbli tista' tintuża biex tiffurma l-bażi għal attivitajiet ekstrakurrikulari għall-iskola kollha marbuta mat-tip ta' inizjattivi bħal Eko-Skola jew inizjattivi fuq l-użu minimu tal-enerġija. Attivitajiet ta' ġbir ta' fondi jistgħu jgħinu attivitajiet tal-iskola ta' sorsi ta' enerġija li jistgħu jerġgħu jintużaw permezz tat-tagħlim f'din is-CCT flimkien ma' dak tas-CCT marbuta mal-Edukazzjoni għall-Intraprenditorija, il-Kreattività u l-Innovazzjoni.
- Is-CCT tal-Edukazzjoni għall-Intraprenditorija, il-Kreattività u l-Innovazzjoni tista' tintuża biex issaħħaħ it-tagħlim u l-esperjenzi marbuta ma' attivitajiet li jvarjaw minn *tuck shop* immexxi mill-istudenti għal avveniment skolastiku jew inizjattivi li jinvolvu lill-iskola kollha fuq id-dinja tax-xogħol.

Ċ. IT-TAGĦLIM TA' STUDENTI DIFFERENTI F'KULL LIVELL

Waħda mill-benefiċċji li taħdem b'Qafas tal-Kisbiet mit-Tagħlim (u fl-istess hin waħda mill-isfidi) hija l-abbiltà li tippermetti lill-istudenti jipprogrédixxu bil-pass tagħhom u li tkun kapaċi taddatta l-metodoloġija tat-tagħlim u l-kurrikulu sabiex jissodisfaw il-bżonnijiet tagħhom. L-SLOs juru b'mod ċar fejn huwa t-'tmiem' tat-tagħlim f'kull livell għal kull student iżda l-educaturi għandhom jirrikonoxxu filwaqt li jipplanaw għal dawk l-istudenti li ser jilħqu dan il-punt qabel l-oħrajn kif ukoll għal dawk li forsi jkollhom bżonn aktar żmien u aktar għajjnuna sabiex jilħqu l-livell mixtieq.

L-Aspetti tas-Suġġett mhumiex riġidi u lanqas restrittivi u ma hemmx bżonn li jiġu mgħallma f'xi sekwenza partikolari jew bħala kontenut meħud f'izolament. L-aspetti tas-suġġett jistgħu jidhru fuq xulxin u jithalltu fi programmi tat-tagħlim akbar (jew iżgħar). L-educaturi jistgħu jippreferu li jaffrontaw il-kuntesti tat-tagħlim f'ordni differenti skont is-sitwazzjoni, jew li jgħallmu aspetti tat-tagħlim permezz ta' topiks tal-għażla tagħhom.

Id-diversità tal-istudenti

L-NCF iħaddan id-diversità u jitlob li din tiġi mhegġa f'ambjent inklussiv.

L-NCF jindirizza l-bżonnijiet ta':

- studenti tajbin ħafna u b'talent li għalihom il-proċess tat-tagħlim jeħtieġ li joffri sfida sabiex huma jieħdu sehem u jkunu motivati li jżviluppaw it-talenti tagħhom;
- studenti bi bżonnijiet edukattivi speċjali li għalihom il-kurrikulu għandu jkun miktub b'tali mod li jippermetti lill-għalliema japprezzaw kif l-istudenti kollha jistgħu jaċċessaw l-istess kurrikulu f'kull settur tat-tagħlim u jippermetti assessjar ta' firxa ta' ħiliet;
- studenti b'diżabilitajiet severi li għalihom il-kurrikulu għandu joffri edukazzjoni mibnija fuq firxa ta' ħiliet imfissra f'termini ta' fażijiet ta' żvilupp;
- studenti minn ambjenti soċjali żvantaġġati li għalihom l-iskola, flimkien mal-imsieħba lokali u istituzzjonali l-aktar importanti fis-soċjetà, għandhom jgħallmu aktar ħiliet filwaqt li joffru sapport lill-familji tagħhom u l-komunità lokali sabiex jipprovdu ambjent edukattiv b'saħħtu u stabbli;
- studenti minn ambjenti soċjali, kulturali u lingwistiċi differenti, inkluz it-tfal ta' refuġjati u persuni li qed ifittxu l-ażil, li għalihom il-kurrikulu jinkludi aċċess għal programm edukattiv li hu infilsat f'ambjent li joffri sapport emozzjonali u psikoloġiku li jirrispetta ċ-ċirkostanzi tal-individwi.

Il-Qafas tal-Kurrikulu Nazzjonali għal Kulhadd, Ministeru għall-Edukazzjoni u x-Xogħol (2012:41)

L-eżempji tal-lingwa pprovduti fl-SLOs mhumiex restrittivi u l-educaturi ser ikunu jistgħu jżidu vokabularju aktar tqil biex l-istudenti jkunu jistgħu jilqgħu sfida addizzjonali. L-educaturi jistgħu jkunu jixtiequ jżidu aktar vokabularju jew għażla ta' verbi fuq dawk issuġġeriti li jkunu jmorru tajjeb ma' kull tibdil li jixtiequ jagħmlu fit-twassil eż. lingwaġġ speċjalizzat li jaqbel ma' kuntest jew suġġett partikolari li jkun qed jintuża. Fejn SLO jagħmel referenza għal testi, il-kelma 'testi' tirreferi kemm għal testi miktuba kif ukoll dawk orali/tal-awdjo. Dan japplika għal-livelli u l-aspetti tas-suġġett kollha. L-eżempji pprovduti huma l-livelli lingwistiċi minimi ssuġġeriti meħtieġa biex wieħed imur tajjeb f'dak il-livell, filwaqt li għandu jiġi aċċettat il-fatt li studenti li jilħqu livelli aktar baxxi ta' profiċjenza f'dak il-livell xorta jistgħu jitqiesu kapaċi jiksibu kompetenza biex jikkomunikaw.

Il-klassijiet kollha, anke fejn qed jiġi mħaddem is-*setting*, ser ikunu magħmula minn firxa ta' abilitajiet. Dan għaliex l-istudenti jkollhom ħiliet u diffikultajiet differenti u jżviluppaw b'rati differenti. Sabiex tiġi definita klassi 'b'abilitajiet differenti' sempliċement bħala grupp ta' studenti b'firxa ta' abilitajiet hija superfiċjali wisq. Xi ngħidu għall-firxa ta' stili u preferenzi tat-tagħlim, livelli ta' interessi u l-ambjenti tad-dar, li kollha kemm huma jhallu impatt fuq l-esperjenza tat-tagħlim? L-istudenti kollha juru ħiliet differenti fi żminijiet differenti skont is-sugġett studjat u l-istil tat-tagħlim li jkun qed jintuża. Meta jkunu barra miż-żona ta' tagħlim l-aktar komda għalihom ser imorru anqas tajjeb. Mhix reali li tistenna minn grupp ta' studenti, hi x'inhil l-abilità tagħhom, li jipprogreddu matul il-biċċiet tax-xogħol bl-istess pass. Żewġ terzi tal-istudenti fil-klassi ser ikunu qed jaħdmu barra l-istil tat-tagħlim li jippreferu sakemm il-biċċa tax-xogħol ma tkunx varjata.

Wieħed mill-aktar modi effettivi li jassigura li l-istudenti differenti jintlaħqu f'kull livell matul l-LOF huwa li tghallem lill-istudenti jaħsbu għalihom infushom. Ftit mis-CCTs jipprovdu l-għodda tal-għarfien u l-ħiliet għall-istudenti sabiex ikunu kapaċi jsiru studenti aktar effettivi, li jaddattaw malajr, mimlija bir-riżorsi, u awtonomi.

Il-Progress u d-diverġenza fit-tagħlim

Il-prinċipju tad-diversità u l-inklużjoni li jiffurmaw il-bażi tal-NCF jimplikaw li f'kull stadju l-istudenti ta' kull livell u kompetenza għandhom jesperenzaw is-suċċess, l-isfidi, u s-sapport meħtieġ sabiex isaħħu l-impenn tagħhom. Jeħtieġu programmi flessibbli ta' tagħlim li jipprovdu esperjenzi ta' tagħlim differenti għal spettru wiesa' ta' studenti filwaqt li jippermettu li jkun hemm rati differenti ta' progress hekk kif it-tfal u ż-żgħażaġh iqattgħu ż-żmien fl-iskola. Hemm bżonn approċċi differenti li jindirizzaw il-bżonnijiet differenti tat-tagħlim. Bil-punt fokali dejjem jikber fuq l-istudenti, u b'aktar klassijiet b'abilitajiet differenti fl-iskejjel, l-approċċi li joffru diverġenza qed isiru aktar importanti u l-għalliema għandhom jaddottaw strateġiji li jibnu fuq it-tagħlim tal-passat tat-tfal u taż-żgħażaġh filwaqt li jgħinuhom jipprogreddu.

Il-Qafas tal-Kurrikulu Nazzjonali għal Kulhadd, Ministeru għall-Edukazzjoni u x-Xogħol (2012:40)

Strateġiji għat-tagħlim ta' klassijiet b'abilitajiet differenti

L-għalliema fil-klassi għandhom jibdeu billi joħolqu relazzjoni personali ma' kull student/a fil-klassi tagħhom billi jitgħallmu u jużaw isimhom filwaqt li jsiru jafu x'jinteressahom. Li jiġu inklużi setturi ta' interess fit-tagħlim huwa mod tajjeb ħafna biex l-istudenti jkunu involuti. Fl-istess ħin, li jintuża dan it-tip ta' tagħlim meta jkun qed jiġi ssettjat ix-xogħol għad-dar jew xogħol individwali fil-klassi jista' jservi ta' motivazzjoni u jista' jgħin sabiex l-istudenti jżommu ruħhom involuti fit-tagħlim.

It-tagħlim Personali:

- Kapaċi nidentifika s-sapport u r-riżorsi li għandi bżonn biex nitgħallem.
- Konxju/a tal-mod li nippreferi kif nitgħallem u kapaċi nużah biex nippjana t-tagħlim tiegħi.
- Kapaċi nimmaniġġja l-għanijiet u l-ħin b'mod effiċjenti fit-tagħlim.
- Inħossni kompetenti fl-immaniġġjar tat-tagħlim tiegħi.
- Naċċetta r-riżpons tal-oħrajn u nikkonsidrah.
- Nagħraf lili nnifsi billi nbiddel is-suppożizzjonijiet tiegħi maż-żmien.
- Kapaċi nsewi l-interessi tiegħi peress li dawn jgħinuni nirrifletti fuq 'jien min jien'.
- Niehu gost meta nirnexxi f'xogħlijiet diffiċli.

Meħuda mis-CCT Nitgħallem biex Nitgħallem u t-Tagħlim Kooperattiv

Modi kif tagħti s-setgħa lill-istudenti filwaqt li tgħin hom jirnexxu fi hdan l-LOF

Il-ħolqien ta' ambjent dinamiku tat-tagħlim permezz ta':

- L-immaniġġjar tal-klassi u l-ħolqien ta' opportunitajiet għall-istudenti biex jaħdmu b'mod individwali, f'pari jew fi gruppi.
- Il-bidla fit-tqassim tal-klassi skont it-tagħlim li jkun qed isir.
- Il-provvista ta' attivitajiet differenti, li jippermettu lill-istudenti jagħzlu l-livell ta' involviment u sfida. Din ser tgħin fis-sens ta' 'dritt ta' pussess' imsemmi 'l quddiem.
- L-użu ta' għażla ta' riżorsi differenti bi ħsieb.
- Il-preżentazzjoni ta' modi differenti kif tista' tiġi mgħallma l-istess haġa.

L-involviment tal-istudenti permezz ta':

- Il-ħolqien ta' sens ta' 'dritt ta' pussess' min-naħa tal-istudenti tal-proċess tat-tagħlim billi, pereżempju, l-istudenti jkollhom ċans jagħzlu l-proġett tagħhom.
- L-għajjnuna lill-istudenti sabiex juru l-fehim tagħhom b'modi differenti, pereżempju permezz ta' mezzi li jagħzlu huma stess, sew jekk preżentazzjoni viżiva, orali jew preżentazzjoni fiżika.
- Il-bini ta' ħiliet għolja ta' ħsieb bl-użu tat-tassonomija ta' Bloom (f'kull livell) u l-ħidma permezz tal-SLOs sabiex it-tagħlim ikun wieħed interessanti, li jkun utli u joffri sfidi kif jindikaw l-SLOs, tant li l-SLOs jingħataw dimensjoni usa' jew jintużaw b'modi differenti. Dan jista' jsir billi l-istudenti jingħataw xogħol li jinvolvi s-soluzzjoni ta' problemi filwaqt li jingħataw l-opportunità li jittrasferixxu u japplikaw l-għarfien għal kument gdid.

Il-bidla tal-istudenti fi studenti li kapaċi jinbidlu billi:

- minn età bikrija l-istudenti jiġu introdotti għall-istrategġiji ewlenin tat-tagħlim li jagħmlu parti mis-CCT Nitgħallem biex Nitgħallem u t-Tagħlim Kooperattiv;
- jiġu diksusi l-għanijiet tat-tagħlim f'kull lezzjoni mal-istudenti, u b'hekk isiru konxji ta' x'inhu mistenni li jitgħallmu mat-tmiem tal-lezzjoni. L-SLOs (mitkuba fl-ewwel persuna) huma indirizzati lejn l-istudenti;
- l-istudenti jkunu konxji tal-istili differenti tat-tagħlim; l-istudenti jiġu mgħallma t-teknikalitajiet biex jitgħallmu kontenut gdid bl-użu ta' metodi viżivi, ta' smiġħ u kinestetiki għat-tagħlim bl-użu ta' strategġiji varji tat-tagħlim bil-għan li jipprovdu għall-bżonnijiet tal-istudenti li jitgħallmu aktar b'mod viżiv, ta' smiġħ u kinestetiku;
- l-istudenti jitgħallmu kif ikunu anqas dipendenti fuq l-għalliema, pereżempju, kif ser 'jinqalgħu' mill-problema meta jehlu?

Uża x-xogħoli fi gruppi sabiex:

- ikun hemm tiżiħ u estensjoni (bl-użu ta' gruppi flessibbli);
- tkegġeġ lill-istudenti biex jinvolvu ruħhom f'Tagħlim Soċjali u biex japprezzaw ideat u personalitajiet differenti; iżidu l-kunfidenza meta jiddiskutu l-ideat tagħhom ma' oħrajn; jikkollaboraw ma' studenti oħrajn bħala parti mit-tagħlim tagħhom; ifittxu l-għajjnuna u s-sapport mingħand studenti oħra; jirkellmu mal-oħrajn fuq it-tagħlim; jisimġu lill-oħrajn jirkellmu fuq it-tagħlim tagħhom filwaqt li jiddiskutu suġġetti varji u strategġiji ta' tagħlim ma' sħabhom (billi jintużaw gruppi ta' abbiltajiet differenti).

Eżempju: Fidma fi grupp għall-Għarbi Standard Modern

Organizza lill-istudenti f'pari li jpoġġu dahar ma' dahar. Din hi attività għall-klassi kollha fejn kulhadd ipoġġi f'pari, għalhekk kunu żguri li kull par ikun viċin biżżejjed biex it-tnejn ikunu jistgħu jsimgħu lil xulxin. Wieħed jew waħda mill-istudenti jingħataw stampa jew stimolu viżiv u l-istudent l-ieħor jew l-oħra tingħata karta vojta u lapes jew *crayon*. Issa, billi jużaw is-setgħa tad-deskrizzjoni (bl-Għarbi ovvjament), l-istudenti li jkun qed iżommu l-istampa jridu jiddeskrivuha lill-istudent l-ieħor jew l-oħra sabiex dawn tal-aħħar jerggħu jirreplikawha fuq il-karta. L-għan huwa li jqarrbu l-istampa kemm jista' jkun lejn l-oriġinal, għalhekk trid tiġi kkomunikata informazzjoni dwar id-daqs, il-forma, l-istil u d-dettall.

Dan l-eżerċizzju jista' jsir aktar ikkumplikat jew sempliċi billi jiġu varjati l-istampi użati mill-pari. Dan jippermetti lill-għalliema jaħdmu ma' studenti b'abbiltajiet lingwistiċi differenti fi ħdan livell ta' LOF, jew li jirrepetu l-istess eżerċizzju f'livelli differenti. L-istudenti li jkun qed ipiġu jkollhom il-permess jistaqsu kemm-il mistoqsija jaħsbu li hi utli filwaqt li l-istudenti li jkollhom l-istampa jridu jgħinu kemm jistgħu.

L-introduzzjoni ta' limiti ta' ħin u ta' kompetizzjoni bejn it-timijiet tista' tgħin il-motivazzjoni. Varjazzjoni ta' dan l-eżerċizzju tista' tinkludi lill-istudent/a li tkun qed iżzomm l-istampa twieġeb għall-mistoqsijiet minn 3-5 studenti differenti li jkun qed jippruvaw ipiġu l-istampa; huwa importanti ħafna li ħadd minn dawk li jkun qed ipiġu ma jara xogħol ħaddieħor. Jistgħu jingħataw punti lil min ikun qed jiddeskrivi skont l-għadd ta' persuni li jaslu qrib l-istampa, u jista' jingħataw punt lil dawk li jkun pingew xi ħaġa li tqarreb lejn l-istampa. Kulhadd għandu jipprova ż-żewġ irwoli u fl-aħħar jiġi ddikjarat rebbieħ/a.

Addattat minn *idea f' The Teacher's Toolkit* miktub minn Ginnis (2008)

Għandu jkun assigurat approċċ inklussiv tat-tagħlim u l-ippjanar tal-kurrikulu. Filwaqt li l-iskola tkun trid toħloq is-sens ta' twemmin tagħha f'dak li għandu x'jaqsam ma' riżultati għall-istudenti kollha, u tapprezza firxa wiesgħa ta' talenti, ħiliet u riżultati, l-għalliema għandhom jaraw kif jistgħu jattwaw dan fil-klassi tagħhom. Fuq livell bażiku dan jibda permezz ta' promozzjoni tas-suċċess u l-apprezzament tagħhom infushom billi jieħdu azzjoni biex jeliminaw dak kollu li jillimita t-tagħlim, u għalhekk jassiguraw li l-istudenti kollha f'kull grupp jirnexxu fil-klassi. L-għalliema jistgħu jhegħgu l-fehim u l-apprezzament għad-diversità tal-individwi fil-klassijiet tagħhom u jużaw is-CCT tad-Diversità bħala katalist għal dan l-approċċ li jestendi sabiex jinkludi lill-istudenti b'mod dirett.

Edukazzjoni mibnija fuq il-valuri

L-edukazzjoni tiffoka kemm fuq il-bini tal-karattru kif ukoll fuq l-iżvilupp tal-istudenti b'ħiliet speċifiċi. Id-direzzjoni 'l quddiem għall-implimentazzjoni ta' dan il-qafas hija permezz ta' edukazzjoni mibnija fuq il-valuri. Edukazzjoni mibnija fuq il-valur tirreferi għal kwalunkwe attività kemm esplicita kif ukoll implicita fl-iskola li tneġġeg il-fehim u l-għarfien tal-istudenti tal-valuri u li jiżviluppaw il-ħiliet u l-ħajra tal-istudenti sabiex ikunu jistgħu jirrapprezentaw valuri partikolari bħala individwi u bħala membri mis-soċjetà iġenerali. Dan jassigura li dawk li ser joħorġu mill-iskola jkollhom il-kwalitajiet u l-kunfidenza fihom infushom, stima għolja tagħhom infushom, ottimizmu u impenn għal suċċess personali bħala l-baži għar-rwoli potenzjali fil-ħajja bħala membri minn familja, mill-komunità u bħala impjegati. Barra minn hekk, għandhom ikunu kapaċi jagħmlu għidizzju u jkun responsabbli f'għażliet etiċi u soċjali.

Addattat minn *Respect for All Framework*, Ministeru għall-Edukazzjoni u x-Xogħol (2014:10)

L-iskejjel għandu jkollhom kultura vibranti u progressiva, li tneġġeg il-benesseri u r-rispett, bl-ambizzjoni u r-riżultati bħala l-punti fokali għal kull student/a. Dan it-tip ta' approċċ għandu jintuża f'kull klassi. Skola tajba hija skola li tiegħu ħsieb l-individwi u li tagħti s-sapport tagħha lil kull individwu, irrispettivament mill-isfond u l-bżonnijiet tat-tagħlim.

Dawn l-iskejjel jaħdmu f'atmosfera ta' pożittività assoluta. Dawn jaħdmu bla waqfien sabiex jippromwovu attitudnijiet b'saħħithom u produktivi għat-tagħlim, għall-ħajja u għax-xogħol. L-iżvilupp ta' sens ta' twemmin ta' ambizzjoni jiddefinixxi n-natura ta' ispirazzjoni ta' skejjel ta' suċċess, fejn issir l-għaqda bejn l-aspettattivi u s-suċċess – suċċess li jinkludi l-aspetti kollha tal-iżvilupp tal-ħiliet għall-ħajja, għax-xogħol u għat-tagħlim – timbru ta' eċċellenza.

Mill-perspettiva tal-klassi, l-approċċ inklussiv jindirizza l-bżonnijiet tal-istudenti permezz ta' varjetà ta' approċċi li jinkludu: strateġiji ta' interventi bikrija u kurrikulu u approċċi għat-tagħlim li huma ddisinjati li jissodisfaw il-bżonnijiet tal-istudenti kollha. L-edukaturi għandu jkollhom aspettattivi għoljin għall-istudenti tagħhom għaliex dawn għandhom jiġu mhegġa sabiex ikollhom aspettattivi u miri għoljin għalihom infushom. Huwa importanti ferm li l-edukaturi jassiguraw li l-istudenti tagħhom ikunu jafu fejn jinsabu f'dak li għandu x'jaqsam mat-tagħlim tagħhom u kif jistgħu jittjiebu. L-istudenti għandhom jiġu mfaħħra fuq bażi regolari, b'mod selettiv u effettiv biex jibqgħu motivati.

L-istudenti għandhom bżonn ikunu jafu xi jfisser li wieħed ikun student tal-Għarbi Standard Modern b'mod effettiv. L-istudenti għandhom bżonn ukoll jiżviluppaw kuxjenza dwar l-aspetti soċjali, kulturali u ġeografici tal-pajjiżi jew iż-żoni li jikkollmu bl-Għarbi. Barra minn hekk, hemm bżonn li jkunu jafu l-istrutturi tal-lingwa biex l-istudenti jkunu jistgħu jiċċekkjaw kemm ikunu qed jużaw il-lingwa b'mod preċiż, joħolqu lingwa ġdida u jikkomunikaw f'kontesti realistiċi u rilevanti.

Hekk kif l-istudenti jkunu qed javvanzaw fil-livelli u bejn il-livelli, għandhom jithegġu jirriflett u jerfgħu aktar responsabbiltà għat-tagħlim tagħhom stess. L-edukaturi għandhom jibdeu jintroduċu tekniki li permezz tagħhom l-istudenti jagħmlu użu dejjem akbar minn awtoassessjar biex jidentifikaw fejn huma b'saħħithom u fejn għandhom bżonn jiżviluppaw mill-evidenza tal-isforzi tagħhom u jieħdu azzjoni fuq il-kummenti li jingħatawlihom minn sħabhom kif ukoll mill-edukaturi sabiex jipplanaw il-passi li jmiss għalihom.

L-SLOs jitwaqqfu skont il-Livelli 7, 8, 9 u 10 u jirrapprezentaw il-livell ta' profiċjenza adegwat f'kull livell iżda dawn ma jpoġġux limitu fuq l-avanz li jista' jsir. Fi ħdan l-Għarbi Standard Modern, l-edukaturi għandhom jistennew lill-istudenti juru li qed jagħmlu aktar progress huma u javvanzaw fil-livelli billi:

- Juru indipendenza dejjem akbar u inqas bżonn ta' għajjnuna, inkluż appoġġ minn sħabhom jew mill-edukaturi, u appoġġ permezz ta' listi ta' kliem u dizżjunarji.
- Jaħdmu fuq testi u biċċiet ta' xogħol dejjem itwal u aktar kumplessi fis-smiġħ u l-qari.
- Jagħtu rispons dejjem itwal, aktar kumpless u preċiż meta jkunu qed jikkollmu u jiktbu.
- Jiksbu vokabularju u użu tal-lingwa ġdid (personali, tranżazzjonali, lingwaġġ relatat mad-dinja tax-xogħol u mal-kultura tar-reġjuni li jikkollmu l-Għarbi Standard Modern).
- Jiżviluppaw kuxjenza dejjem akbar tar-regoli tal-lingwa, inkluż għarfien dwar il-lingwa.
- Juru kunfidenza dejjem akbar biex jikkomunikaw.

L-edukatur jista' jiġbor evidenza tal-progress bħala parti mit-tagħlim ta' kuljum matul attivitajiet individwali u kollaborattivi, pereżempju l-involvement tal-istudenti f'konversazzjonijiet jew korrispondenza rilevanti ma' sħabhom jew ma' adulti dwar nies, postijiet u l-ħajja ta' kuljum fejn tiġi mitkellma l-lingwa, kif ukoll permezz ta' taħditiet, billi jiktbu *assignments* u jhejju prezentazzjonijiet bl-għajjnuna tal-ICT kif meħtieġ. Tasks speċifiċi għall-assessjar ser ikunu importanti wkoll biex jiġi evalwat il-progress. Il-metodi tal-assessjar għandhom jidentifikaw sa liema punt l-istudenti kapaċi japplikaw dawn il-ħiliet fit-tagħlim u fil-ħajja tagħhom ta' kuljum u fit-tnejn għad-dinja tax-xogħol. Pereżempju:

- Kemm jikkontribwixxu tajjeb għad-diskussjonijiet?
- Qed ikunu dejjem aktar kapaċi jidentifikaw l-aktar informazzjoni importanti mit-testi?

L-assessjar tal-progress fl-Għarbi Standard Modern jinvolti li jiġu ġudikati kemm l-istudenti li qed jirnexxilhom jestendu u jużaw il-vokabularju, jifhmu dejjem aktar il-kelma miktuba u mitkellma u jiżviluppaw il-fehim tagħhom tal-istrutturi u r-regoli tal-lingwa u japplikawhom b'mod preċiż f'sitwazzjonijiet tal-ħajja reali familjari u ġodda, inkluż f'kuntesti soċjali jew fl-għoti ta' struzzjonijiet jew direzzjonijiet. Pereżempju, huma:

- Jikkomunikaw b'kunfidenza, preċiżjoni u fluwidità dejjem akbar.
- Juru entużjażmu u motivazzjoni għat-tagħlim ta' lingwi moderni
- Juru li qed jiżviluppaw kuxjenza kulturali u internazzjonali permezz tar-rispons tagħhom.

D. IT-TAGĦLIM TA' LIVELLI DIFFERENTI FL-ISTESS SENA

F'kull klassi ser ikun hemm studenti li jkollhom bżonn aktar żmien biex jilħqu t-tagħlim meħtieġ u b'hekk jilħqu l-livell tal-SLOs. Mal-progress tal-istudenti fil-mixja tagħhom ta' tagħlim huma jistgħu jgħaddu għal sena ġdida u jibdeu livell ġdid iżda jkun għad fadlilhom partijiet fejn ikun hemm xi nuqqasijiet fit-tagħlim mil-livell preċedenti. L-aktar fattur importanti hawn huwa li l-informazzjoni fuq il-progress tkun waħda kemm jista' jkun ċara li tinforma lill-għalliema l-ġodda bl-għajnuna jew bix-xogħol addizzjonali li jkollhom bżonn l-istudenti sabiex ikunu żguri li dan il-progress fil-livell il-ġdid ikun attwat.

Taqsimha *Ĉ It-tagħlim ta' studenti differenti f'kull livell* tirreferi għall-użu ta' firxa ta' strateġiji maħsuba biex jirrispondu għall-preferenzi ta' tagħlim differenti tal-istudenti kollha. Meta jkun hemm studenti fil-klassi li jeħtieġu aktar sapport biex jilħqu xi aspetti mil-livell preċedenti huwa importanti li:

- ikun hemm informazzjoni ċara fuq l-oqsma li fihom jeħtieġu s-sapport;
- ikun ċar kif dawn l-oqsma jintrabtu mal-progress u l-kisba ta' riżultati fil-livell il-ġdid;
- ikun hemm firxa ta' strateġiji u metodi ta' tagħlim li jistgħu jintużaw biex jgħinu u jirfdu l-istil ta' tagħlim mal-preferenza tal-istudenti għal skop ta' progress bikri;
- il-konverżazzjoni mal-istudenti fuq l-oqsma li jeħtieġu sapport jew infurzar tibqa' waħda pożittiva u kostruttiva.

Wieħed mill-benefiċċji tal-istruttura tal-LOF huwa li Livelli 7 u 8 jiġu mgħallma b'kurrikulu li jifrex fuq sentejn u għalhekk ikun hemm żmien biżżejjed għal żvilupp ta' programmi ta' tagħlim u l-użu ta' firxa ta' metodi ta' tagħlim li jgħinu lill-istudenti jipprogrédixxu u jiksbu r-riżultati mixtieqa.

Hemm numru ta' mudelli li wieħed jista' jikkonsidra bħala miżura introdutturja għal numru ta' studenti sabiex jiksbu l-ħiliet tal-SLOs fiz-żmien stipulat marbut mal-livell partikolari. L-edukaturi għandhom jikkonsidraw li:

- jesploraw l-SLOs b'mod aktar miftuħ/fil-fond, forsi billi jittrasferixxu jew japplikaw it-tagħlim marbut mal-SLOs f'kuntesti ġodda;
- jużaw testi aktar speċifiċi u li joffru sfida akbar;
- jissettjaw xogħol li joffri sfida akbar u li hu aktar kumpless bil-għan li jipprezenta lill-istudenti b'testi u vokabularju li joffru sfida akbar jew li jintroduċuhom għal Aspetti ġodda tas-Suġġett jew oqsma ġodda tal-Aspetti eżistenti tas-suġġett, filwaqt li jzommu f'moħħhom li l-SLOs ma jistipulawx il-livell massimu tat-tagħlim li jista' jintlaħaq;
- iħarsu lejn l-opportunitajiet li joffru s-CCTs bħala sorsi ta' ispirazzjoni għall-introduzzjoni ta' oqsma ġodda ta' kontenut li jipprovdu kontenut addizzjonali għall-kurrikulu li jsaħħaħ kemm l-esperjenza tat-tagħlim tas-suġġett filwaqt li jaraw il-kontenut tas-CCT x'aktarx b'mod differenti jew b'modi li joffru sfida akbar.

Sors ewlieni ieħor ta' materjal marbut mal-provvista ta' sfida addizzjonali jew zieda huwa l-Aspett tas-Suġġett u l-SLOs mil-livell aktar għoli. Filwaqt li mhux dejjem ikun addattat sabiex dawn jiġu indirizzati b'mod dirett, l-edukaturi forsi jkunu jixtiequ li jaraw it-tagħlim kuntestwalizzat jew ix-xogħol preparat li jservi ta' introduzzjoni tajba għat-tagħlim fil-livell li jmiss. Hawnhekk il-punt fokali huwa li nħarsu lejn l-għaqda bejn it-tagħlim f'kull livell u kif l-istudenti jistgħu jibdeu jaċċessaw dan it-tagħlim. F'dan it-tip ta' approċċ, bħal f'kull settur ta' xogħol ieħor, huwa importanti li jinżamm rekord aġġornat tar-riżultati sabiex l-għalliema jkunu preparati biex jaħdmu mal-istudenti li ser ikunu qed jitilgħu b'mod formali għal-livell li jmiss.

Studenti li huma bravi u għandhom talent mil-livelli kollha jistgħu jingħataw materjal addizzjonali li jimbuttahom aktar biex iħossuhom inkluzi fil-lezzjoni. L-għalliema għandhom jippreparaw materjal żejjed biex jaħdmu fuqu dawk l-istudenti li huma bravi u għandhom talent, sabiex meta jispiċċaw ix-xogħol li jkun ingħata mill-għalliem/a, jew waqt li l-għalliem/a jkunu għadhom qed jispjegaw xi ħaġa lil studenti oħrajn, dawn l-istudenti bravi u b'talent ikunu jistgħu jaħdmu fuq dan il-materjal żejjed biex jipprattikaw dak li jkunu tgħallmu jew biex itejbu aktar l-għarfien tagħhom tas-suġġett.

Studenti li huma bravi u għandhom talent jistgħu jintalbu jgħinu lil xi sieheb/sieħba fil-klassi li jkunu qed ibatu biex jifhmu xi haġa; dan għandu jgħin kemm lill-istudent bravu/a u li għandu/ha talent kif ukoll lill-istudent/a li jkunu qed ibatu biex jitgħallmu l-Għarbi. Jistgħu jitheggu wkoll mill-għalliem/a tagħhom biex jestendu l-produzzjoni miktuba jew mitkellma tagħhom.

Huwa importanti li studenti li huma bravi u għandhom talent jingħataw materjal addizzjonali jew l-opportunità li jgħinu lil studenti oħra biex ma jiddejqux matul il-lezzjoni, iżda li jhossuhom li verament qed jitgħallmu xi haġa ġdida li timbuttahom 'il quddiem u li hi adegwata għal-livell tagħhom.

Għalkemm is-suġġerimenti msemija hawn fuq jistgħu jgħinu lill-edukaturi jindirizzaw l-isfidi marbuta ma' taġlim divrenzjali, wieħed ta' min japprezza li mhux faċli jiġi implimentat taġlim divrenzjali fi klassi eteroġenja, speċjalment jekk l-edukaturi ma jingħatawx is-sapport jew ma jkunux jafu x'qed jiddiverenzjaw – il-kurrikulu jew il-metodi ta' taġlim li jintużaw. Għaldaqstant huwa importanti li jkun hemm gwida ċara u sapport fuq it-taġlim divrenzjali filwaqt li jkunu jistgħu jissodisfaw il-bżonnijiet tal-istudenti kollha billi jikkonsidraw x'qed jgħallmu u lil min qed jgħallmu. Għandu jkun hemm ukoll ħin biżżejjed sabiex l-għalliema jassessjaw il-bżonnijiet, l-interessi u l-ħerqa tal-istudenti tagħhom, u biex jippjanaw u jiddisinnjaw attivitajiet addattati għall-istudenti kollha. Dan it-tħassib għandu jiġi indirizzat permezz ta' żvilupp professjonali u effettiv li jinkoraġġixxi lill-għalliema japplikaw il-ħiliet tagħhom sabiex jipprovdu gwida matul proċess li fih hemm divrenzja fl-approċċ għat-taġlim.

E. IT-TAGĦLIM TA' LIVELL WIEĦED FUQ SENTEJN

Fi ħdan l-LOF, il-Livelli 7 u 8 għandhom livell ta' sfida addizzjonali fl-ippjanar u d-disinn tal-kurrikulu minħabba li ż-żewġ livelli jiġu mgħallma f'sentejn differenti. Pereżempju, l-SLOs ta' Livell 8 jifirxu fuq id-9 u l-10 sena. Dan ifisser li l-edukaturi għandhom jikkonsidraw kif jistgħu jistrutturaw il-programmi ta' taġġim meħtieġa sabiex jintlaħqu l-SLOs li jippermettu taġġim b'mod li jagħmel sens u koerenti fuq sentejn li jsarrfu f'opportunitajiet ta' progress fil-livell. Madankollu, din il-viżjoni wiesgħa biex jintlaħaq l-istandard tal-livell jgħin ukoll biex jiġu affrontati l-isfidi diskussi fil-kapitlu preċedenti.

Meta wieħed jara l-kontenut trattat mill-SLOs f'dan il-livell, l-edukaturi jistgħu jidentifikaw l-SLOs li huma kkonsidrati bħala prerekwiziti għal oħrajn fl-istess livell u b'hekk jistrutturaw il-kurrikulu skont dawn. Xi Aspetti tas-Suġġett jistgħu jiġu mgħallma b'mod faċli qabel oħrajn, jew l-edukaturi jistgħu jiddeċiedu li jiddisinnaw u jimplimentaw kurrikulu li għandu aktar sens ta' progress mibni fuq spiral. L-edukaturi jistgħu jhossu wkoll li hemm modi differenti kif jistgħu jaħdmu bl-Aspetti tas-Suġġett, jiġbruhom flimkien u jindirizzaw l-SLOs billi joħolqu oqsma ġodda tas-suġġett li jinkorporaw l-Aspetti tas-Suġġett.

Hemm minn tal-anqas tliet approċċi potenzjali li l-edukaturi jistgħu jikkonsidraw:

- L-iżvilupp ta' perijodu għal xogħol minn qabel jew il-preparazzjoni tal-istil tat-taġġim qabel jipproċedu fuq il-kurrikulu li hu marbut direttament mal-SLOs.
- L-iżvilupp ta' approċċ ta' żvilupp fl-SLOs eżistenti fejn jiġu indirizzati Aspetti tas-Suġġett xierqa marbuta mal-SLOs qabel oħrajn magħhom li jagħtu sapport lit-taġġim tal-SLOs li għandhom jiġu mgħallma fit-tieni sena.
- L-iżvilupp ta' approċċ ta' programm ta' taġġim u tal-kurrikulu li juri taħlita taż-żewġ approċċi msemmija hawn fuq.

Jeżistu wkoll approċċi aktar ambizzjużi fejn l-Aspetti tas-Suġġett u l-SLOs jiddaħħlu f'approċċ iddisinjat lokalment li jissodisfa aħjar il-ħiliet u l-interessi tal-istaff u tal-istudenti. L-edukaturi huma liberi li jiddeċiedu jekk ikun hemm mod aktar integrat biex jgħallmu s-suġġett. L-LOF jippermettu lill-edukaturi jkejlu l-kontroll u l-innovazzjoni tal-benefiċċju tal-istudenti taġġim. Hu x'inhu l-metodu magħżul, l-ippjanar tal-kurrikulu, l-għażla tar-riżorsi u l-għażla tal-istrateġiji tat-taġġim huma kollha importanti.

L-Assessjar

A. METODOLOGIJI LI JASSIGURAW ASSESSJAR XIERAQ

L-assessjar tal-Għarbi Standard Modern għandu jsir sabiex:

- jinftehem aħjar il-proċess tat-tagħlim tal-Għarbi Standard Modern.
- tiġi determinata l-abbiltà tal-istudenti li jużaw l-Għarbi Standard Modern għal varjetà ta' finijiet.
- tiġi determinata u kkonsolidata l-abbiltà tal-istudenti li jagħmlu użu mill-erba' ħiliet differenti (smiġħ, taħdit, qari u kitba).
- jiġu identifikati u determinati d-diffikultajiet li jistgħu jgħaddu minnhom l-istudenti.
- l-għalliema jiġu megħjuna jiġbru tagħrif dwar l-iżvilupp tal-lingwa min-naħa tal-istudenti fuq perjodu ta' żmien.
- tiġi gwidata u mtejjba l-prestazzjoni tal-istudenti.
- l-għalliema jiġu megħjuna jipprovdu lill-istudenti bil-kummenti adegwati fil-ħin adegwat.
- jiġi valutat il-progress tal-istudenti fil-profiċjenza u l-kisba tal-istandards.

L-identifikazzjoni tal-ħtiġijiet ta' assessjar qabel ma jiġu ppjanati l-esperjenzi tat-tagħlim jippermettu li l-għani jiet immirati u l-prestazzjoni jgwidaw lill-educaturi fil-prattiki tagħhom fil-klassi. Il-karatteristiċi tal-assessjar għandhom jinkludu:

- Bilanċ bejn l-assessjar formattiv u sommattiv f'kuntesti awtentiċi u li jfissru xi ħaġa.
- Iffukar fuq prestazzjoni fuq tasks awtentiċi.
- Assessjar ta' kwalunke mezz ta' komunikazzjoni.
- Assessjar tal-erba' ħiliet bażiċi.

Kunċett importanti fil-paradigma l-ġdid tal-assessjar ipprezentat mill-LOF huwa l-użu ta' diversi miżuri fl-assessjar tal-progress tal-istudenti sabiex jiġu valutati l-opportunitajiet kontinwi għall-istudenti biex juru dak li kapaċi jagħmlu fl-Għarbi Standard Modern. Għaldaqstant, in-natura tal-assessjar meta jkun qed jiġi valutat SLO hija kruċjali. M'għandu jkun hemm lok għall-ebda:

- ittestjar mhux fil-kuntest bħal traduzzjoni ta' kliem/frazzjiet.
- konjugazzjoni ta' verbi billi jimtela l-vojt fi frazzjiet mhux konnessi.
- listi ta' vokabularju li ma jispicċaw qatt.
- titli ta' biċċiet ta' xogħol mhux fil-kuntest bħal "Il-Ġurnata Tiegħi". Minflok, irid ikun hemm sitwazzjoni mill-ħajja reali fejn l-istudenti jkollhom l-opportunità jikkomunikaw billi jużaw din il-lingwa, bħal "Ikteb email lill-ħabib/a tiegħek li jikkellmu bl-Għarbi fejn tiddeskrivi kif tqatta' l-ġurnata tiegħek jew il-btajjel."

Fl-LOF, task huwa attività bbażata fuq il-prestazzjoni u l-komunikazzjoni li għandu jirrifletti kif l-istudenti jistgħu jużaw il-lingwa fi kwalunkwe sitwazzjoni li jsibu ruħhom fiha. Barra minn hekk, assessjar ibbażat fuq il-profiċjenza huwa eżempju ta' assessjar fejn l-istudenti jintalbu jwettqu tasks partikolari għal livell partikolari. Testijiet miktubin jew orali jiġu ppreparati biex l-istudenti tal-Għarbi jużaw il-lingwa f'sitwazzjoni simili għall-ħajja reali. Dawn il-formati jistgħu jinkludu, pereżempju, loġhob fejn l-istudenti jadottaw irwoli differenti, intervisti bejn żewġ studenti jew il-kitba ta' email lil xi ħadd li jikkellmu bl-Għarbi.

L-Assessjar

L-assessjar huwa parti integrali mill-proċess tat-tagħlim, fejn jipprovdi lill-istudenti u lill-ġenituri tagħhom *b'feedback* kontinwu, fil-ħin u kwalitattiv fuq il-progress tat-tfal, filwaqt li jwassal informazzjoni fuq il-prattika tal-għalliema u jipprovdi lill-iskejjel u lill-kulleġġi b'informazzjoni fuq l-ippjanar tal-kurrikulu u t-tagħlim.

L-assessjar *għat*-tagħlim (assessjar għal skopijiet formattivi) huwa proċess li jsir fl-istess ħin tat-tagħlim. L-istudenti u l-għalliema tagħhom jużaw ir-riżultati biex isiru jafu x'jafu l-istudenti u jistgħu jagħmlu dan b'rabta mat-tagħlim.

L-assessjar *tat*-tagħlim (assessjar għal skopijiet summattivi) isir mat-tmiem ta' kull unità, f'nofs is-sena jew fl-aħħar tas-sena.

L-assessjar *bħala* tagħlim (assessjar kontinwu) huwa l-użu ta' assessjar kontinwu tal-istudenti nfushom minnhom stess bil-għan li jsir monitoraġġ tat-tagħlim tagħhom stess.

F'suġġetti li jiġu mgħallma bħala moduli, l-assessjar tat-tagħlim isir mat-tmiem tal-modulu. L-informazzjoni u l-ġudizzji fuq it-tagħlim jingabru flimkien bħala sommarju għal skop ta' rappurtaġġ għall-għalliema u għal skambju ta' informazzjoni ma' għalliema oħra fi klassijiet jew skejjel oħra. Jekk l-istudenti jkunu jafu eżatt x'inhu mistenni minnhom (l-iskopijiet tat-tagħlim) u l-kriterji ta' suċċess li ser jidentifikaw it-tagħlim tagħhom, huma jiżviluppaw ħiliet ta' evalwazzjoni personali li ser jgħinuhom isiru studenti li kapaċi jitgħallmu weħidhom.

Il-proċessi ta' assessjar fil-klassi li huma ddisinjati b'mod tajjeb u xieraq jistgħu:

- jagħtu support lill-istudenti sabiex permezz tal-assessjar tagħhom infushom ikunu kapaċi jkejlu t-tagħlim tagħhom, filwaqt li jidentifikaw il-ħiliet, il-bżonnijiet tat-tagħlim u xi jmiss li jitgħallmu;
- iħeġġu lill-istudenti jgħinu lil xulxin fit-tagħlim tagħhom permezz ta' assessjar li jsir minnhom stess;
- jgħinu lill-għalliema jifhemu aħjar kif l-istudenti jitgħallmu aħjar, jużaw l-evidenza biex jimmonitorjaw il-progress tal-istudenti, jirriflettu fuq il-prattika tagħhom filwaqt li jaddattaw jew iqabblu t-tagħlim tagħhom skont il-bżonnijiet tal-istudenti;
- jgħinu lill-għalliema jippjanaw fuq it-tagħlim ta' individwi u gruppi sabiex jassiguraw li t-tfal kollha jingħataw l-attenzjoni xierqa;
- jagħtu support lill-ġenituri sabiex dawn jaqsmu l-esperjenzi ta' tagħlim tat-tfal tagħhom, jinterpretaw l-informazzjoni tal-assessjar, u jsegwu l-iżvilupp edukattiv tat-tfal tagħhom;
- jippromwovu r-rappurtaġġ fuq il-progress individwali u l-ħiliet miksuba b'mod li jizdiedu waħda mal-oħra.

Il-kulleġġi u l-iskejjel huma mitluba jiżviluppaw politika ta' assessjar. Din il-politika għandha tindirizza l-kwantità u l-kwalità tal-prattiki tal-assessjar kif ukoll ir-rappurtaġġ lill-ġenituri u msieħba oħra interessati.

Addattat minn *Il-Qafas tal-Kurrikulu Nazzjonali għal Kulhadd*, Ministeru tal-Edukazzjoni u x-Xogħol (2012:41-42) u *Assessments as Learning*, Lam (2015:1)

L-istudenti u persuni oħra involuti fit-tagħlim, jeħtiegu *feedback* fil-ħin u bl-eżatt fuq dak li tgħallmu kif ukoll kemm tgħallmu u kemm tgħallmuh b'mod tajjeb. Dan jgħin fl-identifikazzjoni ta' xi jmisshom jagħmlu u min jista' jgħinhom biex iżidu mal-għarfien, il-fehim u l-ħiliet tagħhom. Il-progress tal-istudenti għandu jiġi assessjat permezz ta' modi u fi żminijiet xierqa għall-bżonnijiet tat-tagħlim tagħhom. Il-ġudizzji li jsiru fuq dan it-tagħlim għandhom ikunu msejsa fuq evidenza minn firxa wiesgħa ta' sorsi, kemm fl-iskola kif ukoll barra mill-iskola u b'referenza għall-progress tal-istudenti fuq perijodu ta' żmien u f'firxa ta' attivitajiet.

Permezz ta' ppjanar ta' opportunitajiet ta' assessjar kontinwu u testijiet perjodiċi, b'mod speċjali fejn l-istudenti jużaw il-ħiliet tagħhom b'mod integrat, l-edukaturi ser ikunu qed jippermettu lill-istudenti juru, fuq perijodu ta' żmien, *kemm u kemm* tajjeb ikunu tgħallmu.

Bilanċ bejn opportunitajiet ta' assessjar kontinwu u perjodiku jitlob li l-istudenti juru qafas ta' tagħlim mibni fuq perijodu ta' żmien filwaqt li japplikaw l-għarfien u l-ħiliet f'kuntesti differenti. It-taħlit ta' firxa ta' opportunitajiet ta' assessjar formattiv immexxi mill-istudenti jippermettu lill-istudenti nfushom ikejlu l-progress tagħhom meta mqabbel ma' SLOs partikolari jew grupp ta' SLOs.

L-edukaturi għandhom jiġbru firxa ta' biċċiet ta' evidenza ta' kwalità biex juru l-progress fit-tagħlim, kemm minn opportunitajiet ta' assessjar formattiv kontinwu kif ukoll minn assessjar perjodiku u sommattiv. L-istudenti għandhom jiġu involuti fl-għażla tal-evidenza. L-evidenza għandha turi li l-istudenti fehmu ammont sinifikanti mis-sett ta' għarfien, wiegħbu tajjeb konsistentement għal esperjenzi ta' tagħlim ibsin u kienu kapaci japplikaw dak li tgħallmu f'kuntesti godda u mhux familjari.

Il-mod kif l-istudenti jitgħallmu, jiġu mgħallma u jiġu assessjati għandu jifassal f'modi li jirriflettu kif studenti differenti jagħmlu progress sabiex jiġu motivati u mħeġġa fit-tagħlim tagħhom. Bħala appoġġ għal dan, l-istudenti kollha għandhom jiġu involuti fl-ippjanar u r-riflessjoni fuq it-tagħlim tagħhom stess permezz ta' assessjar formattiv, kif ukoll awtoassessjar, assessjar mill-istudenti sħabhom u ppjanar tat-tagħlim personali. Ladarba l-istudenti jingħataw l-opportunità jinteraġixxu ma' sħabhom tal-klassi u jirċievu kummenti kostanti mill-għalliema tagħhom, fl-aħħar mill-aħħar ikunu qed jiġu ggwidati biex jieħdu deċiżjonijiet dwar kif itejbu l-kisba tal-kontenut tas-suġġett. Għaldaqstant l-istudenti jkunu qed jingħataw l-opportunità jaqdu rwol attiv fl-assessjar tagħhom infushom li jhegħgħom ifittxu għanijiet personali biex jitgħallmu. Dan it-tip ta' assessjar jista' jiġi ppjanat f'punti partikolari, bħal fi tmiem ta' *unit* li ddur madwar tema partikolari, fejn l-istudenti jkunu jistgħu jiġġudikaw u jirrevedu l-prestazzjoni tagħhom stess.

L-għalliema jridu jifhmu b'mod ċar kif l-istudenti tagħhom ikunu qed jipprogressaw meta mqabbel ma' studenti oħrajn fl-iskola tagħhom u ma' skejjel oħra f'Malta, u mar-rizultati u l-esperjenzi f'livelli differenti. L-Uffiċjali tal-Edukazzjoni għandhom jiffaċilitaw opportunitajiet ta' djalogu regolari u ppjanati bħala għajnuna biex l-għalliema jaslu għal interpretazzjoni komuni u konsistenti ta' xi jfissru huma u japplikaw l-SLOs.

L-edukaturi jistgħu:

- Għat-taħdit u l-kitba, jużaw attivitajiet ibbażati fil-klassi bħala evidenza informali tal-abbiltà tal-istudenti li jifhmu u jwiegħbu b'mod komdu biex jieħdu u jirrispondu għal struzzjonijiet (għal-livelli l-baxxi) u f'konversazzjoni u/jew loġħob ta' rwoli (għal-livelli l-għoljin). Bħala attività fil-klassi, l-istudenti jistgħu jintalbu jisimgħu għal informazzjoni importanti (jew il-punt ewlieni) minn bullettini ta' aħbarijiet, artikli fil-gazzetti jew avvizi simolati.
- Għat-taħdit u l-pronunzja, ippjana li tuża l-prestazzjoni tal-istudenti f'pari jew fi grupp f'aktivitajiet ta' taħdit biex tibni stampa kontinwa tal-abbiltà tal-istudenti li jirrispondu f'konversazzjonijiet jew loġħob ta' rwoli. L-għalliema jistgħu wkoll jassessjaw lill-istudenti matul dawn l-aktivitajiet.
- Għall-ħiliet ta' qari: uża attivitajiet ippjanati bħal riċerka minn fuq websajts Għarab fuq l-Internet għal informazzjoni dwar proġett, qari min firxa ta' testi jew minn test ta' proża estiz biex isibu t-tifsira adegwata. Bi ppjanar bil-għaqal tal-għażla tar-rizorsi jkunu jistgħu jinholqu rizorsi divrenzjati biex jiġi żgurat li l-istudenti jkunu jistgħu jaċċessaw l-istess task.

- Għall-kitba, uża l-prestazzjoni tal-istudenti f'firxa ta' attivitajiet ta' kitba fil-klassi bħala indikaturi kontinwi ta' progress. Dawn għandhom jinkludu l-kitba ta' struzzjonijiet għal logħba, kitba ta' aħbarijiet għall-blogg tal-klassi, l-assemblar ta' *slides* għal preżentazzjoni bil-PowerPoint jew sempliċiment jiktbu l-fehma tagħhom dwar tema.

F'kull ħila, l-istudenti m'għandhomx għalfejn ikunu siguri f'kull riżultat f'livell wieħed biex ikomplu għal dak ta' wara. Fejn ikun f'postu, l-istudenti għandu jkollhom l-opportunità li jinvolvu ruħhom f'esperjenzi ta' tagħlim tal-livell ta' wara. L-għalliema għandhom jipplanaw li jagħtu esperjenza lill-istudenti ta' kull *outcome*, iżda għandhom jadottaw approċċ olistiku ta' kisbiet mal-erba' oqsma ta' ħiliet. Meta l-istudenti jkollhom esperjenza ta' tagħlim fil-fond f'livell wieħed, għandhom jimxu għal livell li jkun imiss.

Metodi ta' Assessjar

It-taħdit u s-smiġħ jistgħu jiġu assessjati permezz ta' assessjar formattiv orali biex l-istudenti jippreparaw għal assessjar sommattiv finali fejn iwieġbu mistoqsijiet u jitkellmu dwar tema familjari, bl-użu ta' strutturi ta' grammatika familjari. It-taħdit u s-smiġħ jistgħu jiġu assessjati wkoll permezz ta' preżentazzjonijiet fil-klassi fejn, apparti l-preżentazzjoni tat-temi tagħhom, l-istudenti jridu jistaqsu wkoll mistoqsijiet lil sħabhom tal-klassi waqt li jkun qed jisimġu l-preżentazzjonijiet tal-oħrajn; dan jagħti lill-istudenti l-opportunità li jipprattikaw l-Għarbi u anke li jitkellmu quddiem udjenza.

Il-qari u l-fehim jistgħu jiġu assessjati billi l-istudenti jingħataw testi u mistoqsijiet miktubin, u l-istudenti jistgħu jintalbu wkoll jagħmlu sommarji ta' testi bil-kitba u oralment. Eżerċizzji qosra ta' traduzzjoni mill-Għarbi għall-Malti jew l-Ingliż juru wkoll sa liema livell l-istudenti jkun qed jifhmu l-Għarbi.

Kemm l-assessjar formattiv, kif ukoll dak sommattiv jistgħu jiġu applikati għall-ħiliet tal-kitba. L-istudenti jistgħu jingħataw għadd ta' assignments qosra li jagħmlu fil-klassi jew id-dar matul is-sena akkademika biex jittejjbu l-ħiliet tal-qari u tal-kitba tagħhom u anke l-għarfien tagħhom tal-grammatika u l-vokabularju. Eżempju ta' dan huwa meta, matul is-sena akkademika, l-istudenti jintalbu jiktbu paragrafu żgħir jew ftit sentenzi bl-użu ta' punti tal-grammatika u vokabularju li jkun sar fil-klassi. Din ix-xorta ta' assessjar formattiv tnejn wkoll lill-istudenti għal assessjar sommattiv finali fi tmiem is-sena akkademika.

Il-kuxjenza kulturali tista' tiġi assessjata permezz ta' assessjar formattiv. Pereżempju, l-edukaturi jistgħu jieħdu lill-istudenti jżuru postijiet ta' interess kulturali u jistaqsuhom joħolqu proġetti jew jiktbu rapporti dwar iż-żjara. L-għalliema jistgħu anke jistaqsu lill-istudenti jwettqu riċerka billi jużaw l-Internet, jew billi jistaqsu nies Għarab f'Malta dwar aspekk mill-kultura Għarbija, u mbagħad jipprezentaw fil-klassi jew jiktbu dwaru. L-iskejjel jistgħu jorganizzaw skambji ta' studenti (jekk ikun possibbli), jew proġetti onlajn ma' skejjel f'pajjiżi Għarab biex l-istudenti jkollhom aktar ċans jipprattikaw djalett Għarbi ewlieni billi jikkomunikaw dwar il-proġett filwaqt li jittgħallmu aktar dwar il-kultura Għarbija fl-istess ħin.

L-għalliema għandhom jiżguraw li l-opinjoni tagħhom dwar dak li kisbu l-istudenti tkun appoġġjata b'evidenza soda. L-assessjar ta' din l-evidenza għandu jkun konsistenti mal-assessjar ta' kollegi fid-dipartiment tagħhom jew f'dipartiment jew ċentru ieħor. Iċ-ċentri għandhom jipplanaw flimkien u jużaw il-gudizzju professjonali tagħhom biex jaqblu fuq xi tfisser li wieħed jilhaq Livell. Gwidi nazzjonali li qed jittejjew għandhom jappoġġjaw dan il-proċess. Il-moderazzjoni hija partikolarment importanti fi żminijiet ta' tranżizzjoni minn livell għall-ieħor u fit-tranżizzjonijiet bejn is-snin tan-nofs u dawk sekondarji.

It-twassil tat-tagħlim marbut mas-CCTs u l-assessjar assoċjat magħhom huma r-responsabbiltà tal-edukaturi kollha.

It-titjib tal-kwalità tat-tagħlim jimplika wkoll il-promozzjoni ta' kultura li tassigura t-trasparenza fil-kwalità tar-risultati tal-assessjar filwaqt li jinholqu approċċi, strutturi u rwoli kemm interni kif ukoll esterni f'sistemi ta' evalwazzjoni mill-iskejjel.

Il-garanzija tal-kwalità fl-edukazzjoni tista' tinftiehem b'ħala policies, proċeduri, u prattiki li huma ddisinjati sabiex tinkiseb, tinzamm jew tissaħħaħ il-kwalità f'setturi speċifiċi, u li jiddependu fuq il-proċess ta' evalwazzjoni ... [jigjifieri] proċess ġenerali ta' analiżi sistematika u kritika ta' suġġett definit li jinkludi l-ġabra tad-dejta rilevanti li twassal għal ġudizzji u/jew rakkomandazzjonijiet għal titjib. L-evalwazzjoni tista' tiffoka fuq numru ta' suġġetti: l-iskejjel, il-kapijiet tal-iskejjel, l-għalliema u staff edukattiv ieħor, l-awtoritajiet lokali, jew l-andament tas-sistema edukattiva sħiħa.

Assuring Quality in Education: Policies and Approaches to School Evaluation in Europe, European Commission (2015a:13)

L-iskejjel jeħtieġu jibdeu jiżviluppaw proċeduri ġodda ta' garanzija tal-kwalità, filwaqt li jsaħħu dawk eżistenti, sabiex jgħinu fl-introduzzjoni tal-LOF u jassiguraw li l-implimentazzjoni tagħhom fil-klassijiet tkun waħda ta' suċċess. Dan jeħtieġ jagħmel parti mill-implimentazzjoni sħiħa tal-iskola u l-istrategija ta' kwalità li tista' tinkludi opportunitajiet ta':

- Timijiet ta' Maniġment Superjuri li jieħdu interess attiv fis-CPD tal-għalliema, jimmonitorjaw il-livelli ta' kunfidenza tal-għalliema u l-progress tal-istudenti, eż. it-tqassim tax-xogħol tal-istudenti u t-tmexxija ta' evalwazzjonijiet tal-iskejjel infushom.
- Kapijiet tal-Iskejjel li joħolqu ħin flimkien għall-preparazzjoni u l-ippjanar sabiex jiffacilitaw xogħol kollaborattiv.
- Il-qsim ta' standards u l-istennija permezz tal-wiri tax-xogħol tal-istudenti skont il-livelli biex jidher il-progress, pereżempju, xogħol esebit fuq 'ħajt tat-tagħlim'.
- L-istaff jinvolti lit-tfal u liż-żgħażaġh f'diskussjonijiet fuq il-progress u l-issettjar ta' għanijiet b'ħala parti mill-ippjanar sabiex jintlaħqu l-bżonnijiet tagħhom tat-tagħlim.
- L-iżvilupp ta' approċċi għall-iskola kollha għat-tagħlim u l-assessjar tas-CCTs.
- Strategiji ċari ta' rappurtagġ għall-feedback fuq il-progress fi ħdan l-iskola u barra mill-iskola, eż. il-ġenituri u l-kustodji tat-tfal.

id-Dipartimenti tal-Lingwi (flimkien mal-attivitajiet imnizzlin hawn fuq), l-edukaturi jridu jkunu impenjati f'dawn li ġejjin:

- laqgħat tad-dipartiment fuq bażi regolari biex jiġu pplanati t-tagħlim u l-assessjar b'mod koerenti, flimkien mal-kollegi billi jaqsmu bejniethom strategiji effettivi li jqisu li se jtejjbu t-tagħlim u l-kisbiet tal-istudenti.
- ippjanar kollaborattiv ma' għalliema oħra, assessjar mill-pari u diskussjoni ta' standards u ta' dak li jkunu qed jistennew mit-tagħlim tal-istudenti fl-istess livell.
- testijiet li jsiru meta titlesta tema li jiġu kkoreġuti minn persuni differenti, assessjar perijodiku u assessjar intern ieħor. Billi jingħataw marki lil xogħol ta' studenti minn klassijiet jew gruppi oħra, l-edukaturi jistgħu jinvolu ruħhom fi djalogu dwar in-natura tal-assessjar, jekk huwiex tajjeb għall-għan tiegħu u r-risultati tal-istudenti.
- tfassil ta' materjal tal-assessjar, skemi għall-korrezzjonijiet u strategiji ta' rappurtar f'kollaborazzjoni ma' għalliema oħra fi ħdan id-dipartiment jew ma' membri mill-istaff ta' skejjel oħra.
- adożzjoni ta' strategiji biex jiġu evitati risultati preġudikati, pereżempju li x-xogħol tal-istudenti jiġi kkoreġut mingħajr ma l-għalliema jkunu jafu min hu/hi l-istudent/a.
- djalogu professjonali madwar ix-xogħol tal-istudenti li jkun ġie kkoreġut minn qabel b'ħala għajnuna biex jintlaħaq qbil dwar il-kwalità u l-istandards.
- il-Komunitajiet ta' Prattika biex jinqasmu/jissaħħu l-prattiki professjonali, bi ffukar fuq is-suffiċjenza fl-assessjar, il-konsistenza fl-interpretazzjoni tal-SLOs, ir-rappurtagġ tal-progress lill-istudenti, lill-ġenituri u l-kustodji u lil għalliema oħra.

Id-Direttorat għall-Kwalità u l-Istandards fl-Edukazzjoni (DQSE) ser jassigura li:

- l-Uffiċjali Edukattivi ser iżuru l-iskejjel biex jivvalidaw kull evidenza ta' evalwazzjoni li ssir mill-iskejjel stess filwaqt li jieħdu kampjun tal-konsistenza tat-tagħlim u l-assessjar;
- membri tal-istaff jiġbru flimkien u janalizzaw firxa ta' dejta lokali u nazzjonali sabiex tintuża bħala l-bażi ta' diskussjonijiet mal-Kapijiet tal-Iskejjel, il-Viċi Kapijiet u l-Kapijiet tal-Fakultà/il-Prinċipali sabiex jippjanaw għat-titjib fil-kisbiet tal-istudenti;
- fejn tiġi identifikata prattika tajba, l-Uffiċjali Edukattivi, it-Timijiet tal-Maniġment tal-Iskejjel u membri oħra jorganizzaw attivitajiet li jittrattaw prattiki tajbin għall-membri tal-istaff fl-iskejjel li jaqgħu taħt l-awtorità tagħhom sabiex tixtered l-idea ta' prattika tajba.

Għaldaqstant kull *feedback* li jasal mill-iskejjel, inkluż dak li jirriżulta mill-assessjar, għandu jirrifletti l-għanijiet aktar wesgħin tal-edukazzjoni. Barra minn hekk, il-konklużjonijiet fuq il-Garanzija tal-Kwalità mhux ser iħallu impatt awtomatiku fuq l-effiċjenza tal-iskejjel. L-iskejjel jeħtieġu aktar minn informazzjoni fuq l-effiċjenza tagħhom – jeħtieġu wkoll gwida fuq kif jitjiebu u sapport, filwaqt li jaħdmu għal dan it-titjib. L-għan aħħari tal-proċeduri għall-garanzija tal-kwalità għandhom ikunu li joffru lill-iskejjel l-istrateġiji ta' evalwazzjoni xierqa, koerenti u komprensivi li jħallu impatt pożittiv fuq it-tim tat-tmexxija tal-iskola u fuq il-kwalità tat-tagħlim.

B. METODOLOĠIJI TA' ASSESSJAR INKLUSSIV

Sabiex klassijiet mimlija ħajja u differenti jirnexxu, filwaqt li juru potenzjal ta' tagħlim, l-educaturi għandhom jassiguraw li l-assessjar fil-klassi jkun ġust u inklussiv, li jippermetti lill-istudenti kollha juru xi jkun kisbu u kif qed jipprograddaw. L-educaturi għandhom jassiguraw li l-assessjar jilħaq il-bżonnijiet tal-istudenti kollha billi jipprovdu lill-istudenti kollha bis-sapport xieraq, jużaw firxa ta' metodi ta' assessjar u għażliet u, permezz ta' dawn, joffru l-aqwa ċans ta' suċċess lill-istudenti kollha. Dan ifisser li għandhom jużaw informazzjoni fuq l-effiċjenza u l-assessjar minn varjetà ta' sorsi sabiex isir monitoraġġ tal-progress u jsiru jafu x'għandu jsir fil-vjaġġ tat-tagħlim.

L-educaturi għandhom ikunu konxji, filwaqt li jaħdmu skont l-oqfsa leġislattivi rilevanti, li jagħtu sapport lil dawk l-istudenti li jesperjenzaw limitazzjonijiet fit-tagħlim. Il-limitazzjonijiet jistgħu jkun rizultat ta' ċirkostanzi familjari, diżabilità jew bżonnijiet ta' saħħa u fatturi soċjali jew emozzjonali. Fejn ikun hemm dawn il-limitazzjonijiet, l-istudenti għandhom jingħataw sapport addizzjonali sa mill-istadju l-aktar bikri possibbli – mill-iskola, mill-awtoritajiet edukattivi u/jew mill-Istat. L-istrateġiji tal-assessjar ikunu effettivi meta l-educaturi jużaw firxa ta' approċċi ta' assessjar flessibbli biex jiġu identifikati l-ħiliet, it-tagħlim u s-sapport meħtieġ għal dawk l-istudenti vulnerabbli, mhux interessati, u li huma diffiċli biex jirrilataw magħhom fil-klassijiet tagħhom.

Is-sapport lil studenti vulnerabbli

Li jingħataw sapport lil studenti vulnerabbli jista' jfisser li jintużaw mezzi ta' ppjanar bħal proġetti ta' tagħlim personali jew proġetti ta' sapport ikkoordinati minn numru ta' aġenziji. L-educaturi għandhom ipoġġu lill-istudenti bħala ċ-ċentru sabiex jassiguraw li l-istudenti kollha bi bżonnijiet addizzjonali jew differenti jistgħu jiksbu rizultati edukattivi pożittivi u sostenibbli.

L-għalliema fil-klassi joħolqu, u huma responsabbli għall-ambjent ta' tagħlim fejn l-istudenti jitgħallmu s-suġġett tagħhom. Dan ifisser li jridu jqisu b'mod attiv il-bżonnijiet ta' tagħlim differenti li ser jaffaċċjaw. L-educaturi għandhom bżonn iqisu jekk ir-repertorju ta' approċċi ta' tagħlim li jużaw hux se jwassal l-għanijiet u l-finijiet tal-LOF biex dawn ikunu aċċessibbli għall-istudenti kollha.

L-inklużjoni tfisser ukoll li wieħed jiġi inkluż fil-prattika li ssir fil-klassi. It-tagħlim huwa meqjus bħala funzjoni tal-partecipazzjoni (Wenger, 1998). Il-partecipazzjoni hija proċess attiv li jinvolti lill-persuna kollha kemm hi u tgħaqqad flimkien id-“doing, talking, thinking, feeling and belonging” (li wieħed jagħmel, jikkellew, jaħseb, iħoss u jħossu f'postu) (Wenger, 1998:56).

Ippjanar għal tagħlim inklussiv

Dan ifisser:

- għbir ta' informazzjoni dwar l-istudenti għal ippjanar aħjar.
- aġġustar tal-għanijiet u l-prattiki ta' tagħlim għall-istudenti b'diffikultajiet ta' tagħlim.
- ippjanar ta' attivitajiet adegwati: l-edukatur ikollu repertorju ta' riżorsi u strateġiji li jaqblu mal-ħtiġijiet individwali tal-istudenti.
- l-użu ta' strateġiji tat-tagħlim li jindirizzaw il-ħtiġijiet varji tal-istudenti, biex b'hekk jiġi promoss it-tagħlim inklussiv.
- l-inkluzjoni ta' opportunitajiet varji li jheggu attivitajiet, applikazzjonijiet u raġunamenti prattiċi biex jgħinu lill-istudenti jifhmu aħjar.
- l-użu ta' komunikazzjoni effettiva tagħti għarfien ta' ħsieb, u stil ta' tagħlim, u għarfien tal-limitazzjonijiet, bħall-ħilijiet tal-lingwa (li tmur lil hinn mill-abbiltà li taqra l-kliem, iżda tfisser l-abbiltà li tifhem it-tifsira), memorja għal żmien qasir ħażina jew ħidma bil-mod.

Addattat minn *The Trouble with Maths: A Practical Guide to Helping Learners with Numeracy Difficulties*, Chinn (2011)

Filwaqt li l-iskejjel għandhom jikkonsidraw liema approċċi ser ikunu l-aktar effettivi fl-għajnuna biex jiġu eliminati l-limitazzjonijiet għat-tagħlim li huma riżultat ta' ċirkostanzi soċjali u emozzjonali inkluz, pereżempju, imġiba diffiċli, l-edukaturi għandhom jikkonsidraw kif dawn il-*policies* li jaffettwaw lill-iskola kollha ser jiġu attwati b'mod prattiku fil-klassi.

L-ippjanar tal-assessjar u l-approċċi li ser jintużaw (kif ukoll l-istrumenti u l-metodi użati) għandhom jassiguraw li l-istudenti kollha jkollhom opportunità ndaqs li juru xi jkun tgħallmu u x'kapaċi jagħmlu. L-edukaturi għandhom jikkonsidraw ukoll 'x'aġġustament raġonevoli' għandu jkun hemm għall-approċċi tal-assessjar ta' studenti b'diżabbiltà fl-assessjar tal-abbiltà. Dan jista' jinkludi l-użu proprju ta' teknoloġiji ta' assistenza. Ladarba l-prattika ta' assessjar tajjeb hija l-fattur ewlieni fit-tagħlim, l-approċċi li jintużaw sabiex jassessjaw il-progress tal-istudenti fuq bażi individwali għandhom ikunu kemm jista' jkun konsistenti ma' dawk li jintużaw fit-tagħlim innifsu.

Il-prinċipju ta' sekwenza ta' kisbiet għandu jkun tali li jippermetti lill-istudenti jagħzlu l-aħjar triq li tippermettilhom li jilħqu l-massimu tal-potenzjal tagħhom – irrISPETTIVAMENT jekk humiex studenti tajbin ħafna, għandhomx ħiliet medji, bażiċi u/jew diżabbiltà. F'dan ir-rigward, l-NCF fittex li jstabbilixxi qafas li jassigura li, fejn hu possibbli, l-ebda student ma jispicċa vittma ta' sistema edukattiva li mhijiex kapaċi tidentifika dawk l-istudenti li jeħtieġu inkoraġġiment u gwida. Importanti wkoll li l-NCF jippermetti l-introduzzjoni ta' toroq differenti li verament jippermettu lill-istudenti jiżviluppaw l-abbiltajiet tagħhom bl-aħjar mod possibbli għalihom.

Addattat minn *Il-Qafas tal-Kurrikulu Nazzjonali għal Kulhadd*, Ministeru għall-Edukazzjoni u x-Xogħol (2012:5)

Ċ. MODI TA' ASSESSJAR TA' MIN JOQQHOD FUQHOM U VALIDI

L-assessjar ser jinvolvi l-ippjanar ta' interazzjonijiet għolja mal-istudenti u ser ikun ibbażat fuq mistoqsijiet ta' ħsieb u li jidhlu fil-fond meħuda mill-SLOs u ddisinjat li jassigura kemm il-kisbiet mit-tagħlim ikunu ntlahqu. L-istudenti jkollhom idea ċara fuq it-tip u l-kwalità tax-xogħol mistenni sabiex jilħqu b'suċċess l-SLOs. Il-metodi ta' assessjar li jintużaw għandhom jirriflettu n-natura ta' x'qed jiġi assessjat.

Fil-perijodi ta' bejn l-assessjar formali, l-istudenti individwali għandhom ikunu mhegġa biex jitolbu u għalhekk jingħataw *feedback* ta' spiss fuq il-kwalità ta' xogħlhom li huma jistgħu jifhmu, jirriflettu u jistaqsu mistoqsijiet fuqu. L-edukaturi għandhom ifittxu li jhegġu lill-istudenti jieħdu sehem b'mod attiv f'diskussjonijiet dwar ix-xogħol u l-progress tagħhom, filwaqt li jissuġġerixxu x'jistgħu jagħmlu biex itejbu r-riżultat tagħhom.

L-edukaturi għandhom jagħtu s-setgħa lill-istudenti jizviluppaw il-ħiliet biex jevalwaw ix-xogħol tagħhom u ta' sħabhom skont l-SLOs, filwaqt li jhegġuhom jizviluppaw apprezzament tal-bżonnijiet tagħhom tat-tagħlim, kemm qed jipprograddixxu sabiex jilħqu l-istandard elenkat fl-SLOs, u t-tipi ta' azzjonijiet li jeħtieġ li jieħdu sabiex itejbu l-progress tagħhom.

Hemm bżonn tintuża firxa ta' metodi ta' assessjar biex jiġi żgurat li jkun qed jinkisbu l-istandard u l-bilanċ korretti l-ħiliet produttivi u riċettivi tal-Għarbi Standard Modern. Il-bżonn li jintlaħaq il-bilanċ korrett madwar il-metodi kollha ta' assessjar użati fl-Għarbi Standard Modern hemm bżonn li jitqabbel mal-użu ta' bilanċ simili ta' strateġiji ta' tagħlim biex jiġi żgurat li jkun qed iseħħ progress mal-erba' ħiliet kollha.

L-SLOs inkitbu b'mod li hu mfassal biex jiżgura li l-istennijiet tat-tagħlim ikunu ċari. Huma jservu wkoll ta' ankra għal kwalunkwe attività ta' assessjar relatata magħhom billi jiddefinixxu t-tagħlim li jrid jaq' taħt l-attività ta' assessjar, u jeliminaw b'mod ċar dak li mhux maħsub biex jiġi assessjat. Dan jagħmel il-proċess ta' assessjar u l-istennijiet tal-assessjar aktar trasparenti għall-istudenti. Xi kultant l-SLOs jinvolvu saff addizzjonali ta' dettall li jitwassal permezz tal-eżempji biex tintwera n-natura tad-diffikultà fi ħdan l-SLO jew billi jingħad ċar xi jrid jiġi inkluz bħala minimu biex jiġi indirizzat it-tagħlim assoċjat mal-SLO.

Fejn jingħata eżempju, dan l-eżempju mogħti huwa mfassal biex jagħti indikazzjoni tal-livell ta' diffikultà jew sfida mistennija li tintlaħaq fl-SLO. L-eżempju jzid saff ieħor ta' dettall u ċarezza biex l-edukatur ikun jaf xi standard iridu jilħqu l-istudenti.

Dak li għandu jstabilixxi l-assessjar huwa jekk l-istudenti laħqux l-istandard tal-SLO. L-istudenti kapaċi jagħmlu dak li qed isemmi l-SLO? Kapaċi juru l-abbiltà li tissemma' fl-SLO u kapaċi jagħmluha fuq bażi ta' rutina, b'kunfidenza u b'kumdità? Hawnekk il-ġudizzju professjonali tal-edukaturi u l-fehim professjonali ta' x'jagħmel is-suċċess huwa xi ħaġa importanti.

L-istandard tal-assessjar mhux bilfors dak li jissemma fl-SLO. L-istandard huwa l-interpretazzjoni applikata b'mod konsistenti u bi qbil ta' xi tfigħer li l-istudenti jilħqu kisbiet aċċettabbli b'rabta mal-SLO. Sabiex jintlaħaq dan il-ġudizzju, l-edukaturi jeħtieġu li jaħdmu bejniethom sabiex jaqblu fuq xi jfissru li jinkisbu l-ħiliet f'kull livell (eż. Livell 8), fil-livell tal-Aspett tas-Suġġett fi ħdan livell partikolari, u l-livell tal-SLO kemm-il darba dan ma jidhix immedjatament u jista' jkun hemm każ ta' ambigwità jew interpretazzjoni.

L-assessjar fi ħdan l-LOFs jeħtieġ li jkun suġġett għal proċeduri ta' garanzija tal-kwalità robusti li huma ddisinjati biex iżidu l-kunfidenza fil-ġudizzji tal-assessjar fost l-għalliema filwaqt li jassiguraw lill-ġenituri, kustodji u persuni/gruppi oħra interessati li l-istudenti kollha ser jirċievu rikonoxximent xieraq għall-ħiliet miksuba konformi mal-istandards nazzjonali mifteħmin u li l-istudenti qed jagħmlu l-progress xieraq b'rabta ma' dak li hu mistenni minnhom.

Fejn l-assessjar għandu rwol importanti ħafna għall-kwalifiki u ċ-ċertifikazzjoni esterna, jeżtieg li jkun hemm protezzjoni partikolari sabiex ikun hemm garanzija ta' ġustizzja fost iż-żgħażaġħ kollha, u l-ġenituri u l-kustodji, l-MCAST, l-Università ta' Malta u min iħaddem jingħataw iċ-ċertezza li s-sistema hija waħda b'saħħitha. F'dan il-każ il-MATSEC għandu jipprovdi pjanijiet ċari ta' assessjar għal Livelli 9 u 10 billi joħroġ bilanċ dettaljat bejn proċeduri ta' assessjar estern u intern kif ukoll garanzija tal-kwalità.

Hekk kif l-istudenti jilħqu punti ta' tranżizzjoni (pereżempju, minn Livell għal ieħor) huwa importanti li jkun hemm assessjar rigoruż u b'saħħtu u marbut mal-proċeduri ta' garanzija ta' kwalità li hemm fis-seħħ sabiex ikun assigurat li s-sistema hija waħda ta' min joqgħod fuqha għall-iskambju ta' informazzjoni fuq il-progress u r-riżultati. Għal darb'oħra, il-MATSEC u/jew id-DQSE ser ikun responsabbli li jipproduċi dokumentazzjoni dettaljata li toffri gwida fuq il-politika u l-proċeduri għal kwalunkwe każ ta' assessjar ta' tranżizzjoni li jinvolvu assessjar importanti ħafna jew estern.

Ix-xogħol fil-kamra: Inkejlu l-impatt tat-tagħlim

Din it-teknika għall-assessjar ta' klassi sħiħa tista' tintuża ma' studenti fil-Livelli 8 u 9. Madwar il-kamra jiġu ssettjati partijiet differenti li joffru sfidi differenti u jrid ikun hemm biżżejjed biex il-klassi tinqasam fi gruppi ta' 3-5 u kull grupp ikollu sfida differenti. L-isfidi jridu jkunu relatati ma' dak li jkun ġie mgħallim reċentement fil-klassi u għandu jkun ibbażat fuq żewġ jew tliet kisbiet ta' tagħlim distinti. Il-gruppi għandhom ikunu bbilanċjati bl-istess livell ta' abbiltà biż-żieda ta' elementi ta' ħin u premji biex jibqgħu motivati u jinżamm l-ispirtu kompetittiv. L-assessjar ta' din l-attività jipprovdi idea tajba ta' kif il-klassi kollha fehmet dak li tkun ġiet mgħallma. Pereżempju xi sfidi jistgħu jiffukaw fuq il-grammatika filwaqt li sfidi oħra jistgħu jkunu bbażati aktar fuq il-vokabularju (eż. sfidi li jinvolvu l-mili ta' dijagrammi biex jiġi ttestjat kemm jafu dwar temi reċenti, jew iqabblu stampa ma' test miktub). Ir-riżultati ser jagħtu indikazzjoni tajba ta' oqsma li fihom l-istudenti huma inqas kunfidenti biex l-għalliema jkunu jistgħu jirriflettu dwar kif dawn l-oqsma ġew mgħallma u kif jistgħu jerġgħu jiġu riveduti.

Addattat minn *Designing Effective Activity Centers for Diverse Learners: A Guide for Teachers At All Grade Levels and for all Subject Areas* (Hilberg, Chang u Epaloose, 2003)

D. L-ASSESSJAR TAT-TEMI KROSSKURRIKULARI

Is-CCTs infilsati fl-SLOs huma biss għal skop ta' gwida. Kif imsemmi aktar 'il fuq, l-għalliema jista' jkollhom ideat oħra ta' fejn, meta u kif jinfilsaw aspetti partikolari tas-CCTs.

Is-simbolu tas-CCT infilsat fl-SLOs ikollu warajh sottotitlu mis-CCT. Dan jindika s-settur partikolari ta' kontenut li huwa l-aktar approprijat li jiġi infilsat fit-tagħlim tal-SLO.

Il-gwida fuq is-CCTs tiddeskrivi wkoll kif is-CCTs jistgħu jiġu indirizzati permezz ta' għażla ta' pedagogija jew stil ta' tagħlim, attivitajiet fil-klassi jew approċċi għat-tagħlim. Xi wħud jistgħu jiġu indirizzati wkoll permezz tal-introduzzjoni ta' attivitajiet immirati lejn l-iskola kollha jew grupp partikolari li jsaħħaħ il-kurrikulu jew l-addozzjoni ta' settijiet partikolari ta' mgiba fi hdan l-iskola. Il-flessibilità u l-libertà li wieħed jiddeciedi fuq il-metodi u l-għażla tal-metodi, l-opportunitajiet u l-aspetti tas-CCTs, meta, fejn u kif ser jiġu indirizzati hija purament waħda sugġettiva. L-għan hu li jkun assigurat li l-istudenti, matul il-vjaġġ tagħhom ta' tagħlim permezz tal-LOF, jiġu f'kontatt mat-tagħlim ewlieni marbut mas-CCTs kollha permezz ta' modi li għandhom tifsira speċjali u li jagħmlu sens. Ir-rwol tas-CCTs huwa li jiġġeneraw żgħażaġh li kapaċi jitgħallmu, jaddattaw ruħhom, u mhegga b'hiliet b'saħħithom u li kapaċi jużawhom f'okkażjonijiet partikolari, ħiliet li l-pajjiż jeħtieġ biex jibqa' pajjiż responsabbli, inklussiv, kompetittiv u produttiv. Dan għandna nżommuh f'moħħna meta qed inħarsu lejn l-implimentazzjoni sħiħa u l-infilsar tas-CCTs fil-kurrikula.

Dan l-approċċ miftuħ u flessibbli ta' fejn, meta u kif ser jiġu indirizzati s-CCTs huwa wieħed ta' sfida meta tiġi biex tippreskrivi l-approċċi tal-assessjar. Filwaqt li n-nuqqas ta' uniformità u konsistenza fuq meta, fejn u kif ser jiġu infilsati s-CCTs fl-LOF u f'kull aspekt tas-sugġetti hija xi haġa attraenti f'dak li għandu x'jaqsam mal-flessibilità tat-tagħlim, dan joffri wkoll sfida fl-assessjar f'dak li għandu x'jaqsam ma' standardizzazzjoni.

Il-gwida fuq l-assessjar tas-CCTs sempliċement qiegħda hemm biex tassigura li:

- l-impatt fuq l-istrategiji tal-*embedding* addottati fil-klassi, fuq livell dipartimentali u mill-iskola jkun magħrufa u mifhuma f'dak li għandu x'jaqsam ma' x'għie mgħallem;
- ikun hemm komunikazzjoni bejn l-iskejjel, it-tutors u l-għalliema fil-klassi fuq il-progress tal-istudenti fuq x'għie kopert u l-kisba tal-kontenut tas-CCT;
- l-istudenti jesperjenzaw is-sitt CCTs bi frekwenza, sens u dettall biżżejjed li jippermettulhom jilħqu l-kompetenzi ewlenin u għaldaqstant jibbenefikaw minn tagħlim u ħiliet ġodda li jiġu introdotti permezz ta' kull CCT.

F'kull sugġett, l-educaturi jistgħu jsibuha l-aktar ta' benefiċċju meta jaħdmu ma' edukaturi oħra sabiex jiddeterminaw l-aħjar opportunitajiet li joffru s-CCT, billi johlqu grupp ta' support li jaqsam flimkien l-iżvilupp ta' riżorsi u li jgħin sabiex jinholoq approċċ konsistenti għat-tagħlim u l-assessjar f'dak li għandu x'jaqsam ma' *embedding* tas-CCTs.

Permezz ta' dan il-grupp ta' support wieħed jista' jipprova:

- jaqbel fuq l-approċċi tat-tagħlim li joqogħdu l-aktar għal CCTs partikolari;
- jaqsam ideat u riżorsi;
- jizviluppa approċċi li jibbażaw fuq proġett għat-tagħlim tal-SLO li huma msaħħa permezz tal-inklużjoni tas-CCT;
- jistandardizza proċeduri ta' assessjar marbuta mas-CCTs.

E. IR-RAPPURTAR TAL-PROGRESS

Ir-rappurtar fuq l-istudenti għall-ġenituri/il-kustodji tagħhom

Ir-rappurtar fuq it-tagħlim u l-progress għandu joffri lill-istudenti, lill-ġenituri, lill-kustodji tagħhom u lill-għalliema idea fuq l-aspettattivi tat-tagħlim li ġew issettjati, kif qed jipprogrédixxu l-istudenti b'rabta ma' dawn l-aspettattivi, u kif l-istudenti jistgħu jagħmlu dak li għandu b'zonn isir sabiex ikun assigurat li jkun hemm progress u titjib huma u javvanzaw fit-tagħlim tagħhom. Ir-rappurtar għandu jkun dejjem wieħed kostruttiv, li jagħti idea kif ukoll jintuza biex jistimola diskussjoni li tagħmel sens bejn l-għalliema, l-istudenti u l-ġenituri jew il-kustodji tagħhom. Fl-istess ħin, għandu jirrifletti fuq ir-rizultati miksuba u fl-istess ħin iħares 'il quddiem għat-titjib li jista' jkun hemm.

L-LOF joffri flessibilità lill-iskejjel lokali li jiddeċiedu fuq kif inhu l-aħjar mod li jirrapportaw l-informazzjoni fuq il-progress tal-istudenti, ir-rizultati u x'passi jmiss bħala parti mill-aspettattivi nazzjonali ssettjati. Kemm isir frekwenti u b'liema mod isir dan it-tip ta' rappurtar hija wkoll deċiżjoni li għandha tittiehed mill-iskejjel u mill-kulleġġi.

L-aspettattivi nazzjonali għar-rappurtar

Ir-rappurtar ser jipprovdi lill-istudenti, lill-ġenituri u l-kustodji tagħhom bl-informazzjoni fuq il-progress u r-rizultati f'kull suġġett li jinkludi:

- *feedback* kostruttiv, li jagħti informazzjoni u ċar matul l-esperjenza tat-tagħlim;
- *feedback* fuq il-ħiliet partikolari tal-istudenti, punti għall-iżvilupp u r-rizultati miksuba;
- *feedback* fuq partijiet differenti tal-kurrikulu;
- is-sapport partikolari li għandhom b'zonn l-istudenti biex jipprogrédixxu;
- l-attitudni tal-istudenti lejn it-tagħlim;
- kemm id-dar tilgħab rwol importanti fis-sapport tal-proċess tat-tagħlim;
- opportunità li jinstema' l-leħen tal-istudenti;
- opportunità għall-ġenituri/il-kustodji tal-istudenti li jirrispondu direttament għall-*feedback* mogħti.

Huwa importanti li l-istruttura tar-rappurtar użata tkun waħda li tista' titħaddem mill-għalliema.

Ir-rappurtar huwa mibni fuq il-progress tal-assessjar, u hemm b'zonn li jkun hemm bilanċ bejn kemm isir ta' sikwit l-assessjar tal-progress, kemm jiġi rrekordjat ta' spiss, u kemm dan l-istess progress jiġi mgħoddi lill-istudenti u lill-ġenituri/lill-kustodji tagħhom. Il-ħtiġijiet tar-rappurtar taż-żewġ gruppi huma differenti:

- L-istudenti għandhom jirċievu l-*feedback* fuq il-progress fuq bażi kontinwa bħala parti minn rutina tal-progress tat-tagħlim u l-assessjar. L-użu tal-assessjar formattiv (magħruf ukoll bħala Assessjar għat-Tagħlim) għandu jkun parti minn rutina ta' strateġija tal-assessjar. Dan jagħmel dan it-tip ta' rappurtar wieħed frekwenti u kontinwu.
- Il-ġenituri u l-kustodji tal-istudenti għandhom ikunu infurmati bil-progress tat-tfal tagħhom matul aspetti ewlenin fil-proċess tat-tagħlim fejn għandu jingħata *feedback* fuq ir-rizultati miksuba u fl-istess ħin ikun hemm lok għal diskussjoni bejn id-dar u l-iskola fuq il-progress u t-titjib li jista' jkollhom l-istudenti. Dan kollu jagħmel ir-rappurtar ħafna anqas ta' spiss iżda wieħed rikorrenti. Fl-aħħar mill-aħħar, il-kisba ta' ħiliet f'livell partikolari għandha tiġi rrapportata kull darba li jintlaħaq il-livell.

Il-proċess tar-rappurtar

Huwa importanti li jiġi ssettjat proċess li permezz tiegħu l-istudenti jkollhom sens ta' pussess ta' dak li qed jiġi rrapportat. L-educaturi għandhom jikkonsidraw il-ħidma mal-istudenti sabiex jiddeterminaw liema evidenza għandhom jaħdmu fuqha sabiex isir sommarju tat-tagħlim u l-progress għal skop ta' rappurtar. Dan iwassal għal riflessjoni u djalogu fuq it-tagħlim tagħhom u għandu jintuża bħala opportunità li tgħin lill-istudenti jieħdu sehem b'mod aktar attiv u bis-sens fid-diskussjoni fuq it-tagħlim tagħhom. Dan it-tip ta' djalogu mhux ser jillimita jew iħalli effett fuq il-ġudizzji professjonali tal-għalliema iżda ser joffri xi ideat fuq il-vizjoni tal-istudenti filwaqt li jgħinjom jifhmu aktar l-impatt fuq l-istrateġiji tagħhom tat-tagħlim.

Permezz tal-LOF jista' jsir rappurtar tal-progress fi ħdan is-sugġett f'livelli differenti b'mod dettaljat. Kull sugġett jiġi maqsum f'livelli, li jinkludu l-Aspetti tas-Sugġett, u kull Aspett tas-Sugġett jerġa' jinqasam f'SLOs. Filwaqt li l-SLOs jidentifikaw il-kisbiet mit-tagħlim b'mod esplicitu, huwa importanti li jiġi stabbilit x'għandhom ikunu jafu l-istudenti, il-ġenituri/il-kustodji fuq il-progress b'rabta mal-SLOs u kif jista' jkun maqsum, kemm ta' spiss u meta. Qabel xejn l-educaturi għandhom jisseparaw il-bżonnijiet tar-rappurtar intern biex tinholoq stampa tal-progress tal-istudenti, sabiex dawn jistgħu jinqasmu ma' għalliema oħra huma u jipprogreddixxu f'sugġetti oħra, sabiex jinholoq *benchmark* tal-progress b'mod aktar wiesa'. L-udjenzi differenti jeħtieġu dettall differenti fuq il-progress tal-istudenti.

L-iskola u-dipartiment rilevanti għandhom jissettjaw politika fuq kif ser isir ir-rappurtar.

Rappurtar intern

Sabiex jiġu massimizzati l-opportunitajiet li joħolqu l-LOFs f'terminu ta' flessibilità u libertà sabiex l-istudenti jiġu megħjuna jipprogreddixxu fl-aspettattivi tat-tagħlim, l-għalliema għandhom japprezzaw b'mod dettaljat dawk il-ħiliet li jkunu diġà kisbu l-istudenti u kif dawn jorbtu mal-aspettattivi tat-tagħlim li l-għalliema huma responsabbli li jgħallmu. L-għalliema li jiġu wara wkoll ser jistennew valutazzjoni tal-andament tal-istudenti. Huwa importanti li jiġi stabbilit, permezz ta' diskussjoni mal-kollegi, kif l-aħjar li titmexxa din il-komunikazzjoni interna u r-rappurtar bil-għan li jkun assigurat bilanċ bejn x'inhu ta' għajnuna fil-proċess ta' tranżizzjoni u x'mhux faċli, maniġibbli u jrid sforz kbir biex iseħħ.

Huwa importanti li wieħed jiftakar li d-dettall li jiġi ġġenerat fuq l-andament tal-individwu mhux bilfors għandu l-għan li jipromwovi programm ta' tagħlim individwali għal kull student/a. Iżda dan ser ikun hemm biex jiffaċilita approċċ aktar favorevoli għad-disinn tal-kurrikulu u għażla aktar xierqa fl-istrateġiji tat-tagħlim u l-għażla tar-rizorsi fi klassi.

Il-progress tal-istudenti permezz tal-LOF, minn livell għal ieħor, minn sena għal oħra u minn klassi għal oħra, isir b'rati differenti. Dan joffri sfidi jekk it-tagħlim għandu jibqa' fluwidu u kontinwu u fl-istess ħin mingħajr interruzzjoni fil-progress. Għaldaqstant, l-Aspetti tas-Sugġett u l-SLOs jippermettu lill-għalliema joħolqu profil tal-progress u r-rizultati filwaqt li jwasslu l-progress b'mod regolari, li juru fejn jinsabu l-istudenti b'rabta mal-aspettattivi kollha ta' livell partikolari, li jindikaw ukoll meta jkun hemm rizultati oghla mil-livell partikolari. L-iskola tingħata l-flessibilità li tiddeċiedi kif ser tikkomunika bl-aħjar mod il-progress tal-istudenti fi ħdan l-iskola bejn dawk responsabbli mit-tagħlim u l-progress tagħhom. Fi ħdan it-tim tal-persuni li jgħallmu s-sugġett huwa importanti li jiġi identifikat approċċ li huwa funzjonali u ċar fi ħdan is-sugġett u li fl-aħħar mill-aħħar jimmassimizza l-ħila li l-Qafas tal-Kisbiet mit-Tagħlim tas-Sugġett juri l-progress b'mod dettaljat u b'mod personalizzat fejn l-istudent huwa ċ-ċentru ta' kollox.

Għalkemm Miksub/Mhux Miksub tingħadd bħala *feedback* ċar, madankollu dan ma jurix kemm fadlilhom l-istudenti biex jilħqu l-livell mistenni fl-SLO. L-educaturi jistgħu jsibuha utli li jużaw metodu aħjar minn dak binarju biex jirrapportaw il-kisbiet tat-tagħlim. Li tingħata aktar informazzjoni fuq kif marru l-istudenti b'rabta ma' livell partikolari tgħin tinholoq diskussjoni fuq fejn jista' jkun hemm sfidi partikolari fit-tagħlim jew fejn l-istudenti jkun għandhom kif bdew it-tagħlim tagħhom marbut ma' Kisbiet partikolari mit-Tagħlim.

Rappurtar mibni fuq l-evidenza għandu jieħu minn numru ta' sorsi, inkluż assessjar formali u informali, u l-educaturi jistgħu japplikaw il-ġudizzju professjonali tagħhom fuq biżżejjed evidenza li hi wkoll robusta u li tippermettilhom jirrapportaw b'kunfidenza fuq il-progress li sar fuq tagħlim partikolari. L-assessjar formali summattiv għandu jkun sugġett għal disinn u żvilupp kollaborattiv u jinkludi fih ammont ta' garanzija ta' kwalità u moderazzjoni li tassigura li dak li jiġi rrapportat jiddaħħal f'*benchmark* meta mqabbel mal-istandard nazzjonali.

Kif isir dan f'pajjiżi oħra

Il-Curriculum for Excellence Skoċċiż jorbot il-progress mal-aspettattivi tat-tagħlim bħala ħiliet li qed jiżviluppaw, jiġu kkonsolidati jew assigurati. Dawn mhumiex kategoriji rigidi iżda punti li juru fejn l-istudenti waslu b'rabta mal-aspettattivi partikolari.

Tipikament, student li beda jaħdem fuq livell jew settur ġdid u qed jipprograddixxi f'numru ta' kisbiet ikun fi stadju ta' Żvilupp.

Ladarba l-istudent jikseb numru ta' Aspetti tas-Sugġett, ikun jista' japplika t-tagħlim f'sitwazzjonijiet familjari, qed jibda juri aktar kunfidenza billi jieħu sehem f'tagħlim li joffri aktar sfida, u qed jibda jittrasferixxi t-tagħlim tiegħu lejn kuntesti anqas familjari, ikun qed jieħu sehem fi proċess ta' Konsolidazzjoni.

Ladarba jinkisbu l-ħiliet fl-Aspetti tas-Sugġett, jinżammu r-riżultati u jkun hemm rata konsistenti ta' kisbiet tal-livell, l-istudenti jingħataw xogħol li joffri sfida akbar, u jittrasferixxu t-tagħlim tagħhom b'mod kunfidenti filwaqt li japplikawh għal sitwazzjonijiet ġodda u mhux familjari, il-pożizzjoni tagħhom f'dak li għandu x'jaqsam mal-aspettattivi hija meqjusa bħala waħda Sikura.

Addattat minn *Building the Curriculum 5, A Framework for Assessment: Reporting*,
The Scottish Government (2010)

Ir-Referenzi

Chinn, S. 2011. *The Trouble with Maths: A Practical Guide to Helping Learners with Numeracy Difficulties* (2nd edition). Abbingdon: Routledge.

European Commission. 2006. *Key Competencies for Lifelong Learning - European Reference Framework*. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

European Commission/EACEA/Eurydice. 2012. *Developing Key Competences at School in Europe: Challenges and Opportunities for Policy*. Eurydice Report. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

European Commission/EACEA/Eurydice. 2015. *The Teaching Profession in Europe: Practices, Perceptions, and Policies*. Eurydice Report. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

European Commission/EACEA/Eurydice. 2015a. *Assuring Quality in Education: Policies and Approaches to School Evaluation in Europe*. Eurydice Report. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

Ginnis, P. 2008. *The Teacher's Toolkit: Raising Classroom Achievement with Strategies for Every Learner*. Cambridge: Cambridge University Press.

Hilberg, R.S., Chang, J.M. and Epaloose, G. 2003. *Designing Effective Activity Centers for Diverse Learners: A Guide for Teachers At All Grade Levels and for all Subject Areas*. [pdf] Jista' jinkiseb minn: <http://manoa.hawaii.edu/coe/crede/wp-content/uploads/Hilberg_et_al_20031.pdf> [Aċċessat fit-12 ta' Awwissu 2015].

Lam, R. 2015. Assessment as learning: examining a cycle of teaching, learning, and assessment of writing in the portfolio-based classroom. *Studies in Higher Education*, [e-journal] 01 (2015). Jista' jinkiseb minn: <http://dx.doi.org/10.1080/03075079.2014.999317> [Aċċessat fit-12 ta' Awwissu 2015].

Ministeru għall-Edukazzjoni u x-Xogħol. 2012. *Il-Qafas tal-Kurrikulu Nazzjonali għal Kulhadd*. [pdf] Jista' jinkiseb minn: <<http://sacredheartmalta.org/wordpress/wp-content/uploads/2013/05/Il-Qafas-tal-Kurrikulu-Nazzjonali-g%C4%A7al-Kul%C4%A7add-2012.pdf>> [Aċċessat fl-20 ta' Ġunju 2015].

Ministeru għall-Edukazzjoni u x-Xogħol. 2014. *L-Istrateġija Nazzjonali Tal-Litteriżmu Għal Kulhadd F'Malta u Għawdex 2014 – 2019*. [pdf] Jista' jinkiseb minn: <<http://education.gov.mt/en/Documents/Literacy/MALTI.pdf>> [Aċċessat fit-23 ta' Awwissu 2015].

Ministry for Education and Employment. 2014. *Framework for the Education Strategy for Malta 2014 – 2024*. [Ktejjeb] Jista' jinkiseb minn: <<http://education.gov.mt/strategy/Documents/BOOKLET%20ESM%202014-2024%20ENG%2019-02.pdf>> [Aċċessat fit-23 ta' Awwissu 2015].

Ministry for Education and Employment. 2014a. *Respect for All Framework*. [pdf] Jista' jinkiseb minn: <<http://education.gov.mt/en/resources/News/Documents/Respect%20For%20All%20Document.pdf>> [Aċċessat fit-23 ta' Awwissu 2015].

Ministry for Education and Employment. 2014b. *A Strategic Plan for Early School Leaving in Malta 2014*. [pdf] Jista' jinkiseb minn: <<http://education.gov.mt/ESL/Documents/School%20Leaving%20in%20Malta.pdf>> [Aċċessat fit-23 ta' Awwissu 2015].

Ministry for Education and Employment. 2014c. *Education for All: Special Needs and Inclusive Education in Malta*. [pdf] Jista' jinkiseb minn: <<https://education.gov.mt/en/Documents/Special%20Needs%20and%20Inclusive%20Education%20in%20Malta%20C2%AD-%20External%20Audit%20Report.pdf>> [Aċċessat fit-23 ta' Awwissu 2015].

Ministry for Education and Employment. 2015. *Malta National Lifelong Learning Strategy 2020* [pdf] Jista' jinkiseb minn: <<https://education.gov.mt/en/Documents/Malta%20National%20Lifelong%20Learning%20Strategy%202020%20-%20Draft%20for%20Public%20Consultation.pdf>> [Aċċessat fit-23 ta' Awwissu 2015].

Scottish Government. 2010. *Building the Curriculum 5, A Framework for Assessment: Reporting*. [pdf] Edinburgh: Scottish Government. Jista' jinkiseb minn: <https://www.educationscotland.gov.uk/Images/HowgoodisourschoolItEpart3_tcm4-684258.pdf> [Aċċessat fit-30 ta' Lulju 2015].

Wenger, E. 1998. *Communities of Practice: Learning, Meaning, and Identity*. Cambridge: Cambridge University Press.

L-Appendiċi

Il-Litteriżmu Diġitali

Il-litteriżmu diġitali sar essenzjali għat-tagħlim u għall-ħajja. Apparti milli jidhol matul ħafna dixxiplini issa huwa kkunsidrat bħala dixxiplina fiha nfisha bħall-mużika, l-arti, ix-xjenza u l-letteratura. L-educazzjoni tal-litteriżmu diġitali jfittex li jgħammar lill-istudenti bil-kompetenzi (l-għarfien, il-ħiliet u l-attitudnijiet) fl-użu tat-teknoloġija diġitali meħtieġa biex jaċċessaw l-opportunitajiet ta' tagħlim, biex isegwu l-karriera magħzula u l-interessi waqt il-ħin liberu tagħhom, u biex jikkontribwixxu għas-soċjetà bħala ċittadini attivi. Huwa għandu wkoll l-għanijiet li jipprovdihom b'għarfien tal-prinċipji li jsostnu dawn it-teknoloġiji u fehim kritiku tal-implikazzjonijiet tat-teknoloġija diġitali għall-individwi u għas-soċjetajiet.

Studenti li huma diġitalment litterati jitgħallmu jkunu indipendenti, kunfidenti u utenti għaqlin tat-teknoloġija. Sussegwentement huma jiksbu u jiżviluppaw attitudnijiet kritiċi u analitiċi biex jagħzlu b'mod addattat l-għodod diġitali tajbin skont il-ħtiġijiet speċifiċi tagħhom.

Il-litteriżmu diġitali jinkludi ħames kategoriji ta' kompetenzi diġitali, jiġifieri: L-Immaniġġjar tal-Infommazzjoni, Il-Komunikazzjoni u l-Kollaborazzjoni, il-Midja Diġitali, l-Użu ta' Għodod Diġitali għat-Tagħlim, l-Immaniġġjar tal-Internet.

Il-kompetenza fl-immaniġġjar tal-infommazzjoni tagħti lill-istudenti l-mezzi biex jaċċessaw, jevalwaw u janalizzaw u b'hekk jagħmlu għażliet informati minn firxa wiesgħa ta' sorsi ta' dejta u infommazzjoni disponibbli. Il-kompetenzi relatati mal-Komunikazzjoni u l-Kollaborazzjoni jagħtu l-awtonomija lill-istudenti biex jitgħallmu jikkomunikaw, jikkollaboraw u jinnetwerkjaw mal-oħrajn. Il-kompetenzi fil-Midja Diġitali jippermettu lill-istudenti janalizzaw messagġi mmedjati mill-midja diġitali u jesprimu lilhom infushom b'mod kreattiv matul firxa wiesgħa ta' midja diġitali.

Il-litteriżmu diġitali jinvolvi wkoll il-kompetenza fl-użu ta' għodod diġitali f'għadd ta' midja u b'mod ta' tagħlim differenti (awtonomu, kollaborattiv, esploratorju, iddisinjar). Studenti li huma diġitalment litterati jitgħallmu jkunu responsabbli u kompetenti fl-immaniġġjar tal-internet, iżommu lilhom infushom siguri onlajn, jagħmlu għażliet informati tal-privatezza, jieħdu r-responsabbiltà għall-azzjonijiet tagħhom, jirrispettaw il-propjetà intellettuali, jirrispettaw it-termini u l-kundizzjonijiet tas-sistemi li jużaw, u jirrispettaw id-drittijiet u s-sentimenti tal-oħrajn. Fit-tagħlim tal-litteriżmu diġitali, l-għalliema għandhom ifittxu opportunitajiet ta' tagħlim li huma awtentiċi, sinifikanti u soċjalment inklużivi, u li jippermettu lill-istudenti japplikaw u jiżviluppaw il-ħiliet, l-għarfien u l-fehim tagħhom matul il-kurrikulu. Studenti li huma diġitalment litterati jkunu jistgħu jwettqu proġetti kreattivi u ta' sfida, individwalment u b'mod kollaborattiv li jkopru aspetti minn kategoriji ta' kompetenzi differenti.

II-kisbiet mit-tagħlim tas-suġġett:

L-Immaniġġjar tal-Infurmazzjoni

- Kapaċi nidentifika u nartikula l-bżonnijiet tal-infurmazzjoni tiegħi.
- Kapaċi nsib, nagħżel, nuża u nġhaqqad infurmazzjoni minn firxa ta' sorsi.
- Kapaċi ninnaviga b'mod sigur u kritiku bejn sorsi onlajn u nagħżel l-infurmazzjoni b'mod effettiv.
- Kapaċi ninnaviga bejn sorsi onlajn u nagħżel l-infurmazzjoni b'mod effettiv.
- Kapaċi noħloq strateġiji ta' infurmazzjoni personali.

II-Komunikazzjoni

- Kapaċi nikkomunika permezz ta' għadd ta' tagħmir u applikazzjonijiet diġitali.
- Kapaċi naddatta l-modi u l-istrateġiji ta' komunikazzjoni tiegħi skont in-nies li qed nikkomunika magħhom.
- Kapaċi nuża għodod diġitali differenti biex naqsam l-għarfien, il-kontenut u r-rizorsi.
- Kapaċi ngħin lill-oħrajn jaqsmu l-għarfien, il-kontenut u r-rizorsi.
- Kapaċi nikkwota x-xogħol ta' ħaddieħor u nintegra infurmazzjoni ġdida f'għarfien li diġà jeżisti.
- Kapaċi ninvolvi ruħi ma' komunitajiet onlajn b'mod effettiv.
- Kapaċi nuża t-teknoloġiji diġitali biex nieħu sehem f'ċittadinanza onlajn.

II-Kollaborazzjoni

- Kapaċi nuża t-teknoloġiji u l-midja biex naħdem f'timijiet u nikkollabora fit-tagħlim.
- Kapaċi nikkollabora mal-oħrajn u nibni u noħloq flimkien magħhom rizorsi, għarfien u tagħlim.
- Kapaċi niffunzjona tajjeb f'Komunitajiet ta' Prattiki li huma medjati diġitalment.

L-Użu tal-Midja Diġitali

- Kapaċi nanalizza, nirrevedi u nevalwa l-infurmazzjoni pprezentata f'għadd ta' midja diġitali.
- Kapaċi nifhem kif u għaliex il-messaġġi fil-midja diġitali huma mibnija u għal liema raġunijiet.
- Kapaċi neżamina kif individwi jinterpretaw messaġġi fil-midja diġitali b'modi differenti.
- Kapaċi nifhem kif valuri u opinjonijiet huma inkluzi jew esklużi u kif il-midja diġitali tinfluenza t-twemmin u l-imġiba.
- Kapaċi nifhem il-kwistjonijiet etiċi / legali li jeżistu dwar l-aċċess u l-użu tal-midja diġitali, inkluz id-drittijiet tal-awtur, il-pussess, il-liċenzjar u l-użu tal-kontenut u s-sofware tal-proprjetà.
- Kapaċi naħdem b'mod kreattiv matul firxa wiesgħa ta' midja diġitali u sistemi multipli biex nipprezenta infurmazzjoni b'mod effettiv lil udjenza speċifika.
- Kapaċi neditja u ntejjeb il-kontenut li diġà ħloqt jew li ħoloq ħaddieħor, billi nirrispetta u nirrikonoxxi d-drittijiet tal-awtur oriġinali.
- Kapaċi nesprimi lili nnifsi permezz ta' midja u teknoloġiji diġitali.

L-Immaniġġjar tat-Tagħlim

- Kapaċi nuża għadd ta' għodod biex nimmaniġġja t-tagħlim tiegħi.
- Kapaċi nuża għadd ta' għodod u approċċi biex nikkollabora ma' ħaddieħor fit-tagħlim.
- Kapaċi nuża għadd ta' għodod biex nesplora ideat, teoriji, relazzjonijiet u proċeduri.
- Kapaċi nuża għadd ta' għodod biex nitgħallem billi niddisinja oġġetti diġitali.
- Kapaċi nuża għadd ta' għodod u approċċi biex nirrifletti fuq it-tagħlim.
- Kapaċi nuża għadd ta' għodod u approċċi biex nevalwa dak li tgħallimt.
- Kapaċi nibni u nassessja portafolli elettronici.
- Kapaċi naħdem fuq sistemi u pjattaformi multipli tal-immaniġġjar tal-eLearning.

L-Immaniġġjar tal-Użu tal-Internet

- Kapaċi nifhem kif l-internet u l-*world wide web* jaħdmu, u kapaċi nużahom għall-komunikazzjoni u l-kollaborazzjoni.
- Jiena konxju/konxja ta', u nirrispetta, il-prinċipji tan-*netiquette*.
- Naf x'jikkostitwixxi l-plaġjariżmu.
- Kapaċi niproteġi t-tagħmir tiegħi minn riskji u theddid onlajn.
- Kapaċi niproteġi lili nnifsi minn perikli possibbli onlajn (pereżempju, l-ibbuljar fuq l-internet) billi nsegwi proċeduri addattati ta' privatezza u kunfidenzjalità.
- Kapaċi nikkunsidra l-implikazzjonijiet soċjali, kulturali, reliġjużi u etiċi tat-teknoloġija diġitali, u kapaċi b'kunfidenza nikkomunika, naqsam informazzjoni, naċċessa u niddistribwixxi kontenut mingħajr ma nikser id-drittijiet tal-propjetà intellettuali tan-nies.
- Jiena konxju/konxja mid-diversità kulturali onlajn.
- Kapaċi niżviluppa strateġiji attivi biex niskopri mgħiba mhux addattata.
- Kapaċi noħloq, naddatta u nimmaniġġja identità diġitali multipla waħda jew aktar.
- Kapaċi niproteġi r-reputazzjoni elettronika tiegħi.
- Kapaċi nimmaniġġja d-dejta li nipproduċi permezz ta' bosta kontijiet u applikazzjonijiet onlajn biex nevlita riskji għas-saħħa relatati mal-użu tat-teknoloġija f'termini ta' theddid għall-benesseri fiżika u psikoloġika.
- Kapaċi nagħraf il-*Cloud Computing* bħala teknoloġija konverġenti li fuqha nista' naħdem u nissejvja l-materjal tiegħi.

L-Edukazzjoni għad-Diversità

Il-Qafas tal-Kurrikulu Nazzjonali (NCF) jirrikonoxxi d-diversità kulturali ta' Malta u l-valuri, l-istorja u t-tradizzjonijiet tal-poplu tagħha. Huwa jirrikonoxxi u jirrispetta d-differenzi individwali tas-sessi, il-kultur, l-oriġini etnika u soċjali, il-lingwa, ir-religjon jew it-twelmin, il-politika jew opinjonijiet oħra, l-appartenenza għal minorità nazzjonali, it-twelid, il-kapaċità, l-età jew l-orjentazzjoni sesswali u l-post ġeografiku. Kurrikulu li jirrikonoxxi l-fatt li d-diversità hija karatteristika tas-soċjetà Maltija, kif inhija ta' nazzjonijiet madwar l-Ewropa u d-dinja, li tista' tikkontribwixxi għall-prosperità nazzjonali u l-koeżjoni soċjali.

Bħala stat membru tan-Nazzjonijiet Magħquda, Malta hija firmatarja tal-istrumenti internazzjonali tad-drittijiet tal-bniedem inkluż id-Dikjarazzjoni Universali tad-Drittijiet tal-Bniedem (1948), il-Konvenzjoni Ewropea għall-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem u l-Libertajiet Fundamentali (1950), il-Ftehim Internazzjonali tad-Drittijiet Ċivili u Politiċi (1966), Il-Patt Internazzjonali dwar id-Drittijiet Ekonomiċi, Soċjali u Kulturali (1966) u l-Konvenzjoni tan-NU dwar id-drittijiet tat-Tfal (1989). Bħala membru tal-Unjoni Ewropea, Malta hija legalment marbuta bil-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-UE.

Dawn l-istrumenti jistabbilixxu standards internazzjonali u jimpenjaw lill-gvern u l-poplu ta' Malta għad-demokrazija u jirrikonoxxu li ċ-ċittadini u residenti oħra għandu jkollhom, u għandhom igawdu, id-drittijiet tal-bniedem mingħajr diskriminazzjoni.

Konsegwentement l-NCF għandu l-għan li jgħin lit-tfal jirrikonoxxu l-ġustizzja soċjali u s-solidarjetà bħala valuri ewlenin fl-iżvilupp tas-soċjetà Maltija u jinkoraġġixxi liż-żgħażaġh jirrispettaw il-valuri fundamentali demokratiċi u jippromwov u l-ġustizzja soċjali.

L-Edukazzjoni għad-Diversità tippromwovi kultura edukattiva inklużiva u tisfida proċessi edukattivi differenti bħat-teħid tad-deċiżjonijiet fl-iskejjel, it-tagħlim tal-lingwi, il-metodoloġiji użati, l-interazzjoni tal-istudenti u riżorsi ta' tagħlim. L-Edukazzjoni għad-Diversità tiżgura l-inklużjoni ta' perspettivi multipli u ilhna fi ħdan l-ambjent tat-tagħlim, tippromvdi spazji għat-tagħlim fuq il-lingwi, l-istorja, it-tradizzjonijiet u l-kulturi ta' gruppi mhux dominanti f'soċjetà, tinkoraġġixxi ħidma f'timijiet u t-tagħlim koperattiv f'kuntesti multikulturali, multietniċi u oħrajn, tgħaqqad għarfien tradizzjonali u lokali u *know-how* flimkien max-xjenza u t-teknoloġija avvanzata u tgħożż il-prattiki tal-multilingwiżmu. Meta tagħmel dan, hija tkun qed tinkoraġġixxi fehim ta' kwistjonijiet globali u ħtieġa li ngħixu flimkien b'kulturi u valuri differenti.

Il-kisbiet mit-tagħlim tas-sugġett:

L-Għarfien Tiegħi Nnifsi

- Jiena persuna impenjata għad-demokrazija u nifhem li dan ifisser li niżgura li persuni li għandhom opinjonijiet u kulturi differenti jesprimu l-opinjonijiet tagħhom u jaħdmu flimkien għal soċjetà aħjar.
- Jiena għandi prinċipji u approċċ etiku għall-ħajja.
- Jiena impenjat/a għall-ġustizzja soċjali u soċjetà demokratika u inklużiva.
- Jiena nirrinvja l-ġudizzju tiegħi biex ikun imsejjes fuq bażi ġusta u razzjonali.
- Jiena nistinka biex insib bilanċ bejn id-drittijiet u d-doveri tiegħi u dawk tal-oħrajn.

II-Bidla Soċjali

- Jiena nirrispetta l-valuri demokratiċi fundamentali u naħdem biex nippromwovi l-ġustizzja soċjali.
- Nirrispetta l-konvinzjonijiet reliġjużi u umanistiċi differenti, il-morali u t-twemmin li jinformat il-kunċetti ta' dak li hu tajjeb u dak li hu ħażin.
- Jiena nagħraf inġustizzji u trattamenti preferenzjali f'sitwazzjonijiet fil-ħajja ta' kuljum, inkluż ir-razziżmu, is-sessiżmu u lingwaġġ u mgħiba omofobika.
- Jiena nisfida l-espressjonijiet ta' preġudizzju u intolleranza lejn il-minoritajiet bħar-razziżmu, is-sessiżmu, u ismijiet, aneddoti u kummenti omofobiċi.
- Jiena nfittex id-drittijiet tiegħi u naġixxi fuq id-doveri tiegħi billi naf li sħabi l-istudenti u l-għalliema jibbenefikaw mill-istess drittijiet.
- Napprezza li l-kunċett tal-'identità' huwa kumpless u jinbidel u limitat bħala kunċett biex insir naf min jien u li l-idea tal-'identitajiet' huwa mod aktar b'saħħtu biex nifhem min jien u min huma l-oħrajn.
- Jiena nisma' u nwieġeb lill-għalliema u lil sħabi l-istudenti, u naċċetta li jista' jkollhom opinjonijiet differenti.

II-Komunikazzjoni għad-Diversità

- Kapaċi nikkomunika ma', naħdem ma', u nirrispetta lil sħabi l-istudenti, l-għalliema u l-adulti li jgħinu.
- Kapaċi nikkomunika ma' nies differenti biex nifhem kif aħna l-istess u biex nifhem lili nnifsi aħjar.
- Nistinka biex nikkomunika b'mod effettiv mal-oħrajn b'mod kostruttiv, b'appoġġ u b'awtodeterminazzjoni.
- Kapaċi nuża lingwaġġ effettiv biex nisfida l-inġustizzji u l-inugwaljanzi.
- Jiena napproċċa opinjonijiet differenti u kunflitti ta' interess permezz ta' djalogu, komunikazzjoni mhux vjolenti u konsensus; fejn dan ma jirnexxi, jiena lest/a u kapaċi nuża l-medjazzjoni.

L-Edukazzjoni għall-Intraprenditorija, il-Kreattività u l-Innovazzjoni

Filwaqt li l-intraprenditorija, il-kreattività u l-innovazzjoni jistgħu potenzjalment jidhru bħala attributi diskreti, x'aktarx huwa aktar strateġiku jekk nikkunsidrawhom bħala karatteristiċi b'mod reċiproku ta' tisħiħ ta' għan aktar koeżiv u singolari: biex niżguraw li ċ-ċittadini futuri ta' Malta jkollhom il-mezzi biex jikkontribwixxu għall-prosperità sostenibbli tan-nazzjon f'kuntesti globali ekonomiċi u soċjali dejjem aktar kompetittivi. L-għanijiet jinkludu l-erba' oqsma ta' kompetenzi ewlenin ta' ħiliet personali u interpersonali, ħiliet prattiċi u konjittivi. Din il-viżjoni aktar strateġika tiffinforza l-ħtieġa għal approċċ għall-Intraprenditorija, l-Innovazzjoni u l-Kreattività li tinfiltra l-aspetti kollha tal-kurrikulu, filwaqt li jkun mmarkati b'mod ċar biex jiżguraw li dak li huma intitolati għalih l-istudenti qed jintlaħaq u li l-kwalità tat-tagħlim fir-rigward ta' dawn it-temi tkun assigurata.

L-għanijiet ġenerali tal-edukazzjoni tal-intraprenditorija huma li jagħtu lill-istudenti l-attitudnijiet, l-għarfien u l-kapaċità li jaġixxu b'mod intraprenditorjali u jiksbu l-ħiliet li ser jippromwovu l-impjegabilità tul il-ħajja tagħhom f'ambjent kummerċjali, ekonomiku u soċjali li qed jinbidel b'mod mgħaġġel. Dan jinkludi li nsiru ċittadini intraprenditorjali fi sferi oħra lil hinn mill-industrija u l-impjegabilità. Dawn l-għanijiet jeħtieġu l-iżvilupp ta' ħiliet personali ġeneriċi soċjali u interpersonali li huma fundamentali biex isiru intraprenditorjali, kif ukoll it-trawwim tal-għarfien u l-fehim intraprenditorjali aktar diskreti meħtieġa biex isegwu impenji intraprenditorjali u biex ikollhom mentalità intraprenditorjali li hija kemm kreattiva u innovattiva.

Il-kreattività hija ġeneralment rikonoxxuta bħala kwalità intrinsika iżda ħafna drabi sottożviluppata fiż-żgħażaġħ, kif ukoll bħala ħila prattika li tgħinhom isibu dispożizzjoni intraprenditorjali. Hija ħila li tista' titgħallimha u li kulhadd għandu jaspira għaliha. Hija tinvolvi l-ftuħ tal-proċessi tal-ħsieb taż-żgħażaġħ b'modi li jgħinuhom iħarsu lejn affarijiet familjari b'għajnejn godda, jidentifikaw problema u jiġġeneraw soluzzjonijiet waqt li jużaw l-immaginazzjoni, l-għarfien u l-ħiliet tagħhom biex jesploraw possibilitajiet godda aktar milli jistabbilixxu approċċi.

L-abbiltà li wieħed ikun innovattiv u l-kunfidenza li jfittex twegibiet innovattivi għal opportunitajiet jew problemi li jiffaċċja jitravmu l-aħjar f'ambjent sigur u ta' appoġġ fejn dan it-tip ta' approċċ ikun inkuraġġut, rikonoxxut u ppremjat. Din il-pedagoġija teħtieġ li l-istudenti jkollhom il-ħin jirriflettu fuq is-sitwazzjoni u jużaw ir-rizorsi u l-immaginazzjoni tagħhom biex jiżviluppaw pjanijiet u soluzzjonijiet. Teħtieġ ukoll il-ħin għall-implimentazzjoni ta' proċessi godda u l-applikazzjoni ta' ideat godda. It-tagħlim għall-innovazzjoni jista' wkoll jinkludi spazju fejn wieħed 'jitgħallem mill-iżbalji'.

Il-kisbiet mit-tagħlim tas-suġġett:

Personali

- Kapaċi naħdem b'mod effettiv waħdi.
- Kapaċi nirreżisti u nippersevera.
- Kapaċi nifhem l-importanza li nrawwem immaġni pożittiva tiegħi nnifsi, stima tajba u kunfidenza fija nnifsi.
- Kapaċi nagħraf l-importanza tal-integrità u ta' valuri etiċi.

Interpersonali

- Kapaċi nikkomunika l-istrategġiji proposti tiegħi lil ħaddieħor b'mod effettiv.
- Kapaċi nikkontribwixxi f'tim.
- Kapaċi mmexxi.

Konjittiv

- Kapaċi nsolvi problemi b'mod immaginattiv u laterali.
- Kapaċi naħseb b'mod kritiku.
- Kapaċi nikkunsidra perspettivi differenti.
- Kapaċi nagħraf li l-intraprenditorija u l-innovazzjoni għandhom ikunu mirfuda mill-etika u l-valuri relatati mal-gustizzja soċjali u s-sostenibilità.

Prattika

- Kapaċi ndawwar ideat kreattivi f'azzjoni.
- Għandi sett bażiku ta' ħiliet ta' riċerka.
- Kapaċi nassessja l-ħiliet u l-interessi tiegħi stess biex nikkunsidra l-għażliet tal-karrieri akkademiċi u vokazzjonali futuri.
- Napprezza l-importanza tar-rwol li l-kreattività u l-intraprenditorija kellhom fl-iżvilupp u l-progress tas-soċjetà umana.

L-Edukazzjoni għall-Iżvilupp Sostenibbli

L-Edukazzjoni għall-Iżvilupp Sostenibbli (ESD) jgħin lill-istudenti jiżviluppaw il-kompetenzi meħtieġa (l-għarfien, il-ħiliet, il-valuri, l-attitudnijiet u l-imġiba) li jgħinuhom isiru ċittadini sostenibbli. L-ESD jawtonomizza lill-individwi jipparteċipaw b'mod attiv fil-proċessi tat-teħid tad-deċiżjonijiet li huma kompatibbli mal-għajxien fi ħdan il-limiti ambjentali tal-pjaneta tagħna b'mod ġust, f'soċjetà diversa, ekwitabbli u paċifika.

L-ESD tfittex li tiżgura li l-istudenti:

- Jiżviluppaw sens ta' identità u appartenenza għall-komunità lokali, nazzjonali, reġjonali u globali tagħhom.
- Huma awtonomizzati biex jaddottaw ir-rwoli u r-responsabilitajiet tagħhom fi ħdan dinja globalment interdipendenti.
- Jifhemu u huma awtonomizzati jindirizzaw il-kawżi reali u l-konsegwenzi ta' mġiba mhux sostenibbli f'kuntest ta' dinja globalment interdipendenti.
- Jiżviluppaw perspettiva orjentata lejn il-futur li tenfasizza s-sinifikat tad-deċiżjonijiet, l-għażliet u l-azzjonijiet tagħhom fuq il-kwalità tal-ħajja tal-generazzjonijiet preżenti u futuri.
- Huma esposti għal ambjenti ta' taġġim differenti billi jużaw firxa wiesgħa ta' esperjenzi edukattivi.
- Jiżviluppaw kuncett olistiku tal-ambjent li jnvolvi perspettivi naturali, soċjali, ekonomiċi, fiżiċi u kulturali.
- Ikollhom valur ta' u jirrispettaw id-diversità soċjali, kulturali u ekoloġika.
- Huma kommessi jieħdu azzjoni biex iġibu l-bidla.

L-ESD għandha tinkiseb permezz ta' approċċ tal-iskola kollha li tinvolvi r-riorjentazzjoni mhux biss tal-kurrikulu iżda tal-kultura tal-iskola, l-immaniġġjar tal-kampus tal-iskola, il-komunità tal-iskola u l-komunità lokali usa' b'konformità mal-iżvilupp sostenibbli.

L-istudenti għandhom jesperjenzaw l-ESD permezz ta' pedagogiji trasformattivi li jiffacilitaw l-esperjenzi ta' taġġim li jipromwovu l-kisba tal-għarfien, il-ħiliet, il-valuri, l-attitudnijiet u l-imġiba meħtieġa biex isiru ċittadini attivi globali.

L-ESD għandha tkun proċess ta' taġġim tul il-ħajja li tinvolvi taħlita ta' proċessi bbażati fuq l-istudenti, bħat-tagħlim parteċipattiv/kollaborattiv; it-tagħlim ibbażat fuq il-problemi; it-tagħlim interdixiplinarju; it-tagħlim soċjali tad-diversi partijiet interessati; it-tagħlim ibbażat fuq il-ħsieb kritiku u sistematiku; it-tagħlim ibbażat fuq l-azzjoni; it-tagħlim barra mill-klassi; it-tagħlim mill-esperjenza; l-evalwazzjoni riflessiva u l-użu ta' kuntesti rilevanti tad-dinja reali.

Il-kisbiet mit-tagħlim tas-suġġett:

Nitgħallem biex Insir Naf

- Kapaċi nispyega kif is-sistemi naturali, soċjali, kulturali u ekonomiċi jaħdmu u huma interrelatati.
- Kapaċi niddekrivi l-irwol tiegħi bħala ċittadin fi ħdan il-kuntest lokali, nazzjonali, reġjonali u globali.
- Kapaċi nagħraf ir-relazzjoni bejn il-fehim ta' ħaddieħor u l-benesseri ta' kulhadd fil-preżent u fil-futur.
- Kapaċi nidentifika l-kawżi bażiċi tal-inugwaljanza u l-ingustizzja u l-azzjonijiet li jwasslu għal kwalità ta' ħajja aħjar, l-ekwità, is-solidarjetà u l-ambjent sostenibbli.
- Kapaċi niġġustifika l-importanza tal-identifikazzjoni tal-problemi, nirrifletti b'mod kritiku, naħseb b'mod kreattiv, u jkollni viżjoni usa' biex nippjana għall-futur u nsir aġent effettiv tal-bidla.
- Kapaċi nagħraf l-importanza tat-tagħlim tul il-ħajja u nuża dawn l-esperjenzi ta' taġġim biex inkun nista' niffaċċja sfidi ġodda u nkun f'pożizzjoni aħjar biex nieħu deċiżjonijiet infurmati u nevalwa l-konsegwenzi tagħhom.

Nitgħallem Kif

- Kapaċi nikkomunika l-ideat tiegħi u nippreżenta l-opinjoni tiegħi f'diskusjonijiet maħsuba u infurmati u fi proċessi tat-teħid ta' deċiżjonijiet.
- Kapaċi nassessja b'mod kritiku proċessi ta' bidla fis-soċjetà u nipprevedi dinja aktar ekwitabbli u sostenibbli.
- Kapaċi nidentifika l-prijoritajiet u nevalwa l-konsegwenzi possibbli ta' deċiżjonijiet u azzjonijiet differenti.
- Kapaċi nikkollabora ma' persuni li għandhom perspettivi differenti fuq dilemmi, kwistjonijiet, tensjonijiet u kunflitti minn dixxiplini/postijiet/kulturi/generazzjonijiet differenti.
- Kapaċi nuża l-ambjent naturali, soċjali u mibni ta' madwari bħala kuntest u sors ta' taġħlim.
- Kapaċi ninvolvi lili nnifsi u lill-oħrajn fi kwistjonijiet tad-dinja reali biex nagħmel differenza pożittiva.

Nitgħallem Inkun Jien

- Jiena persuna li nirrifletti b'mod kritiku u kapaċi nevalwa deċiżjonijiet, għażliet u azzjonijiet.
- Jiena responsabbli għall-azzjonijiet tiegħi u kapaċi nanticipa, naddatta u niffaċċja l-bidla.
- Kapaċi nirrifletti fuq il-konsegwenzi tal-azzjonijiet tiegħi fuq generazzjonijiet preżenti u futuri.
- Jiena sensitiv/a għad-dixxiplini u l-perspettivi diverġenti, kulturi u gruppi ta' minoritajiet, inkluż l-għarfien indiġenu u opinjonijiet globali mingħajr preġudizzji u prekuncetti.
- Jiena mmotivat/a nagħti kontribut pożittiv lil persuni oħra u l-ambjent soċjali u naturali ta' tagħhom, lokalment u globalment.
- Jiena kapaċi nieħu azzjoni kkunsidrata b'mod kreattiv u innovattiv u nisfida suppożizzjonijiet sottostanti għal prattiki mhux sostenibbli.

Nitgħallem Ngħix ma' Haddieħor

- Kapaċi ngħix f'armonija miegħi nnifsi, mal-oħrajn u mad-dinja naturali fuq firxa ta' livelli minn lokali sa globali.
- Jiena nirrispetta u ngħożż id-diversità u nisfida l-ingustizzja soċjali.
- Jiena għandi perspettiva orjentata lejn il-futur għal kif ngħix bħala ċittadin tad-dinja.
- Jiena ninvolvi lili nnifsi attivament ma' gruppi differenti matul generazzjonijiet, kulturi, postijiet u dixxiplini.
- Kapaċi nipparteċipa b'mod attiv fi proċessi u ninkoraġġixxi negozjati għal futuri sostenibbli alternattivi.
- Jiena ngħin lil haddieħor jiċċara opinjonijiet globali differenti permezz tad-dialogu u nirrikonoxxi li jeżistu oqfsa alternattivi.
- Kapaċi nisfida prattiki mhux sostenibbli matul is-sistemi edukattivi, inkluż fuq livell istituzzjonali.

Nitgħallem kif Nitgħallem u t-Tagħlim Koperattiv

L-għanijiet ta' Nitgħallem biex Nitgħallem huma biex l-istudenti:

- Jiffokaw fuq il-proċessi tat-tagħlim kif ukoll il-prestazzjoni finali.
- Ikollhom kunċett qawwi tat-tagħlim ibbażat fuq konvinzjoni personali biex jimmaniġġjaw it-tagħlim tagħhom stess.
- Jiksbu firxa wiesgħa ta' strateġiji għat-tagħlim.
- Jiżviluppaw strateġiji biex jipplanaw, jimmonitorjaw u jirrevedu t-tagħlim tagħhom stess.
- Isiru kompetenti fl-awtoassessjar.

Il-kisbiet mit-tagħlim tas-sugġett:

It-Tagħlim Soċjali

- Kapaċi napprezza diversi opinjonijiet u personalitajiet.
- Niddiskuti l-opinjonijiet tiegħi mal-oħrajn b'kunfidenza.
- Kapaċi niddiskuti l-ideat tal-oħrajn u nikkummenta fuq l-opinjonijiet tagħhom b'kunfidenza.
- Kapaċi nsewgi diskussjonijiet fi gruppi u nikkollabora u nagħmel sommarju ta' dak li qed jintqal jew isir.
- Kapaċi nikkollabora ma' studenti oħra bħala parti mit-tagħlim tiegħi.
- Kapaċi nitgħallem billi niddisinja prodotti mal-oħrajn.
- Jiena nfittex u lest nilqa' gwida u appoġġ mill-pari u l-adulti.
- Kapaċi nitkellem mal-oħrajn fuq it-tagħlim.
- Kapaċi nisma' lill-oħrajn jitekellmu fuq it-tagħlim.
- Kapaċi niddiskuti għadd ta' sugġetti u strateġiji ta' tagħlim mal-pari.
- Kapaċi niddibatti u nappoġġja l-argumenti tiegħi mingħajr ma niġġudika u waqt li nempatizza mal-oħrajn.
- Kapaċi nitgħallem dwar il-bżonnijiet tiegħi biex nagħmel deċiżjonijiet tajbin.

It-Tagħlim Personali

- Kapaċi nidentifika l-appoġġ u r-riżorsi li neħtieġ għat-tagħlim.
- Jiena konxju/konxja mill-mod ta' tagħlim preferut tiegħi u kapaċi nuża dan biex nippjana t-tagħlim tiegħi stess.
- Kapaċi nimmaniġġja l-għanijiet u l-ħin tiegħi b'mod effettiv fit-tagħlim.
- Inħossni kompetenti fl-immaniġġjar tat-tagħlim tiegħi.
- Jiena nilqa' rispons mingħand ħaddieħor u kapaċi nikkonsidrah għat-titjib personali tiegħi.
- Kapaċi norganizza lili nnifsi billi esplicitament inbidel is-suppożizzjonijiet tiegħi matul iż-żmien.
- Kapaċi nsewgi l-interessi tiegħi billi dan jgħinini nirrifletti fuq 'min jien'.
- Kuntent/a li rnexxieli nagħmel biċċiet tax-xogħol diffiċli.
- Nemmen li l-isforz iwassal għas-suċċess.
- Kapaċi nirrifletti fuq l-iżbalji tiegħi u nitgħallem minnhom.

It-Tagħlim Konjittiv

- Kapaċi niftakar billi nagħraf u nsib l-informazzjoni.
- Kapaċi norbot informazzjoni ġdida mal-għarfien eżistenti tiegħi.
- Kapaċi nanalizza informazzjoni li niltaqa' magħha.
- Kapaċi nevalwa l-għarfien f'termini tal-għanijiet tat-tagħlim u l-mod preferut ta' tagħlim tiegħi.
- Kapaċi nsolvi problemi waħdi u f'kollaborazzjoni mal-oħrajn.

- Kapaċi nassessja lili nnifsi għaliex dan jgħinni nifhem dak li naf u min jien.
- Kapaċi nassessja lili nnifsi u nkompli niżviluppa l-ideat tiegħi.
- Kapaċi nassessja l-pari tiegħi biex inqabbel dak li naf ma' dak li jaf ħaddieħor, nikseb l-għarfien ta' mudelli mentali li għandu ħaddieħor ta' kunċett partikolari u kif dawn il-mudelli mentali jevolvu biex iwasslu għall-fehim.
- Kapaċi niffoka fuq is-sugġett ewlieni u nagħmel sommarju tal-punti importanti.
- Kapaċi napplika l-għarfien u l-fehim tiegħi f'kuntesti differenti.
- Kapaċi nimmaniġġja l-ħiliet tiegħi, inkluż il-ħiliet fil-litteriżmu u fl-għadd.
- Jiena nifhem li t-tagħlim jinvolti proċessi differenti.

It-Tagħlim Kreattiv

- Kapaċi nieħu inizjattiva fl-iddisinjar ta' prodotti godda.
- Kapaċi naħseb fuq modi godda ta' kif nagħmel użu tajjeb mill-oġġetti.
- Kapaċi nuża l-immaginazzjoni u l-kreattività tiegħi.
- Nippreferi nagħmel xogħol aktar ta' sfida milli nibqa' nagħmel xogħol ħafif.
- Kapaċi niffaċċja esperjenzi godda ta' sfida u nitgħallem minnhom.
- Kapaċi nitgħallem billi nesplora attivitajiet, esperjenzi tal-ħajja u l-ambjent fiżiku.
- Kapaċi ninvolvi ruħi f'logħob mhux ippjanat u spontanju.
- Kapaċi ninvolvi ruħi f'logħob ippjanat u bi skop.
- Nifhem li kapaċi nitjeb u nitgħallem u jekk neħel kapaċi nara x'inhuma d-diffikultajiet tiegħi, insolvi l-problemi tiegħi u nimxi 'l quddiem.

Il-Litteriżmu

Wieħed mill-aktar aspetti importanti tal-litteriżmu f'Malta huwa l-implikazzjoni li persuna litterata tkun midħla tal-Malti u l-Ingliż. Fattur essenzjali biex niżguraw li Malta tibqa' pajjiż bilingwali huwa li niżguraw li l-istudenti tagħha jiżviluppaw kompetenzi ugwali fil-qari, il-kitba, is-smiġħ u l-fehim fiż-żewġ lingwi uffiċjali mis-snin bikrin tagħhom, preferibbilment mill-kindergarten. Fattur ieħor huwa li niżguraw li l-istudenti jiżviluppaw il-ħila li jaqilbu mill-Malti għall-Ingliż (jew vice versa) skont il-bżonn tal-mument. Li niksbu litteriżmu bilingwali fl-edukazzjoni tagħna tfisser li ż-żgħażaġ tagħna jhossu komodi u kunfidenti jużaw iż-żewġ lingwi.

L-iżvilupp tal-litteriżmu ser ikun jeħtieġ approċċ mill-iskola kollha li jkun rifless b'mod ċar fil-politiki tal-iskola fejn ikun hemm sforz konxju biex tkun promossa komunità għal-litteriżmu matul il-kurrikulu kollu. Il-litteriżmu għat-tagħlim hu parti intrinsika mill-ħajja skolastika, u d-dominju ta' kull suġġett jista' jservi bħala kuntest li fih l-iżvilupp tal-ħiliet tal-litteriżmu jistgħu jissaħħu. Barra minn hekk, l-iskejjel għandhom jistinkaw għal ambjent għani fil-litteriżmu billi jużaw it-teknoloġija bħala pjattaforma.

Ir-relevanza tal-qari bil-vuċi u l-preżentazzjoni ta' ideat lil udjenza u l-opportunitajiet għal lingwaġġ kuntestwalizzat u r-reċtar (drama) għandhom ikunu identifikati b'mod ċar bħala komponenti tal-litteriżmu mitkellem matul il-kurrikulu. L-enfasi fuq l-importanza tat-taħdit huwa essenzjali biex ninkoraġġixxu kulturi u komunitajiet li jitgħallmu b'mod attiv.

Fir-rigward tal-qari, l-aspett divertenti u interattiv huwa importanti ħafna; l-għan tal-qari inizjalment għandu jkun għad-divertiment/interess u l-komunikazzjoni. Il-valur tad-divertiment fil-qari, li huwa marbut mill-viċin mal-attitudni u d-dispożizzjoni tal-lingwa, huwa kruċjali speċjalment fis-Snin Bikrin. Imbagħad isegwi l-ħsieb kritiku u kreattiv, fejn l-istudent dejjem aktar jieħu kontroll tat-testi f'dominji differenti u jkiseb aktar għarfien.

Il-kisbiet mit-tagħlim tas-suġġett:

Is-smiġħ u t-taħdit

- Kapaċi nitkellem f'firxa ta' sitwazzjonijiet, kemm formali u informali, inqabel ir-registru u l-lingwaġġ mas-sitwazzjoni u l-udjenza.
- Kapaċi nisma' u nifhem tajjeb test mitkellem u nwieġeb jew napplika l-informazzjoni b'mod addattat b'kummenti u/jew mistoqsijiet.
- Kapaċi nuża lingwaġġ biex nipprezenta l-ħsieb tiegħi b'mod loġiku u ċar u kapaċi nitkellem biex ninvolvi udjenza waqt li nanalizza u nevalwa permezz ta' approċċ miftuħ.
- Kapaċi nuża l-lingwa mitkellma biex naqsam l-ideat tiegħi b'mod kollaborattiv, napprezza l-elementi soċjali ta' konverżazzjoni bħal nistenna sakemm imissni u nisma' dak li għandu xi jgħid haddieħor.

Lingwaġġ espressiv

- Kapaċi nuża lingwaġġ espressiv biex niżviluppa l-ħsiebijiet tiegħi, billi nuża kliem biex nesplora, niċċara u nikkonferma ideat.
- Kapaċi nuża lingwaġġ espressiv biex niżviluppa l-ħsiebijiet tiegħi u l-ħsiebijiet ta' haddieħor billi nikkontribwixxi għad-diskors esplorattiv tal-pari tiegħi u d-djalogu tal-għalliema tiegħi.
- Kapaċi nuża lingwaġġ espressiv biex norganizza u nipprattika ideat, argumenti u strutturi tal-lingwa biex nissintetizza u nevalwa qabel nikteb u waqt l-editjar.

Il-qari u l-fehim

- Kapaċi niddeċifra l-kitba b'mod effettiv u b'suċċess nistabbilixxi r-rabta multisensorjali u l-fenomenu tal-għarfien bejn grafema u fonema.
- Kapaċi naqra test b'mod mexxej u nifhem x'hemm miktub, nikseb għarfien u nieħu gost fil-proċess.
- Kapaċi nagħzel testi reali, virtwali u multimedjali għad-divertiment u biex inżomm ruħi infurmat/a, nibni tifsira mit-test billi nuża kliem u informazzjoni viżiva jew bl-awdjo biex nikkonferma, nikkumplementa jew inbidel dak li diġà naf filwaqt li nwarrab dak li huwa superfluwu.
- Kapaċi nħares lejn testi bi skop: Jiena konxju/konxja minn dak li nittama li nikseb minnhom u kapaċi nuża mezzi ta' rkupru, verifiki u links biex insegwi temi jew ideat permezz ta' għadd ta' mezzi, inkluż testi assistiti mit-teknoloġija.
- Kapaċi nagħzel testi addattati għall-finijiet tiegħi, billi nikkunsidra l-qarrejja u l-provenjenza impliċita kif ukoll is-suġġett u l-format.
- Kapaċi nidentifika u nsegwi konvenzjonijiet tal-qari tas-suġġetti akkademiċi tiegħi, rigward il-post u l-iskop tat-testi tal-qari fit-tagħlim u nistaqsi jew naċċetta l-awtorità ta' dawn it-testi.

Il-kitba

- Nista' nuża dak li qrajt, dak li għamilt u dak li ħassejt id-dar, l-iskola u waqt il-logħob fil-kitba tiegħi.
- Kapaċi nwassal il-ħsibijiet tiegħi b'mod qawwi u elokwenti permezz tat-taħdit u l-kitba.
- Kapaċi nagħzel lingwaġġ, reġistru, ġeneru u midjum addattati għat-testi li nikteb.
- Kapaċi nuża l-kitba f'manuskritti (bil-miktub) kif ukoll f'forma diġitali biex ninforma, nipperswadi u nagħti divertiment lill-oħrajn.
- Kapaċi nuża l-kitba biex nikkunsidra ideat u nirrifletti fuq u nikkonsolida l-ħsieb u t-tagħlim tiegħi stess. Kapaċi nsegwi konvenzjonijiet bil-miktub ta' ġeneri u suġġetti li qed nistudja.

Il-precizjoni

- Kapaċi nikteb b'mod preciz billi nuża konvenzjonijiet u regoli tal-lingwa bħal dawk stabbiliti minn Standard English / Il-Kunsill Nazzjonali tal-Ilsien Malti / l-Akkademja tal-Malti.
- Kapaċi nuża l-għarfien tiegħi tal-morfoloġija kif ukoll l-għarfien fonoloġiku tiegħi u l-memorja viżiva biex nipprova nisPELLI kliem mhux familjari u nagħraf kliem ortografikament ħażin.
- Kapaċi nuża firxa wiesgħa ta' punteġġjatura biex il-qarrejja jkunu jistgħu jifhmu ċar dak li qed ngħid.

L-ippjanar u r-riflessjoni

- Kapaċi nipjana x-xogħol bil-miktub tiegħi u naħseb fuq dak li nixtieq nikkomunika qabel nibda nikteb.
- Kapaċi nifhem il-bżonn ta' abbozzar; kapaċi neditja u nagħmel il-qari tal-provi tax-xogħol tiegħi u nħalli bizżejjed żmien biex intemm biċċa xogħol.
- Kapaċi nirrifletti fuq il-kitba tiegħi u naħseb fuq kif nitgħallem l-aħjar.

Learning Outcomes Framework

Dan id-dokument jagħmel parti mill-Proġett ESF1.228 bl-isem 'id-Disinn tal-Qafas tal-Kisbiet mit-Tagħlim, marbut mal-programmi ta' Tagħlim u Assessjar b'rabta mat-Taħriġ' implimentat fil-Programm Operattiv II – Politika ta' Koeżjoni 2007-2013, parzjalment iffinanzjat mill-Fond Soċjali Ewropew tal-Unjoni Ewropea bir-rata ta' ko-finanzjament: 85% Fondi ta-UE; 15% Fondi Nazzjonali.

© Direttorat għall-Kwalità u l-Istandardizzazzjoni fl-Edukazzjoni 2015

Direttorat għall-Kwalità u l-Istandardizzazzjoni fl-Edukazzjoni,
Ministeru għall-Edukazzjoni u x-Xogħol,
Triq l-Assedju l-Kbir, il-Furjana VLT 2000
Malta

Pubblikatur: Direttorat għall-Kwalità u l-Istandardizzazzjoni fl-Edukazzjoni

www.schoolslearningoutcomes.edu.mt

Programm Operattiv II - Politika ta' Koeżjoni 2007-2013
Insahhu Hilitna għall-Aktar Impjegi u Kwalità ta' Hajja Ahjar
Proġett parzjalment iffinanzjat mill-Unjoni Ewropea
Fond Soċjali Ewropew (FSE)
Rata ta' Ko-finanzjament: 85% Funds UE; 15% Fondi Nazzjonali

Ninvestu fil-futur tiegħek